

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 83723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 150 (13.381)

Trst, četrtek, 29. junija 1989

Proslava je potekala v popolnem miru in brez incidentov

Ogromna množica v Kosovem polju počastila spomin na srbske junake

Umirjen govor srbskega predsednika Slobodana Miloševića: Enakopravnost in enotnost med jugoslovanskimi narodi sta nujen pogoj za obstanek Jugoslavije

BOGO SAMSA

PRISTINA — Ogromna množica se je zbrala na Kosovem polju, na kraju, kjer se je pred 600 leti bila kosovska bitka. Računi o udeležencih so zapleteni in kot običajno nasprotujoči si: uradni podatki govorijo o milijonu in stalno novih in novih kolonah udeležencev. Tuji poročevalci pa trdijo, da jih je bilo znatno manj. Vsekakor pa ni dvoma, da je bilo ljudi zelo veliko in ozračje do skrajnosti napeto: Srbi navdušeni, medtem ko Albancev ni bilo. Ostali so doma zaprti v svojih hišah, za 2 metra 40 centimetrov visokimi zidovi. Na Kosovem polju so bili Albanci samo uradno ali delovno, vedno pa strogo po službeni dolžnosti.

Točno ob 13. uri je godba zaigrala himno kosovskih junakov, nato je bilo slišati navdušeno skandiranje Sloba, Sloba-sloboda. V prvi vrsti so poleg srbskega voditelja bili predsednik predsedstva Jugoslavije Janez Drnovšek, predsednik SR Slovenije Stanovnik, pa še predsednik zvezne vlade Ante Marković in drugi, med njimi patriarh German in številni cerkveni dostojanstveniki vseh veroizpovedi.

Po jugoslovanski državni himni je spregovoril Slobodan Milošević. Burno so ga pozdravljali, vendar je govoril umirjeno, celo pomirjujoče. Množica mu je skandirala, skoro ga ni pustila do besede, počasi pa se je umirila, skandiranje se je

prenehalo in govor se je končal z relativno umerjenim ploskanjem.

Milošević je zelo hitro prešel zgodovinski oris dogodkov, razlike med zgodovino in legendo in poudaril osnovni nauk za Srbe, da morajo biti složni. Iz kosovske legende namreč izhaja nauk, da je Srbe vedno tepla izdaja. Srbija se je vedno borila v osvobodilnih vojnah in ni nikogar nikoli zatirala. Sedaj je Srbija enotna, ni več razdeljena in zato gleda v bodočnost z realnim optimizmom.

Milošević je nato govoril o krizi, ki je zajela Jugoslavijo in ki je pripeljala do različnih nacionalnih, socialnih in drugih delitev. Najbolj dramatične so nacionalne, prav te pa izkoriščajo notranji in zunanji sovražniki. Enakopravnost in enotni odnosi med jugoslovanskimi narodi so nujen pogoj za obstanek Jugoslavije, za njen izhod iz krize in prav gotovo nujen pogoj za njen gospodarski in družbeni napredek. S tem se Jugoslavija ne bo izločevala iz razvitega sveta. Za ta svet so značilni nacionalna strpnost, sodelovanje in enakopravnost. Sodobni gospodarski, tehnološki, kulturni in politični razvoj povezuje narode, ki postajajo med seboj soodvisni in celo enakopravni.

»Zaradi tega,«
je poudaril Milošević, »nima nikjer drugje na ozemlju naše domovine toliko smisla izreči besede posvečene slogi, solidarnosti in sodelovanju, kot jih imajo tukaj na Kosovem
NADALJEVANJE NA 2. STRANI



Posnetek z včerajšnje proslave 600. obletnice kosovske bitke (AP)

SKGZ o namestitvi dvojezičnih tabel

Glasovanje o resoluciji za namestitve dvojezičnih tabel na tržaškem Krasu je vnovič potrdilo porazen videz, s katerim se tržaška politika predstavlja javnosti. Dimenzije tega dogodka je mogoče razpoznati le ob ugotovitvi, v kolikšni meri je tržaška občinska uprava nazadovala glede na položaj izpred 20 let, ko je večina v občinskem svetu vendarle kazala konkretne znake dobre volje za rešitev tega vprašanja.

Očitno je, da je stališče, ki je prevladalo ob ponedeljkovem glasovanju tesno povezano z zaščitnim zakonom in ministrovim osnutkom, o katerem je bilo mnogo govora v zadnjih mesecih.

Nacionalistična večina, ki se je v tem primeru razširila tudi na skoro vse socialistične svetovalce, je jasen odraz odklonilnega razpoloženja do katerekoli pozitivne rešitve v korist slovenske narodnostne skupnosti, tudi takšne, ki bi bila sama po sebi umevna. Večina je v tržaškem občinskem svetu pokazala, da ji ni mar ne za legitimne zahteve krajevnega prebivalstva in celotne naše skupnosti, kakor tudi ne za mednarodne sporazume, ki ji v tem pogledu nalagajo jasne obveznosti. Takšno zadržanje je še posebej vredno obsodbe v času, ko je na široko govor o Evropi, pospeševanju mednarodnega sodelovanja in širjenju kulture sožitja.

Po toliko letih od podpisa Londonskega sporazuma, ki med drugim na Krasu jasno predvideva tudi dvojezične krajevne napise, bi bilo človeško upravičeno pričakovati višjo obliko strpnosti, zato je tem bolj grenka ugotovitev, da se tržaška vodilna politika ne zna in noče rešiti primitivizma, v katerega se je globoko pogreznila.

Umberto Ortolani spet na prostosti

PARMA — Po osmih dneh pripora je Umberto Ortolani od včeraj ponovno na prostosti. Svoji so namreč plačali 600 milijonov kavcije, ki so jo določili milanski sodniki. Pred izpustitvijo pa sta priletnega finančnika, ki se je pred osmimi dnevi predal italijanski policiji po šestih letih bega, zaslišala preiskovalna sodnika Antonio Pizzi in Renato Bricchetti. Zasliševanje se ni nanašalo na bankrot Banca Ambrosiana, temveč sta sodnika hotela pojasniti o drugih finančnih operacijah med Ortolanijem in pokojnim Calvijem.

Sodnika sta se zanimala predvsem za dve operaciji, z eno naj bi finančnik Calvi Ortolaniju nakazal 21 milijonov dolarjev. Finančnik je odločno zanikal vse obtožbe, poudaril je, da njegov prijatelj in bivši veliki mojster tajne proročilske lože P2 Licio Gelli laže, ko trdi, da mu je izročil zaupne dokumente.

RIM — Včeraj je prišlo prvič do skupne seje zunanje-političnih komisij senata in poslanske zbornice. Na dnevnem redu je bila namreč izjemno pomembna tema: stališče Italije in Evropske skupnosti do kitajskih dogodkov. O tem in o zaključkih evropskega vrha v Madridu, ki je bil posvečen prav Kitajski, je senatorjem in poslancem poročal zunanji minister Giulio Andreotti, ki je poudaril, da je najbolj modra odločitev Evrope lahko le v ohranitvi dialoga s Kitajsko, čeprav je takojšnja ukinitve represije neobhoden pogoj za obnovitev sodelovanja. Skratka, v Madridu je bila dvanaajstera enotnega mnenja, da je treba najodločneje obsoditi nasilje kitajskega režima, da je treba odložiti vsakršni načrt sodelovanja ter popolnoma ukiniti dobavo orožja, ni pa mogoče izolirati te ogromne države. Glede na geografsko in demografsko razsežnost je stabilnost Kitajske bistvenega pomena ne samo za azijsko območje, temveč za usodo vsega sveta. Šibka in razkosana Kitajska lahko proizvede samo nestabilnost na mednarodni ravni, zlasti še, če upoštevamo odgovornosti, ki jih Kitajska ima tudi kot stalni član varnostnega sveta Organizacije združenih narodov.

Zunanji minister izrazil zaskrbljenost nad konflikti, ki pretresajo Jugoslavijo Andreotti poročal o dogodkih na Kitajskem

Po Andreottijevem mnenju torej Kitajske ne gre popolnoma izolirati. Sankcije ne smejo oškodovati kitajskega ljudstva, kateremu je treba nasprotno pomagati, da bo resnično stopilo na pot modernizacije, demokracije in miru. Kulturno in znanstveno sodelovanje se bo torej nadaljevalo, zamrznjene pa so druge oblike in načrti sodelovanja.

Problem stabilnosti v Aziji, pa tudi v drugih predelih sveta, je bil sploh glavna skrb Andreottija in glavna skrb dvanajstere v Madridu. V tem okviru je Andreotti dejal, da se je poleg hudih problemov Kitajske razpravljalo tudi o žariščih napetosti. Posebno pozornost je zunanji minister posvetil sosednji Jugoslaviji. Izrazil je zaskrbljenost nad konflikti, ki jo pretresajo, ter poudaril, da ji morata Italija in EGS pomagati, da bi premostila gospodarske in nacionalne težave ter utrdila svojo stabilnost, kar zagotavlja tudi stabilnost v Sredozemlju.

Andreottijevemu poročilu je sledila dolga in poglobljena razprava, ki je v bistvu potrdila pravilnost stališč zunanjega ministrstva in madridskega

delnim kritjem inflacije zagotavlja vsaj nekajletne delovne pogodbe. Pomicino pa je opozoril na nevarnost, da bi sprožili kak mehanizem, ki bi v iskanju sporazuma o premični lestvici skušal zvaliti bremena na državni proračun. Po njegovem je treba zaustaviti rast proizvodnih stroškov, ne da bi segli po shizofreni zahtevi, ki po eni strani zahteva zmanjšanje državnega primanjkljaja, po drugi strani pa skuša na državo zvaliti nova finančna bremena.

Položaj je torej vse prej kot jasen. Confindustria si je vzela nekaj časa za premislek. Podjetniška fronta ni namreč kompaktna. Združenje malih podjetij Canfapi in združenje trgovcev Concommercio sta že izjavili, da ne bosta preklicali premične lestvice tudi v primeru, če bi Confindustria segla po takem ukrepu. Proti preklicu se je izrekla tudi zveza zadrug, pomisleke pa baje imajo tudi druga združenja in številni industrijci, ki nasprotujejo prevladi jastrebov v Confindustrii. Ti bi najraje sodu izbili dno, izničili desetletja delavskih bojev, državo pa prisilili, da bi bila nebolgli tatec v rokah velekapitala. Jastrebi so se odločili torej za spopad na dveh frontah, kar pa jih bi lahko drago stalo, saj država ni pripravljena popustiti, isto odločnost pa kažejo tudi sindikati.

vrha, čeprav je bilo v njenih opozicije zaznati željo po odločnejših ukrepih Zahoda proti kravremu režimu in v podporo preganjanim kitajskim študentom. Za komunističnega poslanca Napolitana mora biti glavni cilj Italije, da se prekine krvava represija, pri čemer je potrebna zavzetost vsega Zahoda. Tudi Napolitano je opozoril na dilemo usklajevanja težej po uvajanju tržnega gospodarstva in potrebe po večji demokraciji ter pri tem dejal, da je to problem vseh držav v razvoju. Če ne bomo znali odgovoriti na to dilemo, je dejal Napolitano, bo svetovni mir v nevarnosti. Tudi demokristjan Granelli je poudaril pomen uvajanja demokracije, a hkrati opozoril na nesrečne odnose med Severom in Jugom. Skratka, dejal je, da ne gre samo za problem reformiranja komunističnih režimov. Na podoben način je razmišljal tudi socialist Gerosa, medtem ko je predsednik socialističnih senatorjev Fabbri vključil v svoj poseg protikomunistična gesla, kar je izzvalo reakcijo komunističnega senatorja Boife. Po njegovem se Fabbri še ni zavedel, da je predvolilna kampanja mimo. (dk)

Vladna kriza se nadaljuje kot neskončna nadaljevanka V KD in PSI v bistvu le čakajo na poteze iz nasprotnega tabora

RIM. — Nadaljevanka se nadaljuje. Forlani pravi, da se trenutno nahajamo v fazi, ki jo Angleži imenujejo »wait and see« ali po naše »čakaj in glej«. In kdo ve, če Forlani, tokrat v skladu s kitajskim rekom, ne sedi na bregu reke in čaka, da bo tok vode prinesel truplo njegovega sovražnika. Vprašanje je le, za katerega sovražnika gre. Če je to De Mita, potem bo lahko njegovo čakanje dolgo ali pa kratko. De Mita sicer ne kaže prevelike želje, da bi pospešil rešitev krize, najvil pa je, da bo v soboto poročal o novostih. Če pa je ta sovražnik Craxi, pa bo Forlanijevo čakanje dolgo, saj je tudi tajnik PSI v obdobju, ko »čaka in gleda«, kaj bosta storila KD in De Mita, šele nato pa bo odločil, kako se bodo socialisti ravnali. Gre za igro s predajanjem goreče vžigalice, pri čemer pa se ne ve, koga bo vžigalica opekla. De Mita se trudi, da bi svojim poskusom za sestavo nove vlade dal programski okvir in je sprejel predstavnike gospodarske in družbe stvarnosti v državi. Toda vse to je bolj poskus pridobivanja na času, da bi videl, kaj v bistvu hočejo socialisti. Ti pa se ne zaletavajo. »Socialisti so dosegli zaslužen uspeh na evropskih volitvah,« pravi Andreotti in tako ohranja svoj poseben odnos s socialisti. Toda njegovi pristaši so se nekoliko preneglili, ko so v bistvu zahtevali poveritev mandata za sestavo vlade Andreottiju. Umakniti

so se morali korak nazaj in minister Pomicino je dejal, da njegov poziv De Miti po hitri rešitvi krize ni bil nikakršen ultimatum, saj naj bi bil De Mita v svojih prizadevanjih deležen podpore celotne KD. Tako trdijo tudi drugi »andreottijevci«, ki bi radi prepričali Forlanija, da so vsi za njegov predlog glede obnove petstrankarske koalicije. Forlanija bodo morda prepričali o svoji iskrenosti, precej težje pa bo z De Mito. Ob vsem tem pa se »laični pol« sprašuje o prihodnosti in o vzrokih volilnega poraza. Liberalci in republikanci menijo, da je bil načrt dober, oboji pa se jezijo na Pannello, ki se po njihovem mnenju preveč prepira s socialisti. Toda tudi med njimi ni pravega miru in liberalci že zahtevajo od La Malfie, da prepusti svoje mesto v evroparlamentu Eldi Pucci, nekdanji demokristjanski županji Palerma, ki je prestopila k liberalcem. Tega pa tajnik republikancev očitno ne namerava storiti. K skaljenim odnosom med obema laičnima strankama pa prispevajo tudi govorice, da naj bi Craxi v vladi ne želel več liberalcev, brez predsodkov pa bi sprejel republikance. Ali z drugimi besedami povedano, še en način za dodatno razbitje že tako krhke laično-demokratske federacije.

G. R.

Nepopisna gneča ob koncu manifestacije Kosovo polje v luči včerašnje proslave

PRIŠTINA — Beograjski večerni TV dnevnik je bil posvečen skoraj izključno proslavi na Kosovu. Od tega pa je večino časa posvetil govoru Miloševića, iz katerega je zelo obširno in s podarkom podal samo tri misli: Prvič: kosovska bitka, razdor in izdajalci, to pred šeststo leti, skozi vso srbsko zgodovino, drugo svetovno vojno in po njej. Skratka osnovni nauk in osnovna tema Kosova je za Miloševića srbska izdaja, srbski izdajalci in srbska nesloga. Druga tema je junaštvo sedaj. Izredno so poudarili junaštvo v sedanjih bitkah, ki »niso oborožene, toda tudi take še ne moremo izključiti«. Tretjič: Srbija je branila Evropo, je njen sestavni del, razume se na njen način vedno dostojanstveno. Tudi TV Beograd govori o dveh milijonih udeležencev, nato pa dodaja

uradni podatek, da so se ti pripeljali s 6 tisoč avtobusi in 40 tisoč osebnimi avtomobili. Če naredimo račun: 6.000 x 50 in 40.000 x 4 pristanemo komaj na četrtni od dveh milijonov. Drugih svedstev ni bilo, razen helikopterske zveze, ki je stalno dovažala visoke ugledne, predvsem jugoslovanske partijske in državne poglavarje. Bilo je mnogo ljudi. Izredno mnogo preprostih, prisrčnih, dobrovoljnih in na vso moč navdušenih ljudi. Cela svečanost je trajala komaj dobro uro, od trenutka ko je Milošević obkrožen s šestimi varnostniki (po tri na vsaki strani) prikorakal na govorniško tribuno. Njegov govor je bil po njegovem običaju kratek, nato je sledila kantata in množica je zasedla tudi prostor za odrom, kjer je bila oprema za tisk, uradne goste, saniteta in še druge razne službe. Tako nekako ob 14.30 je organizacija razpadla. Zmanjkalo je vode in pričel se je prometni kaos. Šest tisoč avtobusov ne pripelje dva milijona, toda postanejo nekaj strahotnega na dveh ozkih, slabo asfaltiranih cestah, kjer pa se povrh vsega še gnetejo ljudje. V tej strahotni gneči pa so se znašli trgovci s spominki, ki jih pritegnejo vse božje poti po vsem svetu. Za vsakim vogalom, na vsakem koraku je bila improvizirana stojnica s patriotskimi potrebščinami. Posterji, bedžji, slike, simboli, vmes pa so bogoslovci prodajali cerkvene knjige, sledile so stojnice s kapami, šajkačami, zastavami (vedno srbskimi, brez zvezde, po večini s pravoslavnim križem), majicami z Miloševićevo sliko in kar si vse fantazija lahko izmisli. Zvečer je bilo v Prištini mirno, po korzu so se sprehajali ljudje in živahno komentirali dnevne dogodke. (bs)

Predsednik Biasutti podal spodbudno sliko o zdravstvenem stanju Jadranskega morja

RIM — O onesnaženosti Severnega Jadrana (kakor sicer o drugih morjih, ki obkrožajo apeninski škorenj) krožijo različne verzije. Eni mu zvonijo v pogrebni pozdrav, drugi prisegajo, da je še zmerom pri odličnem zdravju. Dejstvo pa je, da se je tudi letos pred začetkom poletne kopališke sezone, odprlo staro vprašanje: kaj tvegamo, če se prepustimo osvežujočemu objemu Jadrana, v katerem plava hkrati vse več nesnage, alg, meduz in podobnega? Še večja od zaskrbljenosti navadnih kopalcev pa je zaskrbljenost turističnih operaterjev, kadar ugotavljajo, da se v tujem tisku množijo svarila pred nevarnostmi sinjega Jadrana. Če bi morali prisluhniti Italijanski zvezi za okolje, ki je ravno včeraj objavila »zemljevid« onesnaženosti italijanskih plaž, bi prišli do zaključka, da je položaj v Furlaniji-Juljski krajini, kot za ostalih osem tisoč kilometrov italijanske obale, skoraj katastrofalen. Zveza za okolje namreč odsvetuje kopanje v nešteti kopališčih, vključno z znanimi kopališči v naši deželi, kot je na primer Gradež. Popolnoma drugače pa izzvani verzija, ki jo je včeraj dal deželni predsednik Biasutti s svojimi sodelavci. Biasutti je namreč priredil v palači naše Dežele v Rimu tiskovno konferenco, da bi predstavil izčrpen dossier o položaju Severnega Jadrana, ki ga je pripravila skupina strokovnjakov in novinarjev. Del teh strokovnjakov se je tudi udeležil konference in povedal svoje. To, kar je bilo povedano, pa izzvani nekako takole: deželna uprava Furlanije-Juljske krajine je ob dragocenem sodelovanju strokovnih ustanov (z univerzo na čelu) storila (skoraj) vse, kar

je bilo mogoče, da bi ohranila sinji Jadran pri dobrem zdravju. V glavnem je torej položaj pod kontrolo. Nekaj manjših morskih območij je sicer še onesnaženih, a gre za območja, ki so daleč od turističnih centrov. Torej: turisti nikar se ne obotavljajte; kopanje na plažah F-JK ne predstavlja nikakršne nevarnosti! Predsednik Biasutti je začel svojo predstavitev s tem, da je ošvrknil vsa tista sredstva javnega obveščanja, ki napačno, tendenciozno ali alarmistično obveščajo o čistosti ali nečistosti našega morja. Napačne vesti našega tiska nato povzame tuji tisk, kar povzroča usihanje dotoka avstrijskih, nemških in drugih turistov v naše sončne kraje. Za korektnjšo informacijo je nato naštel glavne ukrepe deželnih organov za zaščito morja pred raznovrstnim onesnaženjem. Iz ogromne količine analitičnih podatkov (10.000 na leto), ki jih redno zbirajo v 35 različnih krajih, je razvidno, da stanje Severnega Jadrana le ni tako zaskrbljujoče, kot bi ga nekateri radi prikazali. Navedel je nadalje vse dosedanje posege v okviru splošnega deželnega načrta za sanacijo voda, vključno z ureditvijo grezničnih odtokov. Omenil je ustanovitev Morskega observatorija s sedežem v Trstu, posebej pa je poudaril pomen meddeželne nadzorne dejavnosti v okviru sodelovanja dežel članic delovne skupnosti Alpe-Jadran. V tem pogledu je v načrtu neka operativna struktura za usklajene posege. Z vsem tem nočemo izpasti kot »prvi v razredu«, je na koncu dodal Biasutti, toda javnosti je vendarle

treba prikazati objektivno položaj. Da bi bil ta objektivni položaj še bolj objektivni, je deželni predsednik med včerašnjo tiskovno konferenco dal besedo še četi izvedencev, ki jo je pripeljal s sabo v Rim. O raznih aspektih onesnaževanja morja in njegovega čiščenja so na dolgo in široko govorili Roberto Micalli, Antonio Brambati, Serena Fonda-Umani, Giulio Bressan, Giuliano Orel in Raffello Olivotti. Vsi so dali Biasuttiju eno roko pri dokazovanju, da v Severnem Jadranu ni tako dramatično, kot zgleda in da še zdaleč ne drži tisto, kar skušajo v zadnjem času dokazati nekateri časopisi, ki sestavljajo vrstne rede dežel glede na stopnjo onesnaženosti njihovih plaž; po teh razpredelnicah naj bi bila Furlanija-Juljska krajina na drugem mestu po onesnaženosti. Veliko je bilo v tem okviru govora o nadležnih algah, ki so lani ovirale kopanje in se letos spet pojavljajo. Vsi izvedenci so si bili edini v sodbi, da gre za povsem naraven pojav, na katerega vpliva jo nenavadne klimatske razmere. Čemu po vseh teh spodbudnih zagotovilih še toliko dvomov in namigovanj? Ko smo odhajali s tiskovne konference, so začele tiskovne agencije oddajati dokaj manj spodbudne vesti o stanju italijanskih plaž. Pri tem pa je našo pozornost pritegnila zlasti trditev Italijanske zveze za okolje, da se Krajevne zdravstvene enote in deželne uprave poslužujejo vsemogočih zvijač za prikritje resnice s tem, da izkoristijo na najbolj oportunistične načine razne ministrske direktive. DUŠAN KALC

Atentat v Šanghaju še uganka



Medtem ko se nadaljuje preiskava o atentatu na brzec Hangzhou-Šanghaj, ni še uradne verzije o eksploziji, v kateri je izgubilo življenje 24 oseb (AP)

Slovenski kmetje danes bojkotirajo oddajo mleka

LJUBLJANA — Slovenski kmetje danes bojkotirajo oddajo mleka. Za to drastično opozorilno akcijo so se odločili na pobudo Slovenske kmečke zveze in Zveze kmečke mladine ter ob soglasju Zadrzne zveze. Zahtevajo realnejše plačevanje mleka in živine, saj kljub predragemu mleku kmetje dobijo le tretjino končne cene - vse ostalo pogoltno monopolisti v podobi mlekarn in trgovin. Preskrba zaradi bojkota ne bo motena, saj je bila akcija pravočasno napovedana, mlekarni pa imajo že tako in tako prevelike zaloge mleka. Sestavni del današnje demonstracije bo tudi brezplačna delitev mleka, ki so jo kmetje organizirali na več kot dvajsetih mestih po vsej Sloveniji. (Z. Š.)

Senator Spetič o požaru v cerkvi v Štoblanku

RIM — Požar v cerkvi v Štoblanku, ki je uničil dobršen del cerkvenih knjig in drugih zgodovinskih zanimivosti slovenske verske tradicije v vzhodni Furlaniji, je bil predmet posebnega pisnega vprašanja notranjemu ministru. Vprašanje je vložil včeraj v senatu slovenski senator Stojan Spetič. V njem ugotavlja, da je to vandalistično dejanje izzvalo veliko ogorčenje med krajevno javnostjo, ki se tako pogosto sooča z različnimi rasističnimi podvigi, kot so skrunjenja spomenikov in mazanja dvojezičnih tabel. Slovenski senator omenja tudi ogorčenje Beneških Slovencev zaradi sodnega preganjanja slovenskih duhovnikov v teh krajih ter sprašuje notranje ministrstvo ter vso italijansko vlado, kaj namerava ukreniti, da bi tem krajem ob vzhodni meji zagotovila miroljubno sožitje in zaščitila slovensko govoreče prebivalstvo pred vse pogostejšimi izživljanji ter ponavljajočimi se napadi na njegovo zgodovinsko identiteto ter svobodno izražanje tradicij. Od notranjega ministra želi tudi vedeti, ali je policijska preiskava v zvezi s požarom v cerkvi v Štoblanku že privedla do konkretnih rezultatov.

Dogovor z Mednarodnim denarnim skladom

LJUBLJANA — Viceguverner Narodne banke Jugoslavije Žarko Trbojevič je jugoslovanski parlament obvestil, da je država na pogovorih, ki jih je imela v začetku tega meseca z Mednarodnim denarnim skladom, sklenila nov osemnajstmesčni stand-by aranžma v vrednosti 500 milijonov dolarjev. Po njegovih besedah so bili pogajalci mednarodne organizacije zadovoljni s sprejetimi in nameravanimi ukrepi zveze vlade v Beogradu in zato naj bi se tudi odrekli svoji prvotni zahtevi po omejevanju rasti plač. Poseben poudarek pa so predstavniki MDS dali vprašanjem finančne discipline, ki je najšibkejša točka jugoslovanskega gospodarskega sistema. Kar pa se inflacije tiče, naj bi obe strani ocenili, da obstajajo možnosti, da bi se njena rast še letos zaustavila in proti koncu leta celo nekoliko padla - s sedanje (junjske) 24-odstotne, na 16-odstotno meseca decembra. Tako bi ob koncu leta letoletna inflacija znašala 771 odstotkov, kar bi bilo manj, kot je Markovičeva vlada prvotno predvidevala. D. V.

● Kosovo polje

NADALJEVANJE S 1. STRANI
polju, ki je simbol nesloge in izdajstva.« Milošević je ponovil misel, da je nesloga v Srbiji premagana in da lahko Srbija deluje kot uspešna država, v kateri lahko žive mirno tako Srbi kot drugi. Svoj govor je predsednik Srbije končal z ugotovitvijo, da je pred šestimi stoletji Srbija branila Evropo, da je tudi sedaj v Evropi, seveda na svoj način. Niti z besedo ni Milošević omenil Albancev. Celotna osrednja svečanost je bila relativno kratka, saj je skupaj z ubrano kantato trajala komaj dobro uro. Množica pa je potrpežljivo stala na orjaškem prostoru in čakala verski del svečanosti, ki se je pričel ob 16. uri in katerega je vodil patriarh German. To je bila molitev za padlimi junaki. Že smo dejali, da je bilo na Kosovu polju mnogo Srbov, kasneje so nam uradno sporočili, da jih je bilo milijon in pol. Politika, Tanjug in del srbskega tiska bodo jutri napisali dva milijona, nekateri pa dva milijona in pol. Uradno so sporočili, da je prisotnih 45 ambasadorjev, niso pa povedali iz katerih držav. Pred pričetkom proslave je predsednik kosovskih komunistov Rahman Morina dejal tujim novinarjem, da bi želel ukiniti vse represije, zapori mladim ljudem samo škodujejo, zato pa je treba odstraniti razloge. Na vprašanje, če ga podpira albanski narod, je pozitivno odgovoril, češ da uživa polno podporo, dokaz za to pa je, da se nihče javno ni izrekel proti njemu. Na naše vprašanje, kaj bo s predsednikom albanskih pisateljev Ibrahimom Rugovo, ki se je sestal z evropskimi poslanci in katerega obtožujejo zaradi intervjuja z nekim nemškim tednikom, je Morina odgovoril, da Rugova deluje proti demokraciji in proti Albancem »in krši zakone in ustavo«. V tej zvezi so se razširile vesti, da ga bodo zaprli, najostrejšje ukrepe proti njemu pa je zahtevala kosovska socialistična zveza.

Aids v Jugoslaviji

BEOGRAD — Letos je v Jugoslaviji za aidsom zbolelo še 21 oseb. Od septembra 1985, kar spremljajo to hudo bolezen, je tako skupaj prijavljenih 86 obolelih za aidsom. Več kot polovica (47) jih je umrla. Po podatkih Zveznega zavoda za zdravstveno varstvo so med vsemi obolelimi za aidsom v Jugoslaviji dva tujca, trije pa so Jugoslovani na začasnem delu v evropskih državah. Število obolelih med moškimi je več kot petkrat večje (74) kot pri ženskah. Zlasti zaskrbljuje dejstvo, da tako v Jugoslaviji kot po svetu ta bolezen najbolj prizadene ljudi (57 odstotkov) stare od 25 do 39 let, torej v najustvarjalnejših letih.

S seje glavnega odbora SKGZ v Čedadu

Vzporednost naporov in prizadevanj za zaščito in splošno rast manjšine

ČEDAD — Analiza položaja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, obenem pa začetek priprav na občni zbor, ki bo konec leta, to je bila seja glavnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je sestala v ponedeljek v Čedadu. Na to pot je usmeril razpravo predsednik Klavdij Palčič, ki je skupno s predsedniki treh pokrajinskih odborov uvedel razpravo.

V svojem razmišljanju je Klavdij Palčič izhajal iz vrste vprašanj, ki se zastavljajo SKGZ in obenem tudi celotni slovenski narodnostni skupnosti v Italiji. Te probleme je Palčič razdelil v nekaj sklopov. V prvega sodijo vprašanja, ki zadevajo prisotnost Slovencev v tej državi, problem zaščitnega zakona in vprašanje, kako nadaljevati bitko zanj, problem krnitve že uveljavljenih pravic. V drugi sklop probleme organiziranosti manjšine in odnosov znotraj nje ter vloge SKGZ v tem okviru. V tretji sklop problemov je strnil odnose s Slovenijo in z Jugoslavijo ob pospešeni dinamiki tamkajšnjega dogajanja in ob vse večjem političnem pluralizmu v Sloveniji, v četrti sklop pa probleme, ki nastajajo ob rasti nove Evrope. Nedvomno gre za niz problemov, na katere, kot je poudaril Palčič, ni mogoč odgovoriti samo glavni odbor, ob katerih pa se mora organizacija zamisliti, jih razčleniti in se pripraviti, da na občnem zboru izdela ustrezne smernice dela.

Kot prispevek k razmišljanju je Palčič začel pri osnutku zaščitnega zakona, ki ga je izdelal minister Maccanico. Pri tem je ugotovil, da je ta predlog izzval vrsto reakcij, splošna razprava pa se je v volilni kampanji izrodila v dilemo »Slovenec pravice da ali ne«, ki so jo vsilili nacionalisti. Vzporedno s tem so se stopnjevala omejevalna stališča in napadi na že uveljavljene pravice manjšine. V tem okviru je Palčič zavrnil poskus vsiljevanja modela nasprotnih ekstremizmov (Slovencev maksimalistov in italijanskih šovinistov) in »uravnovešenege zakona«, kot edine primerne rešitve. Prav tako je ocenil kot zgrešena tista stališča, ki pripisujejo Slovincem odgovornost za dejstvo, da zaščitni zakon še ni bil sprejet. Takšno razmišljanje, ki je navidez bojevito in pogumno, je poudaril Palčič, v resnici pa naivno in odvajajoče.

Vladna kriza je zaustavila razpravo o problematiki slovenske narodnostne skupnosti, ki je temeljila na Maccanicovem predlogu zakonskega osnutka. Ta osnutek je SKGZ ocenila kot nesprejemljiv, saj je med drugim delil Slovence na več kategorij in je osvojil logiko preštevanja kot merilo priznavanja pravic. Sprejemljiv bi postal le, je poudaril Palčič, samo če bi bil tako popravljen in izboljšan, da bi zadostil problemom slovenske skupnosti v Italiji. Ali se bo to zgodilo? Odgovor zaenkrat ni mogoč, ker je politični položaj v državi skrajno nejasen, vodilne stranke pa tudi niso izrazile zaenkrat politične volje, da bi to vprašanje rešile.

Kaj torej storiti? Prizadevanja manjšine naj gredo po dveh vzporednih in med sabo povezanih poteh: po eni strani je potreben napor za splošni demokratični napredek družbe in družbenih odnosov na vseh ravneh, po drugi pa krepitev manjšine samo in njene ustanove. Bitka za zakon ne sme torej hromiti življenjskosti manjšine, nasprotno: želja in napor za razvoj skupnosti morajo iti vstric z bojem za pravični zaščitni zakon.

Palčičevo poročilo so dopolnili predsedniki pokrajinskih odborov. Viljem Černo se je glede situacije v videmski pokrajini zaustavil predvsem pri analizi volilnih izidov in pri tem poudaril, da je Furlanija s svojo specifikom ostala v ozadju, kar bo nedvomno imelo tudi posledice za manjšino. Mirko Primožič je izpostavil zlasti pozitivne premike zadnjih mesecev na Goriškem in pri tem poudaril, da bi Maccanico osnutek pomenil znatno nazadovanje v primerjavi z že doseženim. Suadam Kapič pa je spomnil na negativno povezavo med PSI in LpT in na posledice, ki jih je tako zaveznitvo imelo za Slovence, nato pa omenil problem sinhrotrona in poudaril voljo SKGZ, da nadaljuje v prizadevanjih za zaščito teritorija. Ob negativnih pojavih pa je omenil tudi nekatere pozitivne, kot je na primer dejstvo, da se nekateri krogi vendarle začnejo zavedati prispevka, ki ga je manjšina dale in daje razvoju Tržaške.

Na tej osnovi se je razvila razprava, ki je bila uglasena na precejšnje kritičnost, čeprav ni bila morda tako naelektrena, kot bi lahko kdo pričakoval. Izidor Predan je v polemiki s Černom poudaril kulturno in politično delo, ki je bilo v zadnjem času opravljeno v videmski pokrajini, obenem pa opozoril tudi na vrsto negativnih pojavov od skrunitve spomenikov in spominskih obeležij do krepitev neofašistične stranke na zadnjih volitvah. Posebej se je ustavil tudi pri požigu cerkve v Štoblanku in poudaril, da dogodek nima zgolj kriminalnega značaja, pač pa tudi politično ost napada na Slovence. Kritično

Glavni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je izrekel solidarnost prebivalstvu Nadiških dolin, katerega je močno prizadela novica o požaru v cerkvi sv. Štoblanka v Dreki. Dogodek ni povsem pojasnjen, malo verjetno pa je, da bi ogenj podtaknili tatiči, ki bi se hoteli maščevati zaradi preskromnega izkupička tatinskega podviga. Požar je namreč poškodoval cerkvice, ki je bila simbol slovenstva po zaslugi duhovnikov, ki so v cerkvi opravljali svoje poslanstvo in zaradi gradiva o slovenskem življu, ki so ga zbrali. Glavni odbor je menil, da morajo pristojni organi zadevo raziskati in prepričljivo pojasniti vse okoliščine in plati dogodka.

se je obregnil tudi ob Primorski dnevnik.

Ivan Bratina je izhajal iz ugotovitve, da bo potrebna poglobljena razprava o problemih, ki jih je nakazal predsednik Palčič, še zlasti pa bi bilo treba govoriti o vlogi SKGZ. Slovenski kulturno-gospodarski zvezi je očital, da je premalo pozorna do Slovencev, ki so izvoljeni v razna upravna telesa. Končal je s trditvijo, da mora biti v ospredju naporov manjšine boj za uradno priznanje in ustrezen zaščitni zakon.

Vid Primožič se je obregnil ob dejstvo, da tudi Slovenci sami ne poudarjamo lastne prisotnosti z dvojezičnimi napisi na slovenskih trgovinah in gostilnah, z dvojezičnimi pobornicami in z dvojezičnimi letaki. Tudi po njegovem mnenju je SKGZ premalo pozorna do dela javnih upraviteljev na Goriškem.

Samo Pahor je segel nazaj v dogajanje in zahteval pojasnilo, zakaj si pred letom 1975 ni SKGZ v večji meri prizadevala za uveljavitev določil posebnega statuta, in zakaj je po podpisu osimskega sporazuma zavrnila osnutek predsednika republike, ki je na Tržaškem priznaval Slovincem vrsto pravic? Morda zaradi prepričanja, da člen 8 osimskega dogovora velja za vse Slovence v Italiji? Na ta vprašanja je obljubil razčlenjen odgovor Boris Race.

Franc Škrblj se je zavzel za to, da bi se Slovenci v večji meri posluževali pravnih instrumentov in prijavili sodišču zaradi neizpolnjevanja zakona tiste, ki nam ne priznavajo zaščite. Pri tem je omenil tudi možnost peticije evropskemu parlamentu.

Stojan Spetič pa je uvodoma ugotovil, da je pričakoval številčnejšo udeležbo in živahnejšo razpravo. Ob ugotovitvi, da v razpravi niso sodelovali predstavniki nekaterih komponent, je dejal, da bi se ob tem veljalo zamisliti. Potem ko je zavrnil logiko Maccanicovega zakonskega predloga, je opozoril na vprašanja, ki se bodo zastavila v bližnji prihodnosti od upravnih volitev, ki bodo prihodnje leto. Po Spetičevem mnenju bi morali razmišljati o poteh enotnosti glede na novo politično razčlenjenost manjšine. V tem okviru je menil, da bi morala SKGZ biti kraj soočanja in sinteze različnih interesov z demokracijo kot metodo in samostojnostjo kot ciljem. Vloga subjekta je odvisna od soglasja, ki ga neka struktura ima v stvarnosti, v kateri deluje, njena uspešnost pa je odvisna od jasnosti strategije.

Darj Cupin je tudi poudaril, da SKGZ mora poglobiti vrsto vprašanj in jasnosti v strategiji. Istočasno pa je zavrnil kot prelahke napade na SKGZ, kot da je glavni krivec vsega. V povojni zgodovini je manjšina imela vzpone in padce, ob padcih pa so se po Cupinovem mnenju vselej pojavili napadi na SKGZ.

Darko Bratina je poudaril, da bi morali veliko bolje izkoristiti potenciala, ki jih ima manjšina. Dodal je, da je potrebna večja pozornost za premike tako v italijanski kot v slovenski družbi in pozval k vključevanju v širši italijanski prostor. Nevarno bi bilo, če bi se omejili na soočanje zgolj z zaprti krajevno stvarnostjo.

Sergij Lipovec je pozval, naj bi se ob vprašanjih, ki jih je nakazal Palčič, razvila javna razprava, Miloš Budin pa je poudaril, da bi se subjektivnost Slovencev morala v večji meri izraziti prek SKGZ. Ob tem je opozoril na nevarnost povzemanja negativnih plati italijanskega strankarskega sistema, ki se po njegovem mnenju kažejo tudi v Primorskem dnevniku.

V repliki je Klavdij Palčič poudaril, da je bila razprava dokaj izčrpana, čeprav ne tako živahna, kot je pričakoval. Dodal je, da je prednostna naloga SKGZ braniti interese slovenske narodnostne skupnosti in jih oblikovati v sintezo, ki naj bo sprejemljiva za vse komponente. V tem okviru je Primorski dnevnik pomembno sredstvo in SKGZ želi, da bi bil to dnevnik vseh Slovencev. Novinarsko delo je zaradi svoje specifičnosti izpostavljeno napakam, spodrsiljavev pa ne kaže dramtizirati. V nadaljevanju je Palčič poudaril, da se tudi izvoljeni predstavniki včasih premalo obračajo na SKGZ, opozoril je pred nevarnostjo pretiranega vračanja k problemom preteklosti in poudaril namen SKGZ, da si prizadeva za jasno strategijo in upoštevanjem novosti za vse bolj učinkovito enotno nastopanje Slovencev.

Ob prijetnem oživljanju nekaterih tradicij Začele so se počitnice

KOPER — Končalo se je še eno šolsko leto, za vse tiste seveda, ki si ga sami niso podaljšali v čas popravnih izpitov. Začele so se bolj ali manj zaslužene, dobra dva meseca dolge poletne počitnice, ki jih bodo morali nekateri porabiti tudi za priprave na sprejemne izpite v višje in visoke šole.

Konec preteklega tedna so si tako v večini oddahnili - vsi: učitelji v šolah, starši in predvsem učenci sami. Teža nabranega znanja je velika, pod njo se ne krčijo le možgani, temveč tudi kolena. Ker pa gre verjeti stari modrosti, da več veljaš, če več znaš, je to torej dobro!

Šolsko leto pa je spremljalo še marsikaj drugega in tudi to je puščalo sadove v vseh členih sklenjene šolske verige: učenec, učitelj, starši, družba. Resničnost, žal, tudi njej ni prizanesla, vse občutljivosti navkljub in nenehni trditvam, da sta izobraževanje in vzgoja mladih, poleg skrbi za njihovo zdravje in razvoj, skupna železna dolžnost.

Denarja in spet denarja je bilo premalo za vse, kar bi morali in želeli ponuditi mladim. Koliko strokovnih moči je šlo bitkam za preživetje v šolah, poskusom opozoriti, da tako ne more več naprej! Težke razmere so udarile tudi družino, ki je prisiljena iskati dodatne možnosti za debelejšo denarnico. V spremenjenem ritmu življenja zmanjkuje časa! Premalo ga je tudi ali predvsem za otroke. Ali sploh še lahko preseneča njihovo grdo obnašanje? Na omejeno življenje na ulici? Prestopništvo?!

Več kot dvomesečne počitnice naj ne bodo le čas lenobnega životarjenja. Ponujajo namreč veliko priložnosti za marsikaj zamujenega. Gre jih torej dobro izkoristiti!

Tokratni konec šolskega leta je spremljalo tudi prijetno oživljanje gimnazijske tradicije. Na slovenski obali je bilo znova slišati maturantski Gaudeamus, ki so ga obudili učenci zaključnih razredov Srednje pedagoške in naravoslovne matematične šole v Kopru. Opustili so sicer slavnostno črtno in svojo mladost izkazali v pisanih oblačilih, znane črne kape s čofi pa so vendarle ohranili. In še nekaj, v šoli so našli celo tradicionalni ključ nekdanjega učiteljskega, obrisali z njega prah, ga prebarvali in ob slovesnem zaključku predali zelencem šolsko stopniško nižje.

Praznično je bilo tudi drugod, čeprav so abiturienti, tako se namreč reče učenec zaključnih razredov, nekdanjim maturantom, končali ob različnih dneih. Kakorkoli že, potrudili so se, da je bilo slovo drugačno, lepše in bolj slavnostno, saj ostaja v dolgem spominu.

Za drugačni začetek poletnih počitnic so poskrbeli tudi v knjigarni Partizanske knjige v Kopru. Četudi večina učencev vsaj za nekaj časa pozabi na nove šolske skrb, med katerimi so v ospredju prav učbeniki za novo šolsko leto, so že 15. junija odprli antikvariat. V njem odkupujejo rabljene šolske knjige in jih prodajajo novim kupcem. Tako bodo marsikomu omilili stroške jesenskih nakupov vsega potrebnega za šolo, izognili se bodo običajnim vrstam in gneči, prav tako pomanjkanju in čakanju na ponatis knjig. Z obiskom v koprskem antikvariatu bodo počitnice lahko minile s skrbjo manj!

MIRJAM MUŽENIČ

Viezi: Volilci nagradili novo linijo KPI

TRŽIČ — Tudi v naši deželi je prišlo do premika v levo. Deželni tajnik KPI Roberto Viezi je v analizi volilnih izidov na seji deželnega komiteja v Tržiču med drugim ugotavljal, da so volilci nagradili proces prenovitve, ki je v teku znotraj KPI in vlogo stranke, ki ima bistveno vlogo v okviru opozicije. Po Viezijevih besedah so dobri volilni izidi KPI tudi sad raznih pobud, kot na primer odločen nastop proti plačevanju tiketov, ki jih je stranka izpeljala v zadnjem času. V svoji oceni volilnih izidov je deželni tajnik komunistične stranke tudi ugotavljal, kako je KPI edina stranka iz Furlanije-Juljske krajine, ki je ponovno izvolila svojega dosedanjega evropskega poslanca in pripomogla k izvolitvi Dacie Valent.

Po Viezijevem mnenju je ta premik v levo v nasprotju s politično stagnacijo na Deželi, kjer ni prišlo do krize deželne vlade le za malenkost. Glavne razloge tega trmivila je po njegovem mnenju treba iskati v nezmožnosti upravljanja novih problemov s strani KD ter v šibki in protislovni politiki PSI.

Ideali o Evropi brez meja in predsodkov

KOPER — »Če bi bili vsi vaši včerajšnji ideali že danes resnični, potem bi že živeli v Evropi brez meja in predsodkov...«, je dejal Boris Mužević, član predsedstva CK ZKJ na proslavi 45. obletnice ustanovitve italijanskih enot in odredov v Sloveniji in Istri. Šlo je za tri brigade - Fratelli Fontanot, Pino Budicin in Garibaldi Trieste in dve enoti Alma Vivoda in Vladimir Gortan, ki so se borile v Sloveniji in Istri skupaj z drugimi enotami Narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije.

»Ni bilo lahko preseči napetosti, nerazumevanja in nacionalnih predsodkov, ki jih je v naše kraje vnesel fašizem. Slovincem je bilo določeno, da izginejo, bodočnost Hrvatov je bila v najboljšem primeru usoda hlapcev, Italijane naj bi osrečeval fašizem. Zaradi tega je še toliko bolj spoštovanja vredna odločitev Italijanov, ki so se, ne le uprli fašizmu in zatiranju lastnega naroda, temveč so se odločili, da se skupaj s Slovenci in istrskimi Hrvati borijo za združenje tega ozemlja v matično domovino. Skupni boj je privedel do uspehov, ki so ostali stalna podlaga za razumevanje in dobrososedske odnose med prebivalci treh narodov in obeh držav...«, je med drugim dejal Boris Mužević.

V koprskem Pokrajinskem muzeju so v soboto zjutraj odprli tudi razstavo fotografij o borbeni poti italijanskih partizanskih enot, ki so se borile v NOV. Omenjena proslava je bila sestavni del Koprskih srečanj, ki pa so jih uradno in slovesno odprli zvečer v nabito polnem koprskem gledališču. Nastopili so: mešani pevski zbor mladitih pevcev z Opčin, mažoretke iz Radeč in štiri folklorne skupine - »Javorje« iz Litije (v gorenjskih narodnih nošah), folklorna skupina iz Lendave in Dobrovnika (z madžarskimi plesi), skupina grajščanskih Hrvatov »Stalnost« iz Schachendorfa, folklorna skupina Agimi iz Prizrena. Prav tako so se že začela športna tekmovanja.

V nedeljo zvečer pa so na Titovem trgu v Kopru nastopili mešani pevski zbor Lino Mariani iz Pulja, koprška skupina za moderni ples »Meduza« in folklorni skupini »Elektrobosna« iz Jajca in ponovno prizrenska skupina Agimi.

B. Š.

V morju so se že pojavile nevšečne lepljive alge

PIRAN — Na Morski biološki postaji v Piranu smo iz prve roke zvedeli, kaj se trenutno dogaja v morju. Fitoplanktologinja dr. Neda Fanuko je povedala, da so se letos kremenčaste alge res še prej pojavile v takih količinah kot lani v juliju mesecu. Gre predvsem za dve vrsti kremenčastih alg - nitzschia closterium in nitzschia delicatula. Sicer pa se v sluz, ki jo izločajo te mikroskopsko majhne alge lepijo še drugi drobni morski organizmi, tudi bičkarji (nekateri dinoflagelati - gonyaulax crispae), bakterije iskrnica in drugi.

Ta ponoven pojav kremenčastih alg je mnoge presenetil, predvsem tiste, ki so trdili, da je bilo morje lani pozimi pretoplo (letos je bilo hladnejše) in tiste, ki so krivili izključno reko Pad (letos je Pad prinašal manj vode v Severni Jadran). Končno pa so sluzaste alge odkrili tudi precej južneje (pri Splitu, na primer), kar dokazuje, da gre za širši pojav in znanstveniki zdaj previdno trdijo, da gre za naravni pojav, ki ga je verjetno vzpodbudil človek in ki bo trajal morda še letos, morda še nekaj prihodnjih poletij, potem pa bo nenadoma izginil - tako, kot so brez pravih razlag pred leti prišle in izginile pekoče meduze - mesečinke v Severnem Jadranu. Ostaja tudi neizpodbiten dokaz, da so se kremenčaste alge tako razbohotile

že večkrat v minulih stotih letih in da so jih znanstveniki prvič tako množično opazili in dokazali že leta 1872 ob istrski obali oziroma v Tržaškem zalivu.

Za zdaj je jasno, da so te kremenčaste alge nestrupene (vsaj za kopalce). Mnogi (otroci, na primer) se kopajo sredi najbolj gostih plavajočih slojev alg, največjo težavo pa imajo potem, ko morajo z milom dodobra zdrgniti alge s kože.

Povsem drugo poglavje so tiste alge, ki vsebujejo take ali drugačne strupe. V Italiji se je pred nekaj dnevi zastripilo nekaj ljudi, ki so uživali školjke. Doselej še niso dokazali, zakaj so se pravzaprav zastripili, mnogi so dokaj nekritično to zastripitev pripisali algam. Na Morski biološki postaji v Piranu dr. Neda Fanuko ne zanika možnosti, da bi se to lahko zgodilo, vendar bi šlo potem za druge vrste, ali pa vsaj druge seve planktonskih alg. Nekatere alge v svetovnih morjih res vsebujejo strupe (ena vrsta strupov povzroča driske, druga pa lahko tudi smrt), doslej pa v Jadranskem morju še ni bilo dokazano, da bi odkrili kakršenkoli planktonski organizem z omejenimi strupi, ki bi se počasi kopičili v školjkah, čeprav nekateri znanstveniki (predvsem iz Italije) že opozarjajo, da se pojavljajo take strupene alge

tudi v Jadranu. Za zdaj lahko rečemo, da so kremenčaste alge, ki jih je v morju vse polno, sicer res nevšečne za kopalca, kdor pa se spominja težav z meduzami (te so menda celo terjale smrtno žrtev tudi v našem morju, ker jo je nek otrok požrl), pa ve, da so zdajšnje alge pravzaprav nedolžen pojav.

Dejstvo je, da je morje na nekaterih delih obale bolj prekrito z algami, kot na drugih, odvisno pa od tokovanja, valovanja, vetrov itd. Na večjem delu kopališč se preproge iz alg pojavljajo šele opoldan, ko začne pihati maestral in pripiha velike madeže z algami k obali.

Povejmo še, da bi znanstveniki prav radi posvetili več časa in energije cvetenju morja in analizam le-tega (le na tak način bi se bilo verjetno mogoče najbolj učinkovito zoperstaviti temu pojavu). Neverjetno pa se zdi, da znanstveni inštituti, kljub vsem obljubam, dobivajo premalo denarja za uresničitev teh raziskovalnih programov. Tako sta se na primer Hrvaška in Slovenija že dogovorili o izdelavi skupne analize o cvetenju morja. Hrvaška zveza vodnih skupnosti je denar za ta projekt že namenila ustreznim inštitutom, slovenska pa "tega denarja ni imela v planu"...

BORIS ŠULIGOJ

Predstavil ga je ravnatelj tržaške agencije SIP Trivellato

Pomembne spremembe in novosti v telefonskem imeniku 1989/90

Telefonsko podjetje SIP je te dni začelo razdeljevati imenike za leto 1989/90 približno 134 tisočnim naročnikom v tržaški pokrajini. Imeniki prinašajo na naslovni strani ikono tržaške srbske pravoslavne cerkve sv. Spiridiona in odražajo stanje, ki je v tržaškem telefonskem omrežju veljalo v obdobju med 28. marcem in 7. aprilom 1989. V primerjavi z letom prej je v njih približno 6 tisoč novih imen in okrog 17 tisoč drugih sprememb. Tržaška agencija SIP predvideva, da bo v novem letu zamenjala kakih 6 tisoč telefonskih števil. Bodoče nove številke so navedene v oklepajih; kdor bo telefoniral na stare številke naročnikov v prvih 20 dneh po njihovi zamenjavi, pa bo za nove izvedel kar po telefonu. To službo je proti plačilu mogoče tudi podaljšati.

Nove imenike za tržaško pokrajino je včeraj predstavil časnikiarjem ravnatelj tržaške agencije SIP inž. Sandro Trivellato skupno s poslovnim imenikom Pagine gialle 1989/90 za Trst in Gorico ter z vodnikom Tuttocittà 1989 za Trst, Gorico in Tržič. (Do predlanskega leta je bil tudi imenik naročnikov skupen za Trst in Gorico.) Trivellato je med drugim opozoril, da naročniki prejmejo nove imenike na dom brezplačno, da pa morajo vrniti stare imenike, in sicer zato, da bi njih uporabljanje zaradi neažurnosti ne ustvarjalo nepotrebnih problemov.

Uporabniki bodo na prvih straneh imenikov za leto 1989/90 našli dve večji novosti. Med posebnimi in pomožnimi službami bodo našli tudi telefonsko številko 177, ki jo je deželno ravnateljstvo SIP odprlo, da bi uporabniki imeli možnost rešiti probleme, ki bi jih ne mogli pri drugih službah SIP, in da bi lahko predlagali izboljšave. Zanimivo pa je, da se je doslej te številke poslužilo zelo malo ljudi.

Druga večja novost je objava novega službenega pravilnika SIP pod naslovom »Pogoji za naročilo«. Pravilnik je začel veljati 1. decembra 1988 in obsega vrsto določil v korist naročnikov oziroma uporabnikov. Tako npr. člen 4 določa, da mora podjetje SIP povezati nove naročnike v teku 90 dni po prejemu prošnje (od 1. januarja 1990 v teku 60 dni), v nasprotnem primeru pa jim mora v prvem računu odšteti ustrezno naročnino povečano z določenimi količinami. Člen 25 med drugim pravi, da mora podjetje SIP popraviti okvare na telefonu v teku drugega delovnega dne po klicu naročnika. Te in številne druge novosti novega pravilnika so podčrtane z zeleno barvo, kar seveda bralcem olajša razumevanje.

Kot je že običaj, pa je inž. Trivellato včerajšnje srečanje s časnikiarji za predstavitev novih imenikov izkoristil tudi za to, da je podal obračun delovanja tržaške agencije SIP v minulem letu in da je orisal njene načrte. Povedal je, da je podjetje v letu 1988 investiralo v tržaški pokrajini 23 milijard lir, letos pa jih bo 24. Ta sredstva uporablja za izboljšanje službe na vseh ravneh ter za posodobitev struktur in opreme. V polnem teku je proces elektronifikacije, ki je lani zajel 19 odstotkov celotnega tržaškega telefonskega omrežja, letos pa bo dosegel kakih 25 odstotkov. V nekat-



rih primerih, kot so padriški Center za raziskave, miramarska Visoka šola za višje študije in Tržaška krajevna zdravstvena enota, pa že uvajajo napeljave z optičnimi vlakni.

Kar zadeva učinkovitost službe, je inž. Trivellato med drugim dejal, da jo preverjajo tudi s sondažami javnega mnjenja. Podčrtal je, da je tržaška pokrajina v samem vsrednjem vrhu kar zadeva gostoto naročnikov (glede na število prebivalcev), ki znaša 50,3 odstotka, pa tudi kar zadeva gostoto telefonov, ki znaša kar 73,1 odstotka. Pomembno izboljšavo naj bi predstavljal tudi novi obrazec za telefonske račune, ki je veliko bolj pregleden. Telefonska služba naj bi sploh v naši pokrajini in širše v vsej deželi dosegala evropske standarde.

Ob koncu naj omenimo, da smo v novem imeniku zapazili, da so številna slovenska imena še vedno pisana brez strešic na šumnikih. Dovolj je npr. pogledati imena slovenskih šol. Inž. Trivellato nam je na tiskovni konferenci zagotovil, da je to odvisno edinole od naročnikov. Kdor hoče imeti pravilno napisano ime s strešicami, mora torej to natančno javiti podjetju.

Na sliki naslovna stran novega telefonskega imenika.

Odbornik Saro potrdil interes Dežele za rešitev problemov podjetja Iret

Deželni odbornik za industrijo Ferruccio Saro je na sestanku s predstavnikom lastništva podjetja Iret dr. Dragom Miličem ponovno potrdil interes deželne uprave za iskanje proizvodne in zaposlitvene rešitve položaja v tem podjetju. »Rešitvi problemov, s katerimi se sooča ta tržaški elektronski obrat,« je dejal Saro, »namerava odborništvo nameniti največjo pozornost in prizadevanje, tudi s kontaktiranjem javnih in zasebnih podjetij, ki bi lahko imela neposredni interes za ta sektor.«

V teku srečanja so bile pretresene tudi možne rešitve, ki bi omogočile uresničevanje podjetniških perspektiv v smislu obvez, ki so bile sprejete na nedavnem srečanju odbornika Sara s predstavniki sindikalnih organizacij.

Delavci tovarne Iret, ki so v dopolnilni blagajni pa se bodo danes dopoldne spet zbrali na sindikalni skupščini, na kateri jih bodo njihovi sindikalni predstavniki seznanili s trenutnim položajem v podjetju.

Jutri se v Nabrežini začne tridnevna Razstava in pokušnja domačih vin

Jutri ob 18.30 bodo na Sokolovem igrišču v Nabrežini odprli Razstavo in pokušnjo domačih vin, na kateri bodo krajevni vinogradniki razstavili devet primerkov belega vina, pet primerkov terana in eno belo vino. Vino je predhodno ocenila tehnična komisija, kar jamči njegovo kakovost.

Razstavo bo popestril kulturni program. Jutri ob 19. uri bo koncert Godbenega društva Nabrežina, ob 20. uri pa bo nastopila plesna skupina iz Ilirske Bistrice. V soboto se bo ob 9. uri začel mednarodni balinarski turnir, ob 18.30 pa bo nastopila godba na pihala Naša Sloga iz Babičev (Buje). V nedeljo bo ob 18.30 nastopilo Godbeno društvo Nabrežina, nato plesna skupina iz Ločnika (Danzerini di Lucinico), ob 21. uri pa bo že tradicionalna tombola. Vse tri večere bo na sporedu tudi ples z raznimi ansambli.

Kulturna in športna društva iz devinsko-nabrežinske občine bodo poskrbela za kioske z raznimi specialitetami.

V Gabrovcu bodo nagradili najboljše vinogradnike z zgoniške razstave vin

V dneh 26., 27. in 28. maja letos je uprava občine Zgonik priredila 25. razstavo tipičnih domačih vin. Prirejanje vinskih razstav spada v okvir pobud, ki jih Občina prireja v prid krajevnih gospodarskih dejavnosti z namenom, da se domači pridelki primerno ovrednotijo.

Prav gotovo je izreden uspeh omenjene manifestacije dokazal, da so take pobude potrebne in pozitivne. Za vse to pa gre v prvi vrsti zasloga kakovosti razstavljenega pridelka oziroma domačim vinogradnikom, ki jih bo Občina, kot običajno, tudi letos primerno nagradila.

Nagrajevanje bo v Gabrovcu (Zgonik) v petek, 7. julija 1989, ob 19.30. Občinska uprava se obrača na javne ustanove, urade, podjetja in zasebnike s prošnjo, da po svojih možnostih pripomorejo k uspehu te občinske manifestacije.

ZSKD in ZSŠDI

sporočata, da z današnjim dnevom odgovarjata na novo telefonsko številko: **74-44-26**

Zahteva komunističnih svetovalcev

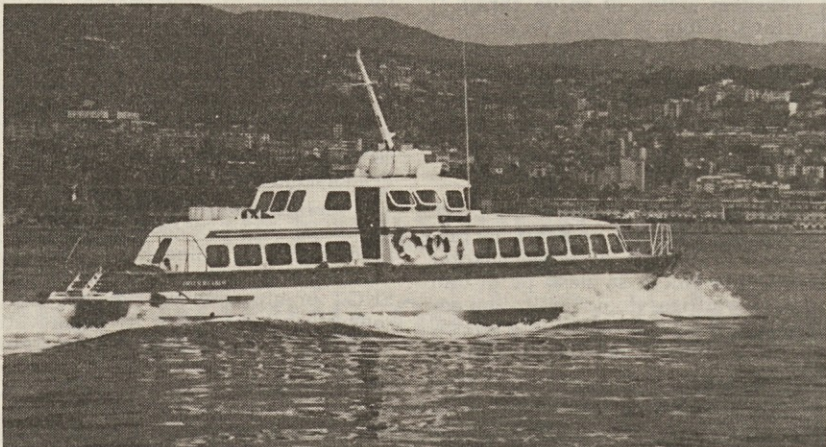
Biasutti naj seznaniti deželni svet s položajem v škedenjski železarni

Svetovalska skupina KPI v deželnem svetu je včeraj formalno zahtevala od predsednika Biasuttija, naj posreduje deželni skupščini vse informacije v zvezi z razvojnimi perspektivami škedenjske železarne AIT. O položaju v obratu, ki ga je pred kratkim prevzel furlanski podjetnik Pittini, je doslej tekla beseda le v svetovalski komisiji za industrijo, kjer je o zadevi poročal pristojni deželni odbornik Saro. Po mnenju komunistov pa je bilo to premalo in zato od tod tudi zahteva po poglobitvi tega vprašanja.

Svetovalci Poli, Lusa, Budin in Giannino Padovan, ki so vložili interpelacijo, so mnenja, da predstavlja sporazum s Pittinijem zelo pomemben dogodek ne samo za škedenjsko železarno, ampak tudi za deželno industrijo na sploh. Pittiniju bosta pri tehnološki prenosu škedenjskega obrata priskočili na pomoč družba IRI in deželna vlada, ki je bila pri teh posegih deležna podpore vseh političnih in družbenih sil, vključno sveda s sindikati, ki so kolikor toliko zadovoljni s potekom dogajanja. Komunistični svetovalci pozivajo predsednika Biasuttija, naj deželni svet natančno seznaniti s tem, koliko denarja je deželna uprava porabila za tehnološko posodobitev železarne, ki predstavlja zelo pomembno produktivno realnost na deželi in tudi na vsrednjavni ravni. Pittini je pri tej operaciji, kot znano, užival tudi polno podporo rimske vlade, posebno ministrstva za državne udeležbe, ki je vseskozi neposredno sledilo pogajanjem o železarni.

Zanimiva pobuda družbe »Aliscafi Alto Adriatico«

S hidrogliserjem po Zalivu in v Poreč



V Tržaškem zalivu bodo v kratkem spet pluli hidrogliserji. Nedavno so namreč v Trstu na pobudo družbe Finsepol, ki je tudi lastnica Seslanskega zaliva, ustanovili pomorsko družbo »Aliscafi Alto Adriatico«, ki bo s prihodnjim tednom (točnega datuma še niso določili) s sodobnim hidrogliserjem povezovala naše mesto z Miljami, Sesljanom in s Porečem. Gre za prijetno novost in za nedvomno dobrodošlo pobudo Cardarellijeve družbe, ki hoče s tem turistično ovrednotiti Tržaški zaliv tudi v luči načrtovanega turističnega razvoja Seslanskega zaliva.

Nova družba načrtuje za sedaj tri redne proge. Hidrogliser bo dnevno, razen torka, povezoval Trst, Milje in Sesljan, trikrat tedensko pa bo zaplul tudi v sosednjo Istro, točneje v Poreč. Iz Milj proti Trstu bo hidrogliser odpotoval ob 7.30 in ob 13.40, v nasprotno smer pa ob 13.10 in ob 19. uri. Vožnja bo trajala približno dvajset minut, enosmerna vozovnica pa bo stala dva tisoč lir. Iz Trsta proti Sesljanu bo hidrogliser odplul ob 9.14. in ob 18. uri, iz Sesljana v mesto pa ob 9.30, 14.40 in 18.30. Vozovnica v eno smer bo stala 3.500 lir. Tudi v tem primeru bo vožnja trajala približno dvajset minut. Trikrat tedensko (ob ponedeljkih, četrkih in sobotah) bo hidrogliser povezoval naše mesto s Porečem. Iz Trsta bo odpotoval ob 10.20, iz Poreča pa ob 16.30. Enosmerna vozovnica bo v tem primeru stala dvajset tisoč lir, vožnja pa bo trajala eno uro. Hidrogliser bo imel svoje postaje, če jo lahko tako imenujemo, na pomolu Bersaglieri v bližini Pomorske postaje, kjer bodo tudi prodajali vozovnice in nudili vse informacije v zvezi s poslovanjem družbe »Aliscafi Alto Adriatico«.

Novoustanovljena pomorska družba, ki so jo uradno predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci, je sad poslovnega sodelovanja med družbami Finsepol, Rodriguez iz Messine, ki sodi med največje izdelovalce hidrogliserjev na svetu, in Morace, ki ima med drugim v koncesiji nekatere pomembne trajektne proge v južni Italiji. Na novih progah bo v tej poletni sezoni plul hidrogliser »Freccia di Trieste«, ki bo lahko peljal do 70 potnikov in bo dosegal največjo hitrost trideset vozlov na uro.

Na sliki hidrogliser »Freccia di Trieste«, ki bo od prihodnjega tedna redno povezoval Trst s Sesljanom, Miljami in s Porečem v Istri.

pismo uredništvu - pismo uredništvu - pismo uredništvu

Razprava o Kraškem parku in poročanje našega dnevnika

Spoštovani gospod direktor, dovolite mi, da izrazim nekaj pripomb na račun poročila (ki ga je Primorski dnevnik objavil 1. junija) glede razprave o Kraškem parku, ki je bila 30. maja v Slovenskem klubu.

Članek vašega časopisa prinaša ugovore k predlogu WWF, da bi ustanovili državni in mednarodni kraški park, ki so jih izrekli župani, prisotni na razpravi in po katerih je treba na Krasu zaščititi ne le naravo, ampak tudi ljudi.

To dobro vemo tudi mi in to smo tudi rekli in ponovili tako jaz kot drugi predstavniki WWF, ki so posegli. Pokazali smo tudi — s pomočjo video kasete o Abruskem parku — kako mora moderno zasnovan državni park postaviti na prvo mesto vprašanje zaščite izročil, kulture in zgodovinskih spomenikov prebivalstva, ki živi v njem. To še posebej v stvarnostih, kot je Kras, kjer je zgodovina ljudi tesno povezana z morfologijo krajev in teritorija.

Vztrajali smo tudi, da bi ustanovitev parka nikakor ne prizadela kmetijstva, medtem ko bi dobile spodbudo in podporo nove gospodarske dejavnosti, ki bi jih favoriziral prav obstoj parka: npr. turizem, naravoslovna divulgacija itd.

Tudi naš predlog o mednarodnem parku, ki naj bi zajel Kras na obeh straneh meje, gre v to smer, saj bi tako zgradili most za boljše razumevanje

(in sodelovanje) med prebivalci teh preizkušenih krajev.

V resnici preseneča, da teh stvari, ki jih je WWF jasno povedal 30. maja, ni vzel v poštev skoraj nihče od prisotnih županov in javnih upraviteljev, ki so se raje zatekli v obrabljene fraze, kot: ambientalisti branijo naravo, cvetice in živali, pozabljajo pa na človeka ipd.

V resnici preseneča, da teh stvari ni upošteval niti poročevalec Primorskega dnevnika, ki jih je sploh zamolčal.

Preseneča tudi, da v poročilu o razpravi ni nobene omembe pomembnejših razlogov, zaradi katerih WWF predlaga ustanovitev Državnega kraškega parka: gre za to, da bi razpolagali z »močnim« sredstvom za zaščito teritorija, ki ga ogrožajo norme, kot so tiste, ki omogočajo Centru za raziskave, da se širi v vse smeri, pregazujoč deželna in občinska urbanistična sredstva (glej primer sinhotrona), ali kot so one, ki še vedno grozijo s Prosto industrijsko cono na Krasu.

Takim grožnjam se ne more uspešno postaviti po robu noben deželni park in noben občinski regulacijski načrt.

V razpravi v Slovenskem klubu sem naposled naštel nekatere primere, ki kažejo na neučinkovitost in »šibkost« občinskih uprav (v prvi vrsti tržaške) v odnosu do divjih gradenj na — teoretično — najbolj zaščitene območjih, kakor tudi v odnosu do iznakaženja

jam in dolin z onesnažujočimi odpadki, smetmi ipd.

Samo devinsko-nabrežinski župan Brezigar se je skušal braniti v zvezi z divjimi gradnjami (toda obravnaval je samo enega od 12 primerov, ki jih je prijavil WWF), medtem ko so ostali raje odgovorili s sramotjenjem ali z molkom, zlasti kar zadeva pomanjkanje zaščite kraških pojavov.

Nimam torej vtisa, da bi si WWF zaslužil oznako »površnosti«, ki mu jo poročevalec Primorskega dnevnika prisojia na koncu svojega članka.

Gospod direktor, že vnaprej se vam zahvaljujem za gostoljubnost in Vam zagotavljam, da gornje pripombe niso plod polemične nastojenosti, marveč potrebe, da bi javnost bila jasno in popolno seznanjena s predlogi ambientalistov za zaščito Krasa. Pod vprašajem je prihodnost dragocenega teritorija; WWF in druga naravovarstvena združenja se borijo, da bi iz te prihodnosti izginili nevarni oblaki, ki so danes prisotni, in to v korist vseh (v prvi vrsti prebivalcev).

Lep pozdrav
DARIO PREDONZAN
deželni predsednik WWF

Gospodu Predonzanu se najlepše zahvaljujemo za obsežna pojasnila, hkrati pa se mu opravičujemo, da jih (tudi zaradi njihove dolžine) nismo mogli poprej objaviti, saj so nam raz-

ni dogodki, kot so bile evropske volitve, skrčili že tako skopo odmerjen prostor. K njegovim izvajanjem pa bi radi pristavili nekaj pripomb.

Brez dvoma je res, da v poročilu PD ni navedeno prikazan predlog WWF o Kraškem parku, vendar je treba upoštevati, da je pri okrogli mizi poleg predstavnikov WWF sodelovalo še šest drugih razpravalcev, katerim je naš poročevalec resnici na ljubo odmeril še manjši prostor. Po drugi strani pa bi radi opozorili, da je PD v preteklosti že večkrat pisal o predlogu WWF za ustanovitev državnega in mednarodnega kraškega parka. Prav iz teh dveh temeljnih razlogov se je poročilo PD omejilo na prikaz glavne značilnosti razprave v Slovenskem klubu, in sicer dejstva, da je vseh šest prisotnih javnih upraviteljev dokaj hladno in kritično sprejelo predlog WWF, ker naj bi po njihovem mnenju krajevni prebivalci oziroma njihovi neposredni predstavniki ne bili protagonisti te zaščite.

Omenimo naj še, da poročilo PD nikjer ne označuje delovanja WWF sic et simpliciter kot »površno«, ampak dobesedno pravi, da je iz razprave v Slovenskem klubu izšlo, da so obtožbe zelenih »včasih površne«.

Ne glede na vse to pa je PD že večkrat izrazil WWF priznanje za konkretno delo v prid zaščite Krasa in prepričani smo, da bo imel še veliko takšnih priložnosti. (mb)

Ob nizu zanimivih prireditev in okroglih miz
Letošnji vzorčni velesejem zabeležil nadvse lep uspeh

Včeraj zvečer so se zaprla vrata tržaškega velesejma, ki je letos doživel res izreden obisk publike. Točne številke bodo znane v prihodnjih dneh, prireditelji pa že sedaj vedo povedati, da je število obiskovalcev letos naraslo za 30 odstotkov. Včerajšnji zadnji dan velesejma je bil namenjen zanimivi okrogli mizi o vlogi turizma v tržaškem terciarnem sektorju. Poročila o vprašanju, kako ovrednotiti naše mesto in privabliti čim več obiskovalcev, so podali predsednik Tržaške avtonomne turistične ustanove Barison, predsednik Združenja trgovcev Donaggio in deželni odbornik za trgovino in turizem Francescutto.

Včeraj jutraj so na razstavišču predstavili tudi manifestacijo "Cinquanta & Più", ki bo na sporedu od 9. do 17. septembra, tokrat že tretjič zaporedoma. Tudi letos si bodo starostniki lahko ogledali izdelke, ki so specifični za njihove potrebe, imeli pa bodo tudi priložnost, da spoznajo nove pobude in možnosti za lepše preživljanje starih let.

V ponedeljek je bilo na velesejmu posebno zanimivo. Dan je bil posvečen Romuniji, v kongresnem centru pa je na dveh okroglih mizah tekla beseda o pomenu prostovoljnega dela in o možnostih za razvoj tržaškega športa. Predsednik velesejske ustanove Gianni Marchio je tega dne sprejel gospodarskega sekretarja romunske ambasade v Rimu Sorina Costantinescuja in predsednika italijansko-romunskega prijateljskega združenja Ervina Curtisa. V pogovoru so udeleženci srečanja poudarili, da je Romunija edina članica SEV, ki je poravnala dolgove s tujino. Gospodarski odnosi med Romunijo in Trstom so se zadnja leta znatno izboljšali, še posebno dobro pa kaže po sporazumu, ki sta ga Italija in Romunija podpisali marca. V njem se državi prvič uradno zavzemata za okrepitev gospodarskih odnosov (predvsem s povečanjem pristaniškega prometa) med Romunijo in Trstom. Marchio je spomnil tudi na izredno uspešno pobudo Trgovinske zbornice, ki je aprila organizirala v Bukarešti gospodarsko "misijo", katere se je udeležilo kakih 20 tržaških ustanov in

podjetij. Pobudo so kronali s podpisom sporazuma o sodelovanju med tržaško in romunsko trgovinsko zbornico.

Veliko zanimanja je v ponedeljek žela tudi okrogla miza o mednarodnem prostovoljnem delu in pomoči nerazvitim. Številnemu občinstvu, med katerim je sedel tudi škof Bello-mi, je spregovoril predstavnik združenja Mani tese Graziano Zoni, ki je podudril, da so nerazvite dežele v bistvu bogate, saj oskrbujejo z dragocenimi surovinami številne industrijsko razvite države. Toda če nočemo sprejeti sedanjega stanja, ko so revni vedno bolj revni, bogati pa vse bolj bogati, je dejal Zoni, je treba spremeniti razvojni model Zahoda. Po njegovem je resna nevarnost, da naš potrošniški način življenja osiromaši ne le skupno naravno bogastvo, ampak tudi človeške in kulturne prvine.

Deželni prispevki trem znanstvenim ustanovam v FJK

Deželni odbor je na predlog odbornika za šolstvo Silvana Antoninija odobril 500 milijonov lir prispevkov trem znanstvenim ustanovam iz Furlanije-Juljske krajine. Laboratorij za morsko biologijo, ki ima sedež v Brojni pod Križem, bo prejel 300 milijonov lir za izvajanje širšega raziskovalnega programa, ki med drugim predvideva biološko monitoražo voda v Tržaškem zalivu, študij morskih mikrostemov, ureditev banke podatkov itd., pa tudi razne raziskave na področju vodnih kultur in produktivnega izkoriščanja alg.

Vsak po 100 milijonov lir pa bosta prejela Raziskovalni in dokumentacijski center iz Vidma in Mednarodni inštitut za preučevanje človekovih pravic iz Trsta. Prvi bo deželni prispevek izkoristil za raznovrstno raziskovalno in didaktično dejavnost, drugi pa za zbirko razsodb Evropskega sodnega dvora za človekove pravice in za svojo kongresno dejavnost.

Zelo širok je bil v ponedeljek tudi odziv na okroglo o mizo o možnostih razvoja tržaškega športa. Vsi govorniki, v glavnem so to bili športni delavci, so v prvi vrsti poudarili pomanjkanje športnih objektov. Tržaški občinski odbornik De Gioia je spomnil, da je tržaška občinska uprava zahtevala od države 100 milijard lir specifično za športne gradnje, predsednik Pokrajine Crozzoli pa je opozoril, da bodo pokrajinske uprave imele s prihodnjim letom nove pristojnosti na področju finansiranja športnih dejavnosti. O potrebi, da se izvoljeni politiki bolj zavamejo za razvoj športnih dejavnosti, pa je spregovoril predsednik združenja športnih novinarjev Augusto Re David, ki je izrazil prepričanje, da bi vsaj deželni odbor moral imeti specifičnega odbornika za šport.

Tržaški sinhrotron predstavili tudi v Avstriji

Družba Sincrotrone Trieste je v zadnjih tednih predstavila svojo dejavnost in načrte na dveh razstavnih prireditvah v Avstriji. Udeležila se je razstave, ki je pod naslovom »Technova« potekala v Gradcu, in sicer v okviru standa Furlanije-Juljske krajine, v katerem so bili predstavljeni tudi nekateri drugi tržaški znanstveni projekti. Poleg tega pa je bila prisotna tudi na razstavi »World Tech«, ki so jo priredili na Dunaju ob ministrski konferenci evropske raziskovalne agencije EUREKA. Ob tej priložnosti je prevzel predsedstvo agencije EUREKA italijanski minister za znanstvene raziskave Antonio Ruberti.

Na predstavitvah tržaškega svetlobnega sinhrotronskega stroja v Avstriji so med drugimi sodelovali tudi namestnik vodje projekta Albin Wrulich, ki je po rodu Avstrijec, pooblaščen upravitelj družbe Sincrotrone Trieste Pier Maria Gerini in odgovorni za stike z javnostjo Fulvio Belsasso.

Stekel bo jeseni v okviru SDZPI
V pripravi tečaj za novo generacijo kamnosekov

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje se po enoletnem preporu za letošnje jesen pripravlja na vpis druge generacije kamnosekov. Prva, sicer maloštevilna in poizkusna generacija slovenskih kamnosekov je uspešno utrla pot novemu in sodobnemu profilu kamnoseka, ki mu smemo v vsakem primeru reči oblikovalec kamna in je torej po sodobnem konceptu tega poklica vse prej kot tradicionalni in neuki kamnosek rokodelc. Čeprav je bil povojni čas zaradi izuma novih sintetičnih materialov hudo nenaklonjen uporabi naravnega kamna v gradbeništvu, tega ni mogoče reči za njegovo uporabo v arhitekturi in oblikovanju. Nasprotno, očitno je, da je kamen v zadnjem času naposled našel svoje pravo mesto.

Prav tem novim zahtevam po revalorizaciji naravnega kamna v arhitekturi, kamnoseštvu in sploh v oblikovalstvu skuša slediti dvoletni tečaj za kamnoseke. Treba je namreč vedeti, da kamnoseštvo dobi polet le v tesni povezavi z obrtjo, tudi kamnoseška industrija ne more zaživeti brez obrtniškega obdelovanja in oblikovanja kamnoseških in arhitektonskih elementov. Zato, da bi znal kamen pravilno obdelovati in izdelek uspešno realizirati, mora kamnosek oblikovalec sodobnega profila obvladati vse stopnje realizacije od zamisli za izdelek, znati mora zanj izbrati kamen, zamisel uspešno risarsko obdelati prav za ta kamen, znati mora zamišljeni izdelek risarsko oblikovati in ga končno uspešno izdelati. Uspešno izdelati nek predmet iz naravnega kamna pa je moč samo tedaj, če je kamnosek z vsem tem seznanjen. Kdor hoče uporabljati kamen, ga mora dobro poznati, celo tako dobro, da bo projektiral in oblikoval prav zanj! Načrt mora namreč biti narejen za kamen, ki ga je arhitekt ali izurjen kamnosek projektant že prej izbral. Oblikovalec mora vedeti, na kakšen način mora obdelovati površino določene vrste kamna in kako ga je potrebno oblikovati, da bo zaživel v svoji samobitnosti in lepoti, dati mu mora možnost govorice, ki mora biti trajna, kot je trajan kamen

sam. V ta namen mora kamnosek uspešno obvladati ves postopek od zamisli, izbire kamna, risarske in oblikovalske obdelave v raznih tehnikah in naposled zamisel tudi uresničiti. Uresničevanje zamisli pa danes ni več težaški posel, saj kamnoseku pri tem pomagajo raznovrstno sofisticirano orodje, ročni strojčki za najbolj zahtevna opravila profiliranja kamna in seveda stroji.

Glede na izkušnje prve generacije kamnosekov, glede na izkušnje drugih in glede konjunktornosti posameznih profilov sodobnega kamnoseka je učna snov na dveletnem tečaju raznovrstna in obširna v vseh pogledih. Pri vajah in programih daje snov možnost usmerjanja po nagnjenosti in sposobnostih učenca. Naš kamnosek tako ni zgolj in samo kamnosek, ampak kamnosek, usposobljen za projektiranje tudi zahtevnejših arhitektonskih elementov (portali, stopnice, spominska obeležja), je tudi kamnosek z osnovnim znanjem o oblikovanju, modeliranju in kiparjenju in je seveda tudi usposobljen za uporabo kamna v gradbeni operativi (obloge tal, sten itd.).

Že iz naštetih usmeritev in zahtev študija je razvidno, da so možnosti za uporabo znanja, pridobljenega s šolanjem, resnično velike. Če zanemarimo dejstvo, da se kamnosek lahko kadarkoli zaposli v industriji kamna (v velikih strojnih delavnicah, v katerih izdelujejo in obdelujejo v glavnem plošče), so prave možnosti kamnoseka našega profila v obrti. Ni se bati, da ne bi kamnosek projektant in oblikovalec v današnjem času vračanja h kamnu ne imel dela! Za uporabo kamna v gradbeništvu in arhitekturi pa je sploh treba reči, da je zelo aktualna in da daje možnosti za tovrstno specializacijo. Prav gotovo so velike možnosti za zaposlitev tistih, ki se bodo bolj oblikovalsko in kiparsko ukvarjali s kamnom, saj je tržišče, ki je večji del zatrpalo s kičem, to je z izdelki dvomljive oblikovalske vrednosti, obsežno in zahtevno. Nenazadnje je treba prav tako omeniti druga specifična področja, kjer se izurjen in spreten kamnosek lahko uveljavi, kot je na primer restavracijsko v kamnu.

Glavni namen dveletnega tečaja za kamnoseke je seveda posredovati učencem solidno osnovo za našete usmeritve, ki jih bo potrebno v praksi dograjevati in poglobiti, da nam bo omogočeno ovrednotiti čudovite lastnosti naravnega kamna in ga tako približati ljudem in krajem, kamor sodi. Prepričani smo, da bo ljudem, ki verjamejo v kamen kot v doslej najboljši material v zgodovini gradbeništva, arhitekture in oblikovalstva, uspešno ovrednotiti ta material tako, kot si zasluži.

I. Pertot

■ V okviru festivala komunističnega tiska v Dolini bo jutri ob 18.30 okrogla miza o evropskih volitvah, na kateri bosta sodelovala dolinski župan Edvin Švab in deželni tajnik KPI Roberto Vizezzi. Okrogle mize se bodo udeležili tudi predstavniki Slovenske skupnosti, PSI in KD.

Tržaško in koprsko pristanišče ustanovili zasebno združenje

Tržaška Avtonomna pristaniška ustanova in koprsko pristanišče bosta ustanovila zasebno združenje imenovano »Severnojadranski pristaniški sistem«, ki bo imelo sedež v Trstu. Ustanovno listino novega združenja bodo slovesno podpisali jutri ob 12. uri na Pomorski postaji.

Novoustanovljena organizacija se bo ukvarjala z raziskavami in načrtovanjem, njen osnovni namen pa bo izboljšati povezave med koprskim in tržaškim pristaniščem in njunim zaledjem. V ta okvir sodi skupno izkoriščanje obstoječih prostocarinskih območij, v katerih bi se lahko razvile dejavnosti kot so skladiščenje, vleka in čiščenje ladij, vzdrževanje naprav ipd. K združenju bodo lahko pristopile ustanove in pristaniški operaterji, ki delujejo v Severnem Jadranu.

Gre za prvi primer uradnega sodelovanja med pristaniščema, ki sicer pripadata dvema različnim državam in torej gospodarskima sistemoma, a delujeta v istem bazenu. Pobudniki so

prepričani, da bo to korak naprej v ovrednotenju severnojadranskega pomorskega prometa, še zlasti v luči novosti, ki jih bo za Evropo prineslo leto 1993. Poznavalci računajo, da se bo po napovedanih gospodarskih in carinskih sprostitev del pomorskega prometa, ki je sedaj osredotočen v severnoevropskih pristaniščih, preusmeril na sredozemsko in torej tudi na jadransko območje.

Visoko priznanje Tombesiju

Rimska vlada je podelila predsedniku Trgovinske zbornice inž. Giorgiu Tombesiju častno priznanje za zasluge v italijanski republiki. Visoko priznanje je Tombesiju, ki je bil svojčas poslanec KD in predseduje tržaški zbornici od leta 1984, na včerajšnji slovesnosti izročil zastopnik vladnega komisarja Ferrari.

Jutri predstavijo knjigo o ladjedelnici Sv. Roka

Deželni inštitut za študije in dokumentacijo tržaške Nove delavske zbornice CGIL je izdal knjigo o bivši ladjedelnici Sv. Roka v Miljah. Delo bi moralo predstavljati del širše raziskave, ki naj bi zajela vse vidike zgodovine te ladjedelnice: od njenega izvora, struktur in ladjiskih konstrukcij, od delavskega položaja in boja, antifašističnega odpora in sodelovanja Miljačanov in še zlasti ladjedelcev v odporniškem gibanju. Pričujoča knjiga obravnava le drugi sklop vprašanj in se začne pri prvi stavki leta 1883. Posebno skrbna je dokumentacija o mezdni razmerah, o urnikih in o notranjem pravilniku. Sv. Rok je bil za skoraj stoletje dolgo dobo središče družbenega življenja v Miljah, v njem so se oblikovale prve politizirane dalvske celice v zadnjem dvajsetletju prejšnjega stoletja, nato pa vse večje in vse bolj borbene skupine, ki so se zoperstavile najprej fašističnemu in nato nacističnemu nasilju.

Knjigo z naslovom »Il cantiere San Rocco: lavoro e lotta operaia 1858-1982« bodo predstavili jutri ob 11.30 na tržaškem sedežu agencije ANSA (Drevored Campo Marzio 10).

Danes prispe še druga skupina
Leningrajski študentje v Trstu



Nuditi možnost mladim iz Trsta in Leningrada, da se vzajemno spoznajo in navežejo stike, ki bi jim v daljši perspektivi lahko služili ne samo kot osebna obogatitev. To je cilj prve izmenjave študentov višjih srednjih šol iz Trsta in Leningrada, ki ga je organiziralo združenje Italija-SZ v sodelovanju z licejem Petrarca. Prva skupina leningrajskih študentov je prispela v Trst v sredo zvečer, druga pa bo prispela danes.

Mladi sovjetski gostje (s spremljevalci jih je okrog 30) bodo preživeli v našem mestu dva tedna, nato pa bo kakih 20 tržaških fantov in deklet, med katerimi so tudi nekateri Slovenci, dva tedna gostovalo v Leningradu. Letošnja je prva tovrstna izmenjava študentov med Italijo in Sovjetsko zvezo, zamišljena pa je tako, da bodo mladi lahko od blizu spoznali tržaško oziroma leningrajsko stvarnost, saj bodo gostje pri posameznih družinah, glavne znamenitosti pa bodo spoznali na izletih in ekskurzijah. Ogledali si bodo tako zanimivosti pri nas in v Venetu, imeli stike s tržaškim županom in župani okoliških občin, v družinah bodo spoznali naš način življenja, vsa jutra pa bodo imeli pouk italijanščine.

Na sliki (foto Magajna) prihod leningrajskih študentov na tržaško železniško postajo.

Okoliščine nesreče še ne povsem pojasnjene

Pridržana prognoza za 18-letnega Openca

Neurje, ki je sinoči zajelo Tržaško, je po vsej verjetnosti botrovalo prometni nesreči, v kateri se je hudo ranil 18-letni Massimiliano Pernarcic z Opčin št. 1557. Dinamika nesreče še ni povsem pojasnjena. Fanta so reševalci našli na tleh na križišču med Ul. Bellini in Trgom Ponterosso. Ob njem je ležala 16-letna Luisa Postogna iz Ulice Costalunga 203 in prevrnjena vespa. Po prvih informacijah je prevladala domneva, da je Pernarcic povozil dekle, ki pa se ne spominja ničesa. V katinarski bolnici so jo zadržali na časnem opazovanju, okrevala pa naj bi v 6 dneh. Pernarcic se je močno udaril v obraz, zato so si zdravniki pridržali prognozo. V poznih večernih urah so ga prepeljali v katinarsko bolnico za posebne preglede. Tam se je pogovarjal z mamo, kar daje upati, da ni v hudi smrtni nevarnosti.

Trst je sinoči zajela silovita nevihta

Trst je zajela sinoči silovita nevihta, ki je povzročila gasilcem in silam javnega reda veliko dela, Tržačanom pa je prinesla zaželeno osvežitev, saj je ves dan bilo izredno soparno in toplo. V nekaterih predelih se je dežju po-

mešala toča, neurje pa so spremljali bliski in grmenje.

Kot se vedno dogaja v teh primerih, je tudi sinoči voda poplavlila več priličnih prostorov in ulic. Med 20.30 in 22.30 so gasilci posegli kar dvajsetkrat, saj so povsod potrebovali njihovo pomoč. Največ sitnosti so imeli v ulicah Ginnastica in Commerciale, ki sta se spremenili v pravi deroči potok. Ulica della Tesa, kjer je dež povzročil lani pravo razdejanje, pa je začuda preživela nevarnost brez posledic. Žal pa ni bilo tako za avtomobiliste, ki so se peljali po novi cesti za Tovarno velikih motorjev pri Boljuncu. Po telefonu so nam zadržali, da je na cesti vsaj pol metra vode.

Tržaški gasilci so morali pohiteli v Onkološki center, kjer je voda vdrla v podzemne hodnike, pa tudi v centralno pošto, kjer je voda pronicnila skozi streho in grozila, da premoči telefonske naprave. Sitno delo je gasilce čakalo tudi v Miramarskem gradu, kjer je sunek vetra odprl nad 3 metre visoko okno in razbil steklo, tako da je dež padal na dragoceni pod.

Nevihta je botrovala tudi številnim prometnim nezgodam, ki večinoma niso imele hujših posledic. V nekaterih mestnih četrtih je zmanjkalo električnega toka in marsikomu se je zgodilo, da so mu gasilci morali pomagati iz dvigala. Prav zaradi pomanjkanja električnega toka so prekinili tudi nogometno tekmo na stadionu Grezar.

† Dne 27. t. m. nas je po dolgi bolezni zapustil naš dragi

Edi Vettorato



Pogreb bo jutri, 30. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Prosek.

Žalostno vest sporočajo žena Marija, sin Edi in drugo sorodstvo. Trst, Padova, 29. junija 1989

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega

Ljuba Grilanca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami na katerikoli način sočustvovali v tem težkem trenutku.

Posebna zahvala pevskega zboru V. Mirk in cerkvenemu pevskega zboru. SVOJCI

Prosek, 29. junija 1989

Slavje šestdesetletnikov s Proseka in Kontovela



Osemnajst šestdesetletnikov s Proseka in Kontovela se je preteklo soboto dopoldne zbralo pred spomenikom padlim v NOB na Proseku, kjer so položili venec in počastili spomin na vaščane, padle v boju proti nacifašizmu. Še prej so se poklonili tudi spominu padlih Kontovincev ter položili venec pred spomenik na kontovelskem pokopališču.

Opoldne so odšli v Gabrovec, kjer so imeli v tamkajšnji gostilni skupno kosilo in zabavo, med katero so obujali spomine na mlada leta. (mm)

TK Tržaška knjigarna

Izšla je prva knjiga

ENCIKLOPEDIJA VPRAŠANJ IN ODGOVOROV

Dobite jo v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Franciška 20 - Trst.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Anton Tomaž Linhart

ŽUPANOVA MICKA

Režija: Boris Kobal

Predstava na prostem

Premiera: jutri, 30. t. m., ob 21. uri v TRNOVCI v Bajti

Omogočili denarni zavodi

Tržaška kreditna banka

Kmečko delavska hranilnica in posojilnica Sovodnje
Hranilnica in posojilnica, Opčine
Kmečko in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini
Kmečko obrtna hranilnica Doberdob
Kmečka banka Gorica

združeni v sekciji Slovenskih denarnih zavodov pri SDGZ.

KONCERT HARMONIKARSKEGA ORKESTRA



Dirigent
CLAUDIO FUELAN

Jutri, 30. junija, ob 20.30 v občinskem gledališču F. PREŠEREN v BOLJUNCU

SEKCIJA KPI OBČINE DOLINA

vabi na

FESTIVAL POD ŠOTOROM

v Športnem centru v Dolini

Danes, 29. t. m., ples s ansambлом HAPPY DAY

Jutri, 30. t. m., ob 18.30 OKROGLA MIZA: Izidi evropskih volitev in njihov pomen za našo deželo. Sodelujejo Edvin Švab, Roberto Viezzi ter predstavniki strank Slovenske skupnosti, PSI in KD, ples s ansambлом KETTY e i SUPEROTTO

V soboto, 1. julija, ples s ansambлом JUNIOR MAGNI

V nedeljo, 2. julija, ob 18. uri polaganje venca na občinski spomenik, ob 18.30 nastop godbe na pihala iz Ricmanj, ob 19.30 nastopa folklorna skupina M. Acev iz Prilepa - Makedonija, ob 20. uri govor evropskega poslanca tov. G. Rossetija in senatorja tov. S. Spetiča, ob 20.30 ples s ansambлом POMLAD

V ponedeljek, 3. julija, ples s ansambom POMLAD.

Delovali bodo dobro založeni kioski in tradicionalna loterija. Festival je zagotovljen tudi v primeru slabega vremena.



TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

Sporočilo ansamblu!

Jutri, 30. t. m., ob 20.30 bo v Bazovici

GENERALNA VAJA

za nastop, ki bo v nedeljo, 2. julija, ob 15.30 v Brkinih v vasi Suhorje. Spregovoril bo tov. Milan Kučan, sekretar ZK Slovenije.

Obveščamo pevce, okrestraše in svoje, da tokrat bo odhod z lastnimi avtomobili.

GLASBENA
MATICA
TRST

Sezona 1988/89

Danes, 29. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi, Trst, Trg Panfili

OBALNI KOMORNI ORKESTER

Dirigent: BORUT LOGAR

Solisti:

MAJA KOJC, oboa;
ALEKSANDER ROJC, klavir;
SIDONIJA LEBAR, violina;
DAMJANA KRIŽMAN, violina

Na sporedu: J. S. Bach, Vivaldi, Tartini

gledališča

VERDI
Poletni festival operete 1989 - Pri gledališču Verdi je v pripravi prva opereta na repertoarju in sicer Kalmanova GROFICA MARICA. Dirigent Janos Kovacs, režiser Beppe de Tommasi, koreograf Gino Landi.

ROSSETTI
V torek, 4., (red O) in v sredo, 5. julija, (red R) ob 21. uri bo v okviru festivala operete nastopila skupina BALLETS DE MONTE CARLO. Vstopnice so na razpolago pri osrednjih blagajni v Pasazi Protti. V četrtek, 6. julija, ob 21. uri bo na sporedu BERLINER KABARETT MARIE MALLE.

Vila Revoltella
V parku Vile Revoltelle bo nocoj in jutriob 19.15 v sklopu Festivala operete na sporedu KONCERT ciganskega ansambla SANDOR DEKI LAKATOS iz Budimpešte. Vstop je izrecno z vabilu, ki so na razpolago brezplačno pri blagajni gledališča. V primeru slabega vremena bosta koncerta v mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2).

kino

ARISTON - 21.30 Donne sull'orlo di una crisi di nervi, r. Pedro Almodovar, i. Carmen Maura, Antonio Banderas.

EXCELSIOR - 18.45, 22.15 Cimitero vivente, srh., □

EXCELSIOR AZZURRA - 19.45, 21.45 Un pesce di nome Wanda, i. J. L. Curtis.

LUJDSKI VRT - 21.15 Ricercati ufficialmente morti.

NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Teresa Orłowski, la furia del sesso, porn., □ □

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 La lettrice, □

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 Una stregha chiamata Elvira, kom., r. J. Signorello, i. C. Peterson.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.10 Nuovo cinema Paradiso, r. G. Tornatore.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Provocazione, □ □

MIGNON - Zaprto.

EDEN - 16.00, 22.00 Le delizie di Sodoma, porn., □ □

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil.

CAPITOL - 17.00, 22.10 Fantasm da legare, kom., i. Peter O'Toole.

LUMIERE FICE - 18.00, 22.15 Trappola di Venere, □ □

ALCIONE - 17.30, 22.10 Tradita, r. Costa Gavras, i. Tom Berenger, Debra Winger, □

RADIO - 15.30, 21.30 Sensual Ladies, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

šolske vesti

Ravnateljstvo poklicnega zavoda J. Stefan sporoča, da so v teku vpisovanja za šolsko leto 1989/90 do vključno 3. julija v jutranjih urah.

Sindikata slovenske šole javlja, da je na skrbništvu objavljena lestvica za premeštev starih učiteljev na slovenskih osnovnih šolah. Lestvica za premeštev profesorjev na višjih srednjih šolah bo objavljena 8. julija. Lestvica za premeštev osebja ATA bo objavljena na skrbništvu 25. julija.

Sindikata slovenske šole obvešča, da se bo od 20. do 26. avgusta vršil v Mariboru seminar o slovenskem jeziku in kulturi za profesorje, učitelje in vzgojitelje. Prošnje na prostem papirju morajo biti interesenti vložiti na skrbništvo ali na ravnateljstva najkasneje do 8. julija.

Učiteljske A. M. Slomšek s prikličeno vzgojiteljsko šolo obvešča, da je v teku vpisovanje za šolsko leto 1989/90 do vključno 7. julija.

razne prireditve

ŠZ Gaja Gropada-Padriče vabi na ŠPORTNI TEDEN, ki bo trajal do 2. julija na športnem objektu na Padričah. Program: do 1. julija nogometni turnir 7 : 7, do 30. t. m. turnir v odbojki (mešane ekipe M + Ž), 1. julija tradicionalni nočni tek Gaje, 2. julija nagajanje. Vsak večer ples s ansambлом Happy day in Zodiaco. Kioski bodo dobro založeni. Jutri, 30. t. m., ples v maskah z bogatimi nagradami. Vabljeni!

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 29. junija 1989
PETER IN PAVEL
Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.40 - Luna vzide ob 1.41 in zatone ob 17.25.

Jutri, PETEK, 30. junija 1989
PREDISLAV
PLIMOVANJE DANES: ob 1.57 najnižje -43 cm, ob 8.30 najvišje 11 cm, ob 12.58 najnižje -8 cm, ob 19.19 najvišje 45 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,5 stopinje, zračni tlak 1009,8 mb ustaljen, veter 12 km na uro severovzhodnik, vlaga 69-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 23,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Jennifer Bugliano, Alessia Schiviz De Schivizhoffen, Andrea Pregi, Ester Pavlic.

UMRLI SO: 86-letna Maria Tomadin, 75-letna Angela Babic, 52-letni Livio Buttignoni, 79-letni Matteo Bussani, 80-letna Maria Giovanna Sacchi, 84-letni Carlo Prael, 85-letni Menotti Zacutti, 85-letna Stefania Stranich vd. Carlevaris, 88-letna Maria Rosanz vd. Munari, 78-letni Guglielmo Lukacs.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 26. junija, do sobote, 1. julija 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Strada per Longera 172, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Strada per Longera 172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (MILJE).

FERNETIČI (tel. 229355) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

čestitke

EGON PERTOT je v ponedeljek diplomiral na tržaški univerzi iz statističnih ved. Priden šahist bo torej postal, priden statistik in ekonomist, ki jih pri nas še kako potrebujemo! Stari prijatelji in dobri znanci.

Danes praznuje svoj god cerkvena pevka PIERINA HRVATIC. Na zdravje ji kličeta ter da bi še tako prepevala naprej Ana in Ines.

mali oglasi

OSMICO je odprl Mario Žerjal v Dolini št. 161.

ČE ŽELIŠ urediti vrt po tvoji želji, ti nudimo vsakovrstno pomoč tudi s primernimi stroji, nudimo tudi semena za travnike, gredice in nasade vseh vrst rož in dreves ter urejamo tudi ograje. Tel. (0481) 884161 v večernih urah.

ČE ŽELITE obrambo pred vročimi sončnimi žarki za vašo teraso oziroma izločena okna vaše trgovine, seveda iz lepega, barvanega in kvalitetnega materiala, po konkurenčnih cenah, vam izvedenec trgovine FARTENDE po dogovoru pripravi brezplačno na vašem domu proračun in pokaže modele ter vzorce. Tel. (040) 226510 v večernih urah.

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. (040) 828251.

PRODAM fiat uno letnik '84 v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. (040) 200426.

PRODAM ford fiesta 110 star 6 mesecev. Tel. (0481) 531038.

PRODAM ojačevalec roger in zvočnike electrovoice. Tel. (0481) 531038.

PRODAM otroško posteljnico. Tel. 639536.

PRODAM alfa sud, sprint veloce 1.5, letnik 1979, 80.000 prevoženih km, edini lastnik. Tel. 64813.

PRODAM fiat 126 personal, letnik 1977, v dobrem stanju. Tel. 639536.

PRODAM motor kawasaki 550 GPZ v odličnem stanju. Tel. ob večernih urah na št. 228164.

PRODAM novejšo hišo v dolinski občini, lepa pozicija, 600 kv. m vrta in dvorišče. Tel. 228390.

ČUDOVITO malo mucko, tigrasto, z dolgo dlako, podarim ljubitelju živali. Ob času dopusta lahko obdržimo mucko. Tel. 225590 - v večernih urah.

IZKORISTITE zadnjo priložnost za počitnice na severnem Jadranu v komfortnem stanovanju v Červaru pri Poreču (julij, avgust, september). Tel. (003861) 483037.

ELEKTROAVTO BAN nudi kakovostne usluge in popravila na vseh avtomobilih. Bani 27, tel. (040) 212144.

ISČEMO v Gorici ali bližnji okolici opremljeno/neopremljeno stanovanje v najem. Tel. (0481) 30072.

menjalnica

28. 6. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1420,700	1410.—
Nemška marka	722,800	720,50
Francoski frank	213,030	211.—
Holandski florint	641,660	638.—
Belgijski frank	34,550	34.—
Funt sterling	2219,800	2190.—
Irski šterling	1927.—	1910.—
Danska krona	185,720	182.—
Grška dramma	8,399	8.—
Kanadski dolar	1190,300	1150.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,961	9,40
Švicarski frank	840,150	836.—
Avstrijski šiling	102,697	102.—
Norveška krona	198,700	195.—
Švedska krona	213,750	210.—
Portugalski eskudo	8,664	8,20
Španska peseta	11,365	10,80
Avstralski dolar	1078,20	1050.—
Jugoslov. dinar	—	0,075
ECU	1498.—	—



BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Jubilejni koncert ansambla »Solisti veneti«

Trideset let uspehov

VICENZA — Jubileje se lahko praznuje na različne načine, skupina »Solisti veneti« pa se je odločila, da bo proslavila svojih prvih trideset let dela z zopetnim uspehom. V gledališču »Olimpico« v Vicenzi, kjer so leta 1959 nastopili prvič, so »Solisti veneti« v sredo zvečer na jubilejnim koncertu navdušili zbrano občinstvo z izvedbo Haendlovega oratorija Mesija. Na koncertu so sodelovali priznani operni pevci, kar tudi priča o slovesu ansambla iz Veneta. Poleg omejenega števila gledalcev, ki so imeli vstopnico za dvorano, je jubilejnemu koncertu sledilo še na stotine drugih glasbenih navdušencev, ki so se zbrali na trgu pred velikim ekranom, na katerem so neposredno predvajali koncert. Ob koncu so vsi prisotni, kot zahteva tradicija, vstali ob aleluji, navdušeno ploskanje pa je nagradilo izvajalce in dirigenta Claudia Scimoneja za jubilejni koncert, predvsem pa za tridesetletno uspešno delo.

»Ko smo pred tridesetimi leti začeli svojo pot,« je izjavil novinarjem dirigent Claudio Scimone, »se nismo nadejali tolikšnega uspeha. Od vsega začetka pa smo se lotili dela z velikim navdušenjem, da bi uveljavili komorno glasbo in jo približali najrazličnejšim ljudem. Mislim, da je glavna odlika našega ansambla prav ta entuziazem, ki preveva vse nas, čeprav že trideset let nastopamo skupaj.«

Ameriški pokal neposredno po TV KP

TRST — Koprška televizija bo prenašala v neposrednem prenosu finalne tekme ameriškega nogometnega pokala, ki bo v Braziliji od 1. do 15. julija. V neposrednem prenosu bo postaja prenašala sedem tekem, prenos pa bo v večernem ali nočnem pasu.

Prvi prenos je na sporedu že v soboto ob 20.45, ko se bosta srečali reprezentanci Brazilije in Venezuele. V nedeljo pa sta na predvidena prenosa srečanj Urugvaj-Ekvador in Argentina-Brazilija in sicer ob 20. in 22. uri.

Tekme bodo komentirali v parih in sicer Bruno Longhi skupaj s Paulom Robertom Falcaom, Massimo Marianella pa s Fabiom Cappellom.

Po mnenju izvedencev je entuziazem ena od odlik ansambla, ki je od svojega samega nastanka sprejel nastope povsod. In še danes po več kot 3.000 koncertih, 200 ploščah, 6 glasbenih filmih, ko je ansambel stalni gost salzburškega festivala, milanske Scale in drugih mednarodnih prirediteljev, si »Solisti« stejejo v čast, če se odzovejo prav vsakemu vabilu.

Muzikologi pravijo, da se »Solisti veneti« odlikujejo s svojim sodobnim pristopom h komorni glasbi in s svojim repertoarjem, saj so veliko pripomogli k uveljavitvi Giuseppa Martinija in k izvajanju Vivaldijevega opusa. Širše občinstvo pa je spoznalo ansambel, ker je sodeloval na prireditvi Festivalbar in je prek juke-boxa približal mladim komorno glasbo. V zadnjem času je skupina znatno razširila svoj repertoar in med drugim uveljavila dve Rossinijevi operi, ki bi sicer tonili v pozabi. Tridesetletnica pa je bila za ansambel, kot trdi dirigent Claudio Scimone, priložnost, da potrdi svoj glavni cilj: ohraniti tisti duh glasbenega pionirstva, ki je bil glavna osnova njihovega uspeha in njihovega pristopa k glasbi.

Rekordna predprodaja vstopnic v Veroni

VERONA — V soboto bo v areni v Veroni začel tradicionalni festival operne glasbe. Prirediteljev ima vse večji odmev v Italiji in v svetu, kot dokazuje uspešna predprodaja vstopnic. Letos so na tem področju presegli vse prejšnje rekorde, saj so od predprodaje novčlji kar 13,5 milijarde lir, k čemur je pripomoglo zlasti povpraševanje z Japonske. Festival bo začel z Verdijevim Nabuccom, v katerem bosta nosilni vlogi pela baritonist Silvano Carolli in sopranistka Linda Roark Stummer, Ismaela pa bo podal Giorgio Tieppo. V nedeljo pa bo na sporedu Aida, ki bo letos še zadnjič v priredbi iz leta 1913. Glavni vlogi so zaupali tenoristu Brunu Beccarii in sopranostki Aprile Millo.

■ V kolišni meri je bila učinkovita jugoslovanska turistična ponudba na tržaškem velesejmu? Na vprašanje bo skušal odgovoriti dopisnik LJ TV Igor Gruđen z ekipo Alpe-Adrie v oddaji **Tednik**, ki je na sporedu na prvem programu TV LJ ob 21.40.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

O različnih oblikah artritisa

Nedvomno je zdravljenje artritisa doseglo v zadnjih letih visoko stopnjo učinkovitosti, kljub temu pa se v mnogih bolezenskih primerih čutijo še nemočne.

Napredek medicine je na primer omogočil, da se protin ne obravnava več kot bolezen požrešnežev, pač pa kot bolezen, pri kateri se v bližini hrustančnega tkiva nabira škodljiva kislina, ki jo lahko uspešno zmanjšujemo s pomočjo zdravil. Tudi kirurški posegi so, denimo, za nadomeščanje izrabljenih sklepov zelo učinkoviti.

Proti slabemu počutju bolnikov je učinkovita tudi fizična terapija, s katero jih zdravniki pripravljajo in učijo, kako naj si sami pomagajo do dobrega počutja. Nedvomno je v zadnjih letih naraslo tudi število zdravil, ki jih imajo bolniki z artritisom na razpolago. Vsekakor se rado dogaja, da so zdravila, ki uspešno učinkujejo proti artritisu, škodljiva za želodec in črevesje.

Raziskave vodijo znanstvenike k domnevi, da je revmatični artritis neke vrste defekt imunološkega sistema, pri katerem se telesna naravna obramba obnaša do kostnega in hrustančnega tkiva, kakor če bi bilo to tujek. Raziskovalci lahko že dokažejo, da gre pri tem za dednostno nagnjenost.

Odka so pri Leymeovem sindromu ugotovili, da ga povzroča bakterija, so se nekateri znanstveniki znova ogreli nad že opuščeno teorijo, da tudi revmatični artritis povzroča bakterija, čeprav je kasneje, ko so v sklepih že nastale spremembe, ni mogoče več najti. Raziskovalci menijo, da je bakterija v neopredeljem trenutku povzročila take spremembe v telesu, da je to sprožilo imunološki sistem, ki je napačno začel delovati proti lastnemu kostnemu in hrustančnemu tkivu in tako povzročil artritis.

Drugi raziskovalci so prepričani, da igra pri obolenju za artritisom veliko vlogo živčni sistem. Na to kažejo dolgoročna opazovanja, pri katerih so si strokovnjaki utrdili prepričanje, da živčni sistem razvije včasih neke vrste vnetje kot odgovor na neustrezno situacijo. Na univerzi v San Franciscu skušajo sedaj pripraviti zdravilo, ki bi tako vrsto vnetja zaviralo. Med njegovimi sestavinami so tudi prvine, ki jih vsebujejo feferončki pekoče vrste chili.

Povsem drugačno obolenje je osteoartritis, ki povzroča staranje in ki je bolj pogosto pri

natančno določenih kategorijah ljudi. Recimo pri debelušnih, pri ženskah itd.

Vsem tem obolenjem pa je skupno, da jih je včasih zelo težko prenašati. Stress ob doživljanju artričnih obolenj, je včasih tako močan, da potrebujejo pacienti celo psihološko pomoč, ki naj bi jim pomagala, da bi se simptomi ne poslabšali. Kroničnost težav vpliva tudi na bolnikovo družinsko okolje in prav to nevarnost je treba preprečevati z ustreznimi psihološko terapijo. Le s tako terapijo morejo sami bolniki in njihovi sorodniki krepiti lastno vzdržljivost, le tako se lahko izkopljejo iz malodušnega vzklika: »Tako ne morem več dalje!«

Naš zbornik

Kljub velikim gmotnim težavam, ki narekujejo urednikom neprijetne a vendar nujne ukrepe, je maja izšla druga letošnja številka glasila *Naš zbornik*. Silva Grilanc-Kitek piše o življenju in delu v Črni na Korškem, Darja Možetič o Pohorju - šoli za stareše malo drugače. Zvrstijo se tako obsirnejši in krajši članki o letovanju v bližini Umaga, v Oštrnem pri Kraljevi in na Polževem.

Skratka gre za to, da starši najdejo novo moč in sploh vztrajnost za delo in skrb, ki ju čakata. Teorija je namreč nekaj, pogovor na osnovi lastnih izkušenj, ki so največkrat boleče, pa lahko veliko več pomeni kot sleherna teorija.

Ta misel veje iz člankov, ki se zvrstijo pred nami, ko listamo po drugi številki glasila *Naš zbornik*. Silva Grilanc-Kitek piše o življenju in delu v Črni na Korškem, Darja Možetič o Pohorju - šoli za stareše malo drugače. Zvrstijo se tako obsirnejši in krajši članki o letovanju v bližini Umaga, v Oštrnem pri Kraljevi in na Polževem.

V analizi, ki sledi, se strokovnjaki sprašujejo, ali seminarji vplivajo na družinske odnose. Katja Dougan piše o psihoterapevtskem pristopu v pomoči starešem prizadetega otroka.

Revijo dopolnjujejo stalne rubrike: *Iz naših društev in ustanov*, *Uspostabljanje in privajanje otrok doma*, *Predstavljamo vam*, *Po Jugoslaviji in po svetu ter Stari pišejo*.

Posebnega pomena je priloga *Seminarji in letovanja za družine z duševno prizadetimi otroki*, v kateri najdemo med drugim odgovor na vprašanje, komu so seminarji namenjeni.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Nadaljevanki: Santa Barbara, 12.30 Creature grandi e piccole 13.30 Dnevnik 14.00 Politična tribuna 14.20 Film: Accadde al commissariato (kom., It. 1954, r. G. Simonelli, i. Nino Taranto) 16.00 Risanka: Il canto di Hallelwyn 16.15 Mladinska oddaja: Big 17.10 Odprti prostor 17.30 Danes v parlamentu 17.35 Film: Tempi nostri (kom., It. 1954, r. A. Blasetti, i. Vittorio De Sica, Alberto Sordi) 19.10 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah in vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Lascia o raddoppia? 22.30 Dnevnik 22.40 Film: Non alzare il ponte, abbassa il fiume (kom., ZDA 1968, r. Jerry Paris, i. Jerry Lewis) 0.15 Dnevnik - zadnje vesti 0.30 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.50 Auditorium 1.45 Ob izstrelitvi rakete Ariane	RAI 2 12.00 Nanizanka: Squadriglia Top Secret - Un attimo di smarrimento 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.15 Rubrika: Diogenes 13.30 Nadaljevanka: Capitol 14.30 Dnevnik - gospodarstvo 14.45 Rubrika: Lepa Italija 15.15 Nanizanka: L'assie 15.40 Risanka: Cucciolo 16.05 Iz parlamenta in vesti 16.15 Film: Il rapace (pust., It. 1968, r. José Giovanni, i. Lino Ventura) 18.05 TV Igra: Il sicario 18.30 Večerni šport 18.45 Nanizanka: Perry Mason - Arsenico bianco 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Film: Théroigne de Méricourt - L'amazzone rossa (dram., Fr., r. Monique Annaud, i. Olivia Brunaux, Herve Hiole) 21.55 Dnevnik - nocoj 22.05 Variete: Improvisando 22.45 Aktualno: Potovanje skozi aids 23.20 Nočni dnevnik 24.00 Film: Folli stregoni (pust., Fr. 1978, r. Georges Lautner, i. Jean Lefevre, Daniel Ceccaldi)	RAI 3 14.00 Deželne vesti 14.10 Informativna oddaja: Telesoria - Mediteran 15.10 Video Box 15.40 Nanizanka: Tora San - Tora e il suo sogno di primavera (1979, r. Yoji Yamada, i. Kiyoshi Atsumi) 17.30 Atletika: Grand Prix IAAF (iz Helsinkov) 18.45 Športna oddaja: Derby (vodi Aldo Biscardi) 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Rubrika: Chi l'ha visto? (vodi Donatella Raffai) 20.00 Variete: Blob. Di tutto di più 20.30 Nadaljevanka: Odissea (r. Franco Rossi, i. Bekim Fehmiu, Irene Pappas, 1. in 2. epizoda) 22.00 Zabavna oddaja: Pronti a tutto 22.35 Dnevnik - nocoj 22.40 Dokumentarna oddaja: Drobci 23.00 Atletika: Grand Prix IAAF (iz Helsinkov) 24.00 Filmske novosti 0.05 Nočni dnevnik 0.20 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti	RTV Ljubljana 1 16.40 Poletna noč: nadaljevanka Schwarzwaldska klinika, 17.30 nanizanka Hooperman (pon.) 17.55 Video strani 18.00 Dnevnik 18.05 Poslovne informacije 18.10 Mozaik. Po sledeh napredka: Na pragu 21. stoletja 18.35 Spored za otroke in mlade: nanizanka Bendji (4. del) 19.00 Risanka, TV Okno 19.15 Dobro je vedeti 19.19 Informativna oddaja za goste iz tujine 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Denar (po romanu Emilea Zolaja, r. Jacques Rouffio, i. Claude Brasseur, Miou Miou, Anna Galiena, Michel Galabru, 3. in zadnji del) 21.40 Tednik 22.30 Dnevnik in vreme 22.50 Informativna oddaja za goste in tujine 22.55 Poletna noč, vmes nadaljevanka Schwarzwaldska klinika in nanizanka Leteči cirkus Montyja Pythona (4. del)	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Juke box (pon.) 14.15 Dok.: Campo base (pon.) 15.00 Tenis: turnir Wimbledon, vmes TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — Odobrili deželni zakon o urniku trgovin GRLJAN — Nova gliserska zvezda med Trstom in Sesljanom TRST — Ob novem telefonskem imeniku TRST — Darko razstavlja v galeriji Tribbio TRST — Čipke na ogled 19.30 TVD Stičišče 20.00 Tenis - Wimbledon 20.30 Sportime 20.45 Atletika (iz Helsinkov) 23.00 TVD Novice, Sportime 23.25 Rubrika: Mon-gol-fiera 23.45 Wimbledon - posnetki	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Križem po svetu; 9.15 Otroški kotiček: Deček Kristjan in mornar brez glasbe (Bruna Pertot), vmes Glasbeni listi; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Portret Urbana Kodra; 12.40 Slovenski zbori: Komorni moški zbor Stane Žagar iz Kropce; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.45 Beležka; 15.30 Utrinki; 16.00 Koroški portreti, vmes Glasbeni listi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Četrtna srečanja; 18.25 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.	
				RTV Ljubljana 2 18.00 Spored TV Beograd 19.00 Čas, ki živi 19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče 20.35 Mali koncert 20.55 Oči kritike 21.25 Prisluhnimo tišini		
CANALE 5 8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana, 11.15 Il profumo del successo 12.00 Mladinska oddaja: Doppio slalom 12.30 Kviz: OK il prezzo è giusto 13.30 Variete: Rivediamoli (vodi Fiorella Pierobon) 14.15 Nanizanka: Love Boat 15.30 Film: Dietro la porta chiusa (dram., ZDA 1948, r. Fritz Lang, i. Joan Bennett, Michael Redgrave) 17.30 Nanizanka: I cinque del quinto piano 18.00 Kviz: C'est la vie 18.30 Rubrika: Agenzia matrimoniale 19.00 Kviza: Gioco delle coppie, 19.45 Cari genitori 20.30 Variete: Bellezze al bagno (vodi Milly Carlucci) 22.30 Kviz: Il gioco dei nove 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate 0.45 Rubrika: Première 0.50 Film: S.S. Sicario Servizio Speciale (krim., VB 1965, r. Jack Cardiff, i. Rod Taylor, Trevor Howard)	RETE 4 8.10 Nan.: In casa Lawrence 9.00 Film: Le avventure di Arsenio Lupin (pust., Fr.-It. 1957, r. Jacques Becker, i. Robert Lamoureux, Liselotte Pulver) 11.00 Nanizanki: Bonanza - Il toro, 11.50 Harry O - Peccato mortale 12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanki Pepero in Lovely Sara 13.45 Nad.: Sentieri, 14.40 La valle dei pini, 15.35 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani 16.50 Nanizanka: California - Sacrificio d'amore 17.35 Nad.: Febbre d'amore 18.30 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Jefferson 20.00 Dentro la notizia 20.30 Film: Il serpente (krim., Fr.-It. 1973, r. Henry Verneuil, i. Yul Brynner, Henry Fonda) 22.45 Filmski tednik: Ciak 23.30 Tenis: turnir v Wimbledonu (povzetki) 0.35 Film: L'occhio privato (krim., ZDA 1977, r. Robert Benton, i. Art Carney, Lily Tomlin)	ITALIA 1 8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxie-roe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan, 13.00 Simon & Simon, 14.00 Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 15.00 Variete: Smile (vodi Gerry Scotti) 15.30 Glasbena oddaja: DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar - Per qualche candolina in meno, 19.30 Happy Days - La rinuncia 20.00 Risanka: Evviva Palm Town 21.00 Film: Brivido (srh., ZDA 1986, r. Stephen King, i. Emilio Estevez, Laura Harrington) 22.50 Nanizanki: Starsky and Hutch, 23.50 Brothers 0.20 Rubrika: Première 0.25 Nanizanki: Taxi, 0.55 Kung-fu	ODEON 13.00 Otroški variete: Sugar estate, vmes risanki Fiabe ed eroi in Fantazoo 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Colorina 16.30 Sugar estate (2. del), vmes risanke 19.30 Znanstvena rubrika: Beyond 2000 20.30 Film: La ragazza del pigiama giallo (krim., It. 1977, r. Flavio Mogherini, i. Dalila Di Lazzaro, Ray Milland) 22.30 Film: Brass (dram., ZDA 1985, r. Corey Allen, i. Carroll O'Connor, Lois Nettleton, Jimmy Bajó) 0.30 Nan.: Un salto nel buio	TMC 11.00 Nanizanka: Danel Boone 12.00 Nadaljevanka: Bentornata zia Elizabeth (4. del) 12.45 Ogledalo življenja 13.30 Vesti - športne vesti 14.30 Glasbena oddaja: Clip Clip 15.00 Nan.: Sceriffo Lobo 16.00 Film: Questo bambino è mio (dram., ZDA 1979, r. Sandor Stern, i. Kay Lanza, Martin Balsam)	TELEFRIULI 11.30 Nan.: Matt e Jenny 12.00 Rubriki: Il salotto di Franca, 12.30 Sport mare 13.00 Dnevnik 13.30 Dok.: Skrivnosti sveta 14.00 Glas. oddaja: Music box 17.30 Nadaljevanki: Piccolo mondo moderno, 18.00 Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubriki: Dan za dnem, 20.00 Zdravstvo danes 20.30 Nadaljevanka: Boss 21.30 Dok. oddaja: Pan 22.30 Nanizanka: Riuscirà la nostra carovana a... 23.00 Rubrika o kolesarstvu 24.00 Dnevnik, nato dražba 1.30 Inf. oddaja: News	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 6.00 Glasba po željah; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Val 202; 13.00 Od enih do treh in pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik, Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Prenos Radia LJ.
				TELE4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Pripovedujejo...; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Drago Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Disco scoop; 10.35 Družina; 11.00 Pismo iz; 11.15 O italijansčini; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Portoroška riviera; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Glasbeno popoldne; 15.45 Koncert; 16.00 Dupust v YU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored.	
					RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matinea; 12.00 Glasba za vse okuse; 15.00 C'est la vie; 16.30 Metalmanija; 19.00 V svetu knjige; 21.00 Radijski bazar, nato Nočna glasba.	

Občinski svet v Števerjanu odobril finančni načrt Občine za letos

Potrjen tudi izvršilni načrt za greznice

Občinski svet v Števerjanu je na zadnji seji razpravljal o proračunu za tekoče finančno leto ter programskem dokumentu za obdobje 1989-91. Finančni načrt je občinski svet odobril z osmimi glasovi, trije svetovalci (SSK) so glasovali proti. Triletni načrt posegov pa je bil odobren z osmimi glasovi večine, ob vzdržanju treh predstavnikov SSK.

Števerjanska občina bo letos upravljala 2,9 milijarde lir. Dobršen del teh sredstev je predviden iz najema posojil, oziroma prispevka Države in Dežele. Dohodkov od davkov, dotacije države in opravljanja raznih javnih služb (predvsem vodovoda) bo le nekaj nad 650 milijonov lir.

Finančni dokument so v občinskem svetu odobrili po krajši diskusiji. Načelnik manjšinske svetovalske skupine je dejal, da način predložitve osnutka finančnega programa ni najbolj primeren, saj so svetovalci prejeli dokument tik pred sejo. Zato je skoraj nemogoče započeti kakršnokoli poglobljeno razpravo. Corsi je napovedal nasproten glas svoje skupine.

Krajša razprava je bila tudi glede triletnega programskega načrta. Glav-

ni ugovor predstavnika manjšine je bil, da je dokument nepopoln, ker ne predvideva virov financiranja in ker posveča premalo pozornosti posegom na kulturnem področju.

Na ponedeljkovi seji občinskega sveta v Števerjanu — vodil jo je župan Ivan Humar — so odobrili še nekaj pomembnih sklepov, nekaj vprašanj pa bodo obravnavali na prihodnji seji.

Tako so poverili nalog županu in odboru, da začne postopek za informatizacijo občinskih uradov, odobril pristop k deželnemu načrtu za metanizacijo občin na goratih in gričevnatih območjih, odobrili izvršilni načrt za prvo skupino del grezničnega omrežja na Jazbinah ter načrt dograditve občinskega vodovoda.

Gradnjo grezničnega omrežja bodo financirali z najemom posojila v breme države. Strošek za izvedbo prve skupine del bo znašal 300 milijonov lir. Načrt dograditve občinskega vodovoda predvideva prenovno omrežja na Jazbinah in na območju nekaterih manjših zaselkov v spodnjem delu občine. Denar za ta namen naj bi črpali iz sklada Briške gorske skupnosti, ki je bil v ta namen že določen.

Dnevni red seje je zajemal še nekaj vprašanj, o katerih bomo poročali naknadno.

Bralce obveščamo, da je od včeraj naša nova telefonska številka **533382** (namesto dosedanje 83382).

Odlagališče za voluminozne odpadke začasno zaprto

Odlagališče za voluminozne odpadke v Ulici Brigata Sassari, blizu odlagališča za odpadni gradbeni material je začasno zaprto. Župan je namreč te dni izdal ukaz s katerim se začasno preključuje opravljanje te službe. Ukaz utemeljujejo z razlogom, da je treba poskrbeti za reorganizacijo. Odlagališče bodo predvidoma ponovno odprli čez dva tedna. Javnost bodo obvestili preko časopisov in drugih medijev.

Muhasto in deževno vreme ovira redno spravilo letošnje žetve



Kmetje letos nimajo sreče z vremenom. Sušno obdobje jeseni in pozimi, zdaj pa že nekaj tednov obilica padavin. Že pred kakšnim tednom se je tudi na Goriškem pričelo spravilo letine. Mlatili so zlasti zgodnje sorte ječmena, da bi čimprej pripravili njive za setev strniščnih posevkov, koruze in soje. Spravilo pridelka močno ovira dež, saj mokrega, čeprav zrelega žita in ječmena se s kombajnom v takih razmerah ne da mlatiti.

Upati je, da se bo vreme vendarle ustalilo.

Na sliki (foto Marinič) pospravljena polja na Jeremitišču, blizu avtoporta, kjer bo v kratkem cement prekril rodovitno zemljo.

Zbiranje podpisov za referendum

Rok za zbiranje podpisov za razpis ljudskega glasovanja za prepoved uporabe pesticidov in lova se izteka. Le še nekaj dni je čas, da se zbere in predloži po zakonu predvideno število podpisov. Pobudniki referendumov obveščajo, da bodo danes zbirali podpise pri ljudskem vrtu med 10. in 13. uro in med 20. in 22. uro na začetku Ulice Oberdan.

Podpise bodo zbirali tudi v soboto. Pobudniki obenem obveščajo, da je mogoče podpisati za referendum tudi na županstvu med 9. in 12. uro.

Uradi CAFO danes zaprti

CAFO obvešča, da bodo njihovi uradi danes, 29. t. m., zaprti zaradi praznovanja patronov sv. Petra in Pavla. Za nujne posege naj občani kličejo na telefonski številki 93131 in 93286.

Občni zbor ŠD Sovodnje

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo drevi ob 20.30 redni občni zbor športnega društva Sovodnje. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju v pretekli sezoni ter izvolitev novega odbora.

Na nekaterih šolah bodo končali zaključne izpite že ta teden

S torkom se je tudi na slovenskih goriških srednjih šolah pričel ustni del izpitov, ki bo skupaj z nalogami določil zrelost letošnjih maturantov. Prvi na vrsti je bil trgovski zavod Ivan Cankar, kjer bodo danes tudi zaključili, včeraj pa so se začela spraševanja na slovenski sekciji tehničnega industrijskega zavoda Galilei. Jutri in v soboto bodo "pod pritiskom" licejci, bodoče učiteljice ter kandidati trgovskega tehničnega zavoda Žiga Žois pa bodo morali počakati na naslednji teden.

Včeraj smo sledili kolokviju nekaterih maturantov na zavodu Cankar. Vzdušje je bilo po pričakovanju napeto, kljub temu pa ni primanjkovalo optimizma in poguma. Prejšnji dan so se nekateri dijaki kar dobro odrezali, to pa je imelo seveda blagodejni vpliv na sošolce. Nedvomno je preostalo nekaj strahu, ki je na takih preizkušnjah popolnoma normalen pojav; zato je zelo pomembno, da komisija vzpostavi dialog z dijakom, ne pa kakega ustrahovalnega odnosa kot se na žalost še marsikje dogaja. Naši maturantje sploh niso imeli tega problema, saj so se lahko s profesorji povsem mirno pogovorili.

Prvi kandidat, ki smo ga poslušali, je izbral slovenščino, kot drugi pred-

met pa mu je komisija prisodila politično ekonomijo. Pri slovenščini se je najprej zaustavil pri Cankarju: razpravljal je o njegovih erotičnih pesmih, ki spadajo v mladostno obdobje in so v takratnem času vzbudile precej preplaha v konservativnih krogih. Nato se je poglobil v pripovedništvo, ki se z deli kakor Hlapec Jernej, Tujci in Hiša Marije Pomočnice dotika socialnega problema, problema umetnika in pa trpljenja nedolžnih. Po Cankarju so prišli na vrsto Kosovel, prvi val po vojnih pesnikov (Kovič, Menart, Zlobec, Pavček) in pa zamejski književniki. Kandidat je dokazal, da se tudi v novejši literaturi dobro znajde, nobenih preglavic pa mu niso povzročili niti davki in takse, ki so drugače nadležna stvar. Govor je bil o aktualnih problemih, kakor pomen davčne reforme iz leta 1971 in pa razširjenost davčnih utaj. Obvezno je bilo seveda vprašanje o skupnem evropskem tržišču in pa o evropskih gospodarskih organizacijah. Še zaključno vprašanje o bodočih načrtih in matura je bila mimo.

Drugi maturant se je pripravil v italijanščini in politični ekonomiji. Začel je s poezijo dvajsetega stoletja v vrsto so prišli "crepuscolari", futuristi,

"hermetiki", na koncu pa še Umberto Saba. Kandidat je nadaljeval pogovor z razvojem proze v začetku tega stoletja, še posebej pa se je zaustavil pri sardinski pisateljici Grazii Deleddi. Vprašanja so se nato osredotočila na ostale pripovednike, predvsem take, ki so se ukvarjali s tržaško tematiko. Pri politični ekonomiji je kandidat imel možnost izbire argumenta: iz njegove odločitve smo razumeli, da so imeli davki precej uspeha. Spraševanje se je zaključilo z obravnavo mednarodne trgovine in pa plačilne bilance.

Počakali smo še na naslednjo dijakino, ki je odgovarjala na vprašanja iz slovenščine in zemljepisa. Župančič in Kette za poezijo, Pregelj in Kosmač za pripovedništvo: ob koncu še zamejsko slovstvo. Po začetni negotovosti se je dobro znašla v nadaljevanju, ko je razpravljala o smislu modernega poljedelstva. Naštela je pomembnejše kulture za svetovno prehrano, nato pa je prešla na vrtnarstvo, cvetličarstvo in živinorejo v Italiji. Z vprašanjem o energetskih virih je bilo tudi njenega izpita konec. Nekateri maturantje so torej že na počitnicah, drugi pa bodo morali še nekaj dni presedeti ob knjigah.

V deželnem svetu vložena peticija s podpisi proti upepeljevalniku

Pri tajništvu Deželnega sveta v Trstu sta včeraj zjutraj predstavnika sovdenskega Odbora proti upepeljevalniku, Andrej Fajt in Bogdan Butkovič, izročila 1429 podpisov, ki so jih nabrali pod peticijo, ki poziva Deželo, da spremeni obstoječi načrt upepeljevalnikov, da poskrbi za čimprejšnjo dograditev nove naprave za predelavo, oziroma uničevanje odpadkov in da poskrbi za zaprtje obstoječe naprave ter da izvede vrsto znanstvenih raziskav.

Predstavnika odbora sta spremljala, v svojstvu garanta, deželni svetovalec KPI Ivan Bratina in deželni svetovalec zelenih, Andrea Wehrenfennig.

Peticijo s podpisi so že pred nekaj tedni poslali goriškemu prefektu, predsedniku Pokrajine in goriškemu županu.

Glede upepeljevalnika velja zabeležiti, da bo prihodnji teden v Sovodnjah srečanje, ki ga sklicuje Občina in kjer bodo razpravljali o dveh vprašanjih s področja varstva okolja: o načrtovani gradnji novega visokotlačnega plinovoda ter o dosedanjem poteku postopka v zvezi z upepeljevalnikom.

Posvetovanje bo predvidoma v začetku prihodnjega tedna v Kulturnem domu v Sovodnjah.

Včeraj dopolndne preplah v Romansu

Požig v občinski sejni dvorani

Občinski uslužbenci v Romansu so včeraj sredi dopoldneva doživeli pravi catiž preplah. Okrog 10.30 je namreč iz sejne dvorane, ki je v pritličju stavbe, začel uhajati gost dim. Ogenj je načel leseno stensko oblogo in pod. Kaj kmalu so ugotovili, da ne gre za nesrečo, kakor bi lahko pomislili, ker je bila nekaj pred tem na celotnem območju silovita nevihta, ampak da gre za namerno dejanje.

Ogenj naj bi podtaknil 65-letni Bruno Vittori, ki je v zadnjem času živel v Romansu in tu redil kakih štirideset koz. Možakar menda ni imel stalnega bivališča v občini in v zadnjem času naj bi bil nastanjen v nekem hotelu v bližnjem Campolungu. Pred tem je menda živel v Trstu in raznih drugih krajih. Da je Vittori posebej nevarno, da je bil znan, saj je v zadnjem času prišel v spore z domačini, s kmeti, z občinsko upravo. Krive naj bi bile seveda kozе, ki jih je Vittori pasel na zasebnih zemljiščih, vrtovih, kjer se mu je pač

zdelo primerno. Občina mu je pred nekaj meseci dodelila v uporabo ograjeno območje okrog čistilne naprave za odplake, potem pa neko drugo zemljišče, blizu avtocestnega odseka. Tu so se menda spet ponovile težave in spori, saj naj bi Vittori s svojim načinom ravnanja preprečeval lastnikom dostop na njihove parcele. Zadeva se je zapletla, ko je Vittori brez vsakršnega dovoljenja na dodeljenem zemljišču postavil barako. Župan je izdal ukaz za odstranitev in rušenje. Včeraj je zapadel rok do katerega bi moral Vittori nedovoljeno gradnjo odstraniti. Ker se to ni zgodilo, je župan včeraj ukazal uslužbencem, da poskrbijo za odstranitev barake. Zgleda, da je Vittori to tako razjelo, da se je odločil za maščevalno akcijo, ki jo je, kot kaže, tudi izpeljal, čeprav posledice niso take, kakor jih je najbrž načrtoval. Zgleda, da je Vittori polil leseno oblogo z lahko vnetljivo snovjo in potem zažgal.

Po podvigu naj bi se oddaljil. Njegov prihod in odhod pa je menda opazila ena od uslužbenk, kar je zadostovalo za kasnejšo identifikacijo. Prijeli so ga popoldne v Šempetru karabinerji.

Že pred kakšnim mesecem je župan v Romansu opozoril policijske organe na primernost, da se Vittori, prav zaradi stalnih sporov s krajani, odstrani iz Romansa. Drugo prošnjo so na kvesturo poslali te dni.

Ogenj je po dosedanjih ugotovitvah povzročil za okrog deset milijonov lir škode.

Udarila strela

Med nevihto, včeraj zjutraj, je strela udarila v transformator v kraju Albeironi na območju Štarancana. Strela je poškodovala tudi električno napeljavo bližnjega posestva Claudia Lorenziona.

Drevi tombola na Travniku

Na Travniku bo drevi tradicionalna tombola, katere izkupiček bo v dobrodelne namene. Igro na srečo namreč pripravlja združenje ANFASS. Glavni dobitek znaša milijon lir. Žrebanje številke se bo pričelo ob 21.45.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 18. do 24. junija 1989

Oklici: karabinjer Michele Carrozzo in gospodinja Alba Valenti, avtolikar Roberto Grillo in uradnica Rossana Hassek, skladiščnik Franco Sarti in uradnica Alessandra Gomiscech, uradnik Giorgio Stocca in trgovka Barbara Klavcic, železničar Gaspare Petralia in sobarica Ilaria Vittor, Agronom Graziano Corsi in uradnica Silvia Kucler, uradnik Livio Rozic in uradnica Laura Bernasconi, tehnik Mauro Knez in trgovska pomočnica Sandra Gasparini, karabinjer Piero Paolo Carrisi in gospodinja Daniela Nordio, finančni konzulent Fulvio Cecot in profesorica Giuseppina Ferraro, trgovce Andrea Caragnano in uradnica Ondina Pecorari.

Poroke: delavec Roberto Cej in bolničarka Slavojka Coric, gasilec Riccardo Franzon in Alessandra Fuccaro, cvetličar Walter Titze in delavka Manuela Barciovini, tehnik Bruno Bressan in uslužbenka Anna Maria Tuniz.

kino

Gorica

CORSO Zaprti.
VERDI 18.00-22.00 »Ladri di saponette«. M. Nichetti.

VITTORIA 17.30-22.00 »Una calda femmina da letto«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Veliki rock koncert«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Angeli iz poppravnega doma«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Trg De Amicis 10 — tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ul. Fratelli Roselli 23 — tel. 410340.

pogrebi

Danes v Gorici: ob 12. uri, Alfredo Monaco, iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage

Albine Uršič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin. Posebna zahvala naj gre g. župniku Vojku Makucu za cerkveni obred, organistu Gabrijelu Devetaku in vsem darovalcem cvetja.

SVOJCI

Štmaver, Gorica, 29. junija 1989

Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetja in tistim, ki so sočustvovali z nami ob smrti Andreja Rupla.

SVOJCI

Gorica, 29. junija 1989

V Gradežu smrt priletne turistke

76-letna turistka Adelaisa Arcangeli iz Bologne je umrla včeraj dopoldne, najverjetneje zaradi slabosti, medtem

Druga poletna sezona SSG

Jutri v Trnovci »Županova Micka«



Županova Micka - prizor z vaje

(Foto Križmančič)

Ko smo se pripravljali na lansko poletno sezono, smo na tihem računali na tople sprejem. To upanje so opravičevale izkušnje z dotedanjimi predstavami na prostem, odigranimi v mrzlih, kadar že ne deževnih majskih večerih ob izteku sezone. Sprejem je bil povsod pri srčen, vendar je bilo nastopov premalo, da bi bili merilo za takšen podvig, v kakršnega smo se načrtno in s premišljenim tveganjem spuščali julija lanskega leta.

Odziv občinstva pa je bil navdušujoč in je presegal tudi najbolj rožnata pričakovanja. Ne toliko zaradi množičnosti, ki je pač po naših vaseh, če romaš iz ene v drugo, ne moreš pričakovati - kje pa naj se vzamejo množice v teh naših vse bolj zapuščenih ali potujčenih naseljih? - ampak zaradi tiste izjemne toplote in prisrčnosti, ki sta obdajali vsak naš nastop. Nedvomno je temu precej pripomogla posrečena izbira lahkotnega in očarljivega teksta, kakršen je Molièrov George Dandin, precej pa so pridali komedijanti s svojo igro in samo okolje, zmeraj drugačno in skoraj zmeraj enako osvajaajoče. Taki so pač naši borjači, naši trgi, naši gozdčiči, naše ploščadi veselčnih prostorov, še posebno, ko jim snopje reflektorjev pričara igro luči in senc.

Bodi kakorkoli že, zgodilo se je, da je bilo naše zadovoljstvo že po prvih nastopih tolikšno, da so najbolj zadržti nasprotniki poletne sezone spredvideli, da gre za pobudo, ki jo v prihodnje vsekakor moramo nadaljevati. Tako smo zdaj tu, pred

vami in pred našo drugo poletno sezono, z željo, da uspeh ne bi bil manjši in z upanjem, da nam bo vreme prizanesljivo.

Za sabo imamo sezono izjemnih uspehov, katerih merilo niso samo številne nagrade in priznanja z raznih festivalov, ampak tudi čestitke in pohvale naših dolgoletnih zvestih gledalcev in krepki prijateljski stiski rok. Zaključujemo jo z Županovo Micko, ki se je rodila izpod Linhartovega peresa pred natančno dvesto leti, menda prav v teh poletnih dneh ob prvem odmevu francoske revolucije. Z njo je Anton Tomaž postavil temeljni kamen naši dramatik, prepričani pa smo, da nam danes ne bi štel v zlo, da njegovega dela nismo vzeli v roke s spoštovanjem do arhivskega prahu, ampak da smo skušali v njem razpihati tisto iskro ganljive veselosti, ki mu jo je vdihnil s svojim talentom. Igro je tudi sam namenil zabavi in izključno zabavi, saj je ni niti podpisal, čeprav je bila uprizorjena na prvi ponedeljek po Božiču 1789 in je ob novem letu celo izšla v tisku. Takšno, namenjeno zabavi in opredeljeno z nedvoumnimi znamenji napredka, ki je dve stoletji po francoski revoluciji obsijal tudi pripadnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji vsaj za dve tretjini gesla liberté, fraternité, égalité (na bratstvo namreč še vedno čakamo) - no, takšno, namenjeno zabavi jo tudi sprejmite s hvaležnim spominom na njenega genialnega roditelja.

MIROSLAV KOŠUTA

Razburljiva in vsebinsko razgibana seja sveta Borštnikovega srečanja

Na peti seji sveta Borštnikovega srečanja so se člani najdlje zadržali pri prvi točki - sprejetju poslovnika, predvsem so obravnavali predloge Slovenskega mladinskega gledališča. Predstavil jih je direktor Petar Jović in v glavnem so se nanašale na sestavo in imenovanje strokovne žirije, koncept srečanja (selektor naj bi izbral najboljše predstave, ne glede na to, iz katerega gledališča prihajajo, tako da bi se lahko zgodilo, da katero od slovenskih poklicnih gledališč ne bi sodelovalo), večjo odprtost pri določanju, kdo prejme nagrade strokovne žirije. Nobeden od teh predlogov ni bil v celoti sprejet, je pa doživel poslovnik nekaj manjših popravkov glede spremljevalnega programa, delovanja žirije ter izvolitve predsednika in namestnika sveta BS. Člani sveta so bili mnenja, da je potrebno o takšnih in podobnih pripombah razpravljati na skupnosti slovenskih dramskih gledališč, kjer se bo jasneje pokazalo, kakšno Borštnikovo gledališča želijo.

Usklajevalec letošnjega tekmovalnega programa Jernej Novak je zatem predstavil svoj izbor in razložil svoja izhodišča pri izbiri. Ker Slovensko mladinsko gledališče tudi letos ne bo nastopilo v tekmovalnem programu, zato je usklajevalec izkoristil svojo pravico do dveh predstav po lastnem izboru. To sta Šeherezada Iva Svetine v režiji Tomaža Pandurja in izvedbi Slovenskega mladinskega gledališča ter Lepa Vida Ivana Cankarja Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta v režiji Mete Hočevar.

O organizacijskem programu 24. Borštnikovega srečanja je govorila predsednica izvršnega odbora Olga Jančar. Predstavila je spremljevalni program - selektor je bil Vili Ravnjak - gostovanja tujih gledališč (letos bodo nastopila gledališča iz Gradca, Marburga na Lahni in Washingtona) tri predstave, od tega dve lutkovni, gle-

daliških ljubiteljev, Malo BS v Slovenski Bistrici, na katerem bo okrog petnajst predstav in manifestacij. Borštnikovo bo pestro tudi po simpozijih, pogovorih in razstavah. Med drugim bo Društvo teatrologov in kritikov pripravilo simpozij ob 200-letnici prve predstave Dramatičnega društva Linhartove Županove Micke, predstavili bodo knjige Knjižnice Mestnega gledališča ljubljanskega, nekaj bo pogovorov s pisatelji, v Univerzitetni knjižnici pa bo razstava 70 let gledališča v Mariboru.

Tekmovalni program srečanja slovenskih gledališč bo spremljala strokovna žirija v sestavi: Slavko Pezdir, Aleš Jan, Janez Hočevar-Rifle, Metod

Pevec in Peter Božič. V žiriji za podelitev Borštnikovega prstana in zlate značke so dr. Matjaž Kmecl, France Vurnik in Polde Bibič, žirijo občinstva pa sestavljajo Marija Žajdela, Darka Zvonar in Vojko Pogačar.

Na razburljivi in vsebinsko razgibani seji - vodil jo je predsednik sveta dr. Matjaž Kmecl - je Zoran Medved predstavil še program televizije ob BS, Olga Jančar pa je povedala, da glavnega pokrovitelja še nimajo, medtem ko so med sponzoriratelji Jugobanka, Swaty, Sladkogorska in Slovenijales, kotpokrovitelj dneva igralca, ki se je lani izkazal kot dobra poteza, saj se ga je udeležilo šestdeset igralcev iz slovenskih gledališč.

HELENA GRANDOVEC

Tekmovalni spored BS

Drama SNG Ljubljana — Dušan Jovanović: **Zid, jezero**, režija D. Jovanović.

Drama SNG Maribor — Igor Koršič: **Modri angel**, režija Karpo Godina.

Eksperimentalno gledališče Glej — 5 1/2 - **Pet in pol** avtorjev Bartsch, Muller, Handke, Stein, Shutz v režiji Zakonjšek, Miller, Koprivšek, Pandur, Kušej.

Mestno gledališče ljubljansko — Paul Claudel: **Marijino oznanjenje**, režija Dušan Mlakar.

Prešernovo gledališče Kranj — Emil Filipčič: **Božanska tragedija**, režija Vito Taufer.

Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica — Thomas Bernhard: **Komedijant**, režija Dušan Mlakar.

Slovensko ljudsko gledališče Celje — B. Brecht - K. Weill: **Opera za tri groše**, režija Vinko Moderndorfer.

Slovensko stalno gledališče Trst — A. P. Čehov: **Striček Vanja**, režija Dušan Jovanović.

Akademija za gledališče, radio, film in televizijo — V. Bartol - J. Rakušček: **Don Lorenzo**, režija Katarina Pegan; predstava je realizirana v sodelovanju z EG Glej.

Koreodrama, Ljubljana — Jean Genet: **Služkinji**, režija Damir Zlatar Frey.

Tudi letos tradicionalni študijski dnevi »Draga«

Misli o sedanjem slovenskem trenutku

Tudi letos bo Društvo slovenskih izobražencev priredilo študijske dneve »Draga 89«, ki bodo že štirindvajsetič zapovrstjo, dogajali pa se bodo v parku Finžgarjevega doma 1., 2. in 3. septembra letos.

Okviren spored predvideva na petek, 1. septembra, najprej uradno predstavitev letošnje »Drage«, čemur bo sledilo prvo predavanje o »Problemih in rešitvah v multikulturnih družbah« (Pogled iz širokega sveta na problematiko, ki zadeva tudi Slovence: kulturni in jezikovni pluralizem; predavanju bo kot običajno sledila diskusija, tej pa že tradicionalna otvoritvena družabnost).

Naslednjega dne, v soboto, 2. septembra, ob 16. uri bo po slovesni otvoritvi predavanje na temo »Manjšina - žrtev ideoloških bojev?« (Skupina zamejskih kulturnih delavcev v pluralističnem razgovoru o dosedanjem prevladovanju ideologije v zamejskem dogajanju; sledila bo

razprava). Na zadnji dan, nedeljo, bosta dve predavanji. Najprej »Vizije in meje narodne sprave« (Zareč problem narodne sprave, ki naj bi vzpostavila most čez prepad revolucije, v novi in doživeti osvetlitvi; sledila bo razprava) in potem še »Slovenija med Evropo in Balkanom« (Slovenska pomlad, Majniška deklaracija 1989, napetost z Jugom, pravica do odcepitve v predavanju, ki bo pomenilo poseg v osrčje slovenske narodne problematike; po predavanju bo običajna razprava, nato zaključek in družabnost).

To je torej spored letošnje »Drage«, ki bi znal oživeti tisto polemično žilico, ki jo je bilo v zadnjih letih pogrešati. Vsekakor so predavanja zastavljena tako, da segajo v samo srž današnjega prelomnega slovenskega zgodovinskega trenutka.

Na pobudo Evropske zveze pedagogov za go-dala (ESTA), ki ima svoje centre tudi v Ameriki, na Japonskem in v Avstraliji in v organizaciji njene italijanske sekcije za deželo Furlanijo-Juljsko krajino, Veneto in Tridentinsko-Gornje Po-adizje ter še v sodelovanju z Državnim šolskim centrom »Paolo Diacono« v Čedadu in Goethe inštitutom v Trstu, bo v dneh od 21. avgusta do 2. septembra v Čedadu prvi mednarodni tečaj za mlade violiniste od 5. do 15. leta starosti, rezerviran za mlade iz dežele Furlanije-Juljske krajine ter sosednih dežel Alpe-Jadran, t.j. iz Slovenije, Hrvaške in avstrijske Koroške. Pogoji za udeležence je, da imajo za seboj vsaj eno leto šolanja na katerikoli glasbeni šoli. Tečaj v Čedadu bo v prostorih omenjenega šolskega centra, vodil pa ga bo naš mladi tržaški slovenski violinist Igor Kuret, ki je pravkar končal svoje izpopolnjevalne študije v Hannoveru. Z njim bosta sodelovala tudi slovenski violinski pedagog prof. Slavko Zimšek

V Čedadu prvi mednarodni tečaj za mlade violiniste

z Akademije za glasbo v Ljubljani in avstrijska pedagoginja prof. Marianne Kroemer iz Gradca, ki je tudi podpredsednica ESTA, ter še trije spremljevalci in obenem prevajalci za italijansko, slovenščino in nemščino. Doslej se je za tečaj prijavilo okrog 50 mladih tečajnikov, vpis pa je še vedno možen do konca tega meseca pri prof. Igorju Kuretu v Trstu.

V pogovoru s prof. Igorjem Kuretom smo izvedeli za nekatere zanimive podrobnosti o organizaciji ESTA, njenih smotrih, o tem, kako deluje

v Italiji in predvsem, kako je prišlo do laskave ponudbe predsednika evropske ESTA, slavnega violinkega virtuozja Jeyudi Menuhina Igorju, da bi vodil ta prvi tečaj za mlade violiniste.

Organizacija ESTA je bila ustanovljena pred kakimi petnajstimi leti na pobudo prof. Marianne Kroemer in prof. Maxa Rostalla. Statutarni namen organizacije je prirediti seminarje in tečaje, srečanja in kongrese ter podobne dejavnosti in tako izboljšati splošno raven poučevanja godal v vseh državah sveta in si pri tem izmenjavati izkušnje. Zveza ima vsako leto mednarodni kongres, nekatere državne zveze pa tudi svojega. Lani je bil kongres prvič v Italiji v Rimu, letos pa je bil v Manchesteru v Angliji, kjer je tudi stalni sedež evropske ESTA. Na njem je kot edini iz italijanske organizacije sodeloval Igor, ki je zvezo tudi seznanil s stanjem violinke pedagogike v Italiji in problemi, s katerimi se italijanska zveza sooča. Po izmenjavi informacij so na kongresu prišli do zaključka, da obstaja sedaj dejanska možnost za delovanje Zveze le v severni Italiji in da se zato v naši deželi izvede prvi poletni tečaj za mlade violiniste. Osrednji odbor ESTA je za izvedbo tečaja pooblastil Igorja Kureta kot člana italijanske ESTA. Osebnost sporočila o tem sklepu je predsednik evropske ESTA virtuoz Jeyudi Menuhin naslovil na predsednika deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Biasuttija in ga tudi prosil, naj dežela nudi svojo pomoč, da bo pobuda lahko uresničena. Jeyudi Menuhin v svojem pismu izrecno poudarja, da uživa Igor Kuret njegovo osebno zaupanje in spoštovanje kot violinski pedagog.

Tako je vsa stvar stekla in poleg Dežele so pobudo za izvedbo tečaja v Čedadu (prvotno je bil tečaj zamišljen v okviru mednarodnega kolegija v Devinu) finančno podprli še Videmska pokrajina ter nekatere zasebne ustanove in banke.

Delovni spored tečaja obsega dvanajst dnevnih dni, pouk pa bo potekal individualno, skupinsko in z vokalnimi vajami pod vodstvom prof. Stojana Kureta, med vzporednimi dejavnostmi pa so predvideni koncert dua Igor Kuret (violina) - Seung Yeun-Huh (klavir), koncert nagrajencev VII. meddeželnega tekmovanja violinistov v Fari, javni koncert udeležencev tečaja v dvorani Goethe inštituta v Trstu, zaključni nastop vseh ude-

ležencev tečaja ter izlet v Oglej, Gorico in Trst. Na koncertu v Goethe inštitutu bodo udeleženci tečaja izvedli glasbeno pravljico »Nekaj, kar še ni«, ki jo bosta z njimi pripravila ljubljanska asistent Vlado in Vildana Repše, mali orkester tečajnikov bo izvedel skladbo »Happy Suite« pod vodstvom avtorja Viktorja Fortina iz Avstrije, pevski zbor tečajnikov pa bo nastopil pod vodstvom dir. Stojana Kureta.

Prof. Igor Kuret želi poudariti, da ta violinski tečaj ni v nikakršni konkurenci z glasbenimi šolami, ker že po svojem značaju in trajanju ne more biti, da pa gre vsekakor za pobudo, ki naj prispeva k večjemu poenotenju violinkega šolanja v raznih državah in k zblizjevanju mladih glasbenikov sosednih dežel.

Če predstavlja imenovanje Igorja Kureta za organizatorja in vodjo čedajskega tečaja italijanske sekcije ESTA in to s strani takih uglednih oseb, kakršna sta virtuoz svetovnega slovesa Jeyudi Menuhin in prof. Max Rostall, pa to ni edino priznanje našemu mlademu violinskemu koncertantu in pedagogu. Brž ko se bo tečaj v Čedadu končal, ga bo namreč pot vodila v ZDA v Teksas, od koder je dobil ponudbo za mesto asistenta na glasbeni fakulteti tekaške univerze v Dallasu. V Dallas ga je povabil sedanji vodja tako imenovane Kodalyjeve violinke metode šolanja za otroke, prof. Miller, s to metodo poučevanja, ki je dala pomembne rezultate, pa je pred kakimi dvajsetimi leti začel prof. Paul Rolland. Miller je Igorja spoznal na enem od violinistih seminarjev. Značilnost Kodalyjeve violinke pedagogike šole je namreč v tem, da se poučevanje otrok po tej metodi odvija neposredno v osnovnih šolah v 4. in 5. razredu kot vsakodnevni enourni dodatek k rednemu pouku. Na ta način učenci v dveh letih osvojijo violinško znanje, ki ga redne glasbene šole lahko dajo šele v šestih letih. Razen tega je vezbanje otrok skupinsko in v stalnem kontaktu s profesorji.

V Dallasu bo Igor Kuret sodeloval ne le kot asistent na univerzi, pač pa bo neposredno sodeloval pri nadaljnjem razvoju tega projekta, kar bo lahko potem koristno uporabljal po povratku, predvidenem v januarju prihodnjega leta. Kodalyjevo violinško pedagogsko metodo so namreč začeli z uspehom prakticirati v Angliji in še nekaterih evropskih državah in ni izključeno, da jo bodo osvojili tudi v Italiji.

Uveljavljanje violinista Igorja Kureta doma in v svetu je še en dokaz uspešnosti mladih slovenskih zamejskih glasbenikov, ki so izšli iz šole Glasbene matice in smo lahko nanje upravičeno ponosni.

JOŽE KOREN



Veliki virtuoz svetovnega slovesa Jeyudi Menuhin

Na povratni finalni tekmi italijanskega nogometnega pokala »Tornado« Sampdoria pregazil Napoli

Sampdoria - Napoli 4:0 (2:0)

STRELCI: v 32' Vialli, v 38' Cerezo, v 46' Vierchowod, v 56' Mancini (11-met-rovka)
SAMPDORIA: Pagliuca, Lanna, Carboni, Pari, Vierchowod, L. Pellegrini, Victor (v 87' Bonomi), Cerezo, Vialli (v 83' Salsano), Mancini, Dossena.
NAPOLI: Giuliani, Corradini, Francini, Fusi (v 79' Bigliardi), Alemao, Renica, Crippa, De Napoli, Careca, Maradona, Carannante (v 51' Neri).
SODNIK: Lo Bello (Siracusa). KOTI: 8:4 za Sampdoria. OPOMIN: Vierchowod, Crippa, Alemao. IZKLJUČENI: v 72' Renica (dvojni opomin), v 85' Mancini. GLEDALCEV: 22 tisoč.

CREMONA — Povratno finalno tekmo za italijanski nogometni pokal, ki je bila v Cremoni, je gladko osvojila Sampdoria ter si tako tudi prislužila naslov pokalnega prvaka, saj je prvo tekmo v Neaplju izgubila le z 1:0. Genovski stadion še vedno popravljajo, v Cremoni pa je bilo navdse slavnostno, saj je domača enajsterica napredovala v najvišjo nogometno ligo, poleg tega je bil tik pred tekmo Vialli nagrajen z "žogo iz platina" kot najboljši italijanski nogometaš pravkar zaključenega prvenstva, Vialli pa je iz Cremona.

Tudi tekma je bila, nasprotno kot so napovedovali izvedenci, lepa in borbena,

na koncu še preveč, saj je moral odlični sodnik Lo Bello izključiti Renico in Mancinija. Igralci sinočnjega finalnega spopada so iz sebe dali še zadnje atome moči, saj je bilo res čudež, na kakšnem nivoju so vsi igrali.

Napoli je v prvih 30 minutah igral odlično in je brezhibno nadzoroval nasprotnika, nato pa so Boškovovi varovanci z Viallijem nepričakovano dosegli prvi zadetek. To je Maradono in tovariše zelo potrla, saj so takoj nato prejeli še drugi zadetek.

V drugem delu igre je takoj potrožil še branilec Vierchowod in tekme je bilo

konec. Igralci so nato mislili predvsem na osebna obračunavanja, tako da je spopad bolj spominjal na rugby, boks kot pa na nogometno tekmo. Sodnik Lo Bello je naposled postal protagonist srečanja, saj je moral brzdati podivjane in histerične igralce, to delo pa je opravil zelo dobro, saj je izključil le dva, a je na koncu le umiril razburjene duhove. Maradona in Vierchowod, ki sta si vseskozi izmenjavala nedovoljene udarce, sta si npr. na koncu segla v roke.

Zmaga Sampdorie je vsekakor zaslužena, saj si je bolj od že nekoliko demotiviranih nasprotnikov želela zmage. Motivacija pa je ključ do uspeha...

Danes odprte nogometne kupoprodajne borze

MILAN — Danes se v kongresni dvorani v Milanu "Milanofiori" odpre prvi del italijanske nogometne kupoprodajne sezone, ki se bo zaključila 14. julija. Vse prvo- in drugoligaške ekipe bodo imele svoj "box", v katerem bodo njihovi predstavniki sklepali pogodbe. Borza bo, kot vse kaže, zelo "vroča", saj so hoteli v okolici kongresne dvorane vsi zasedeni.

Vlade Divac prva izbira Lakersa iz Los Angelesa



NEW YORK — Po velikem uspehu na Eurobasketu v Zagrebu je jugoslovanska košarka dosegla še eno veliko priznanje. Jugoslovanski reprezentant, sicer član beograjskega Partizana Vlade Divac, je prva izbira nič manj kot slavnega moštva ameriške profesionalne NBA lige Lakers iz Los Angelesa. Dino Radja, član splitske Jugoplastike, pa je druga izbira prav tako slavne ekipe Celticsa iz Bostona.

Na sliki (telefoto AP) 21-letni Vlade Divac z generalnim tajnikom NBA lige Davidom Sternom med včerajšnjo slovesnostjo v New Yorku.

V 2. kolu teniškega turnirja v Wimbledonu Seleševa potrdila svojo vrednost

LONDON — Tudi včerajšnji 3. dan teniškega turnirja v Wimbledonu ni postal s kakšnimi senzacijami. Poraz 37-letnega Connorsa, ki je na tem turnirju zmagal pred 15 in 7 leti, res ne more biti kako posebno presenečenje, še zlasti če pomislimo, da je bil njegov tokratni nasprotnik, Dan Goldie, 12 let mlajši. Podobno kot v srečanju prvega kola je Čehoslovak Lendl slabo začel, saj je izgubil prvi set proti skromnemu Švedu Bathamu (311. na svetovni lestvici), a zatem se je le prebil v 3. kolo. To je uspelo tudi Jugoslovanu Živojinoviću na račun Baileyja (VB). Izpadel pa je Živojinovićev rojak Ivanišević. Doslej so bili izločeni štirje nosilci skupin: Hlasek (Švi., št. 6), Černokov (SZ, št. 14), Gilbert (ZDA, št. 11) in Connors (ZDA, št. 10).

Med ženskami se je 15. letna Jugoslovanka Monika Seleš, nosilka 11. skupine, uvrstila v 3. kolo, potem ko je brez posebnih težav premagala Porwiko (ZRN). Brez težav proti Pospisilovi (ČSSR) je bila tudi nedavna zmagovalka Roland Garrosa, Arantxa Sanchez. Turnir pa se je že končal za drugo Jugoslovanko, Goleševa, ki je potegnila krajši ko-



Ivan Lendl

nec proti domačinki Lakejevi. Nekaj izdov:

MOŠKI - 2. KOLO: Lendl (ČSSR) - Bathman (Šve.) 6:7, 6:3, 6:2, 6:2; Goldie (ZDA) - Connors (ZDA) 7:6, 5:7, 6:4, 6:2; Fitzgerald (Avs.) - Gilbert (ZDA) 6:2, 7:5, 1:6, 3:6;

6:2; Vajda (ČSSR) - Michibata (Kan.) 6:7, 6:1, 7:6, 6:3; Flach (ZDA) - Ivanišević (Jug.) 6:4, 6:3, 4:6, 6:3; Curren (ZDA) - Srejšer (ČSSR) 4:6, 6:2, 6:3, 6:0; Živojinović (Jug.) - Bailey (VB) 6:3, 7:5, 7:6.

ŽENSKE - 1. KOLO: Sanchez (Šp.) - Pospisilova (ČSSR) 6:2, 7:5; Tanvier (Fr.) - Nishiyama (Jap.) 6:2, 6:3; Stafford (ZDA) - Kelesi (Kan.) 7:6, 7:5; Shriver (ZDA) - Bakkum (Niz.) 6:2, 6:1; Lake (VB) - Goleš (Jug.) 7:6, 3:6, 6:1; 2. KOLO: Graf (ZRN) - Kessaris (ZDA) 6:2, 6:1; Seleš (Jug.) - Porwik (ZRN) 6:2, 6:4.

Aschenbach še obtožuje

BONN — Bivši olimpijski prvak v smučarskih skokih, Vzhodni Nemec Hans Georg Aschenbach, še naprej obtožuje športno pripravo v NDR. »Za vsakega olimpijskega prvaka,« pravi Aschenbach, »je vsaj 350 invalidov.« Po Aschenbachovih besedah so treningi skorajda nečloveški, ne manjka poškodb na hrbtnici, nekateri imajo celo možganske poškodbe. Pred dnevi je Aschenbach trdil, da v NDR na široko uporabljajo poživila. Včeraj so vse te obtožbe v NDR ostro zavrnili in ga obtožili, da je sam skušal atletom vsiliti prepovedana sredstva, ko jih je kot zdravnik imel v oskrbi.

V italijanskem nogometu živahno Fascetti novi trener Torina

TURIN — Eugenio Fascetti (50 let) je novi trener Torina, ki je v tej sezoni po 30 letih prvoligaškega statusa izpadel v B ligo. Njegov pomožni trener bo Lido Vieri. Ob svojem prihodu v Turin je Fascetti včeraj izjavil, da se ne misli odreči Mullerju in Craveru, ki sta najboljša igralca ekipe.

Tudi pri Ceseni ne stojijo križem rok, saj so že najeli novega trenerja. To je 41-letni Marcello Lippi, ki je kot nogometaš dolga leta igral pri Sampdoriji. Vodstvo Cesene ga bo uradno predstavilo danes na tiskovni konferenci. Lippi bo tako zamenjal Bigona, ki je prav včeraj potrdil, da zapušča Ceseno.

Inter predstavil Jurgena Klinsmanna

MILAN — Inter je včeraj uradno predstavil zahodnonemškega napadalca Jurgena Klinsmanna, ki je igral v vrstah Stuttgarta. Zahodnonemškega asa je pričakalo na stotine navijačev. Klinsmann je med drugim izjavil: »Vsak nogometaš bi rad igral v tako pomembnem društvu, kot je Inter. Upam tudi, da bom dostojno zamenjal Diaza.«

Italijanke za 3. mesto na evropskem prvenstvu

SIEGEN — V polfinalu evropskega ženskega nogometnega prvenstva je ZRN s 5:4 (po 11-metrovkah, v regularnem delu 1:1) premagala Italijo, ki se bo sedaj za 3. mesto pomerila s Švedsko. Slednja je z 2:1 zgubila proti Norveški.

Na uvodnem atletskem mitingu sezone v Lausannu Rezultati niso povsem upravičili pričakovanj



Saïd Aouita (desno), zmagovalce teka na 1500 m, v katerem je bil olimpijski prvak Rono veliki porazenec (AP)

LAUSANNE — Na atletskem mitingu v Lausannu so sicer dosegli tri letošnje najboljše svetovne rezultate, vendar so si gledalci obetali kaj več, saj so organizatorji obljubljali nastop 14 olimpijskih prvakov in 10 svetovnih rekorderjev. Seveda pa ne gre pozabiti, da je šlo za uvodno tekmovanje sezone na odprtem, poleg tega je nekatere preizkušnje motil dež, tako da se dosti bolje ni moglo končati. Najboljše letošnje znamke so dosegli Kingdom (110 m ovire), Koeh (3000 m zapreke) in Quirotova (800 m). Nekaj rezultatov:

MOŠKI - 110 m ovire: 1. Kingdom (ZDA) 13"13; 2. Jackson (VB) 13"23; 3. Foster (ZDA) 13"29; 100 m: 1. Mitchell (ZDA) 10"03; 2. Stewart (Jam.) 10"03; 3. Burrell (ZDA) 10"17; 1500 m: 1. Aouita (Mar.) 3'35"26; 2. Kirochi (Ken.) 3'35"67; 3. Rono (Ken.) 3'35"80; 3000 m zapreke: 1. Koeh (Ken.) 8'15"78; 2. Maminski (Pol.) 8'25"73; 3. Köleman (Niz.) 8'27"42; 400 m: Steve Lewis (ZDA) 44"47; 2. Simon (ZDA) 44"71; 3. Everett (ZDA) 45"20; daljina: Carl Lewis (ZDA) 8,43 m; 2. Myricks (ZDA) 8,19 m; 3. Powell (ZDA) 8,11 m; 200 m: 1. Heard (ZDA) 20"29; 2. Smith (ZDA) 20"34; 3. Tilli (It.) 20,41; palica: 1. Bubka (SZ) 5,80 m; 2. Chmara (Pol.) 5,80 m.

ŽENSKE - višina: 1. Astafei (Rom.) 1,90 m; 2. Andonova (Bol.) 1,90 m; 800 m: 1. Quirot (Kuba) 1'57"95; 2. Kiessling (NDR) 1'59"41; 3. Melinte (Rom.) 1'59"51; 4. Clark (ZDA) 1'59"83; 5. Colović (Jug.) 2'00"27.

Superminiodbojka v Caspoggiu Borovke in slogaši osvojili tri zmage

V prvem dnevu državnega turnirja v superminiodbojki, ki se odvija v kraju Caspoggio pri Sondriu, je v ženski konkurenci ekipa Bora Friulexport v treh nastopih dosegla prav toliko zmag, v moški konkurenci je tudi Sloga dobila vsa tri srečanja, štampeški Val pa je ostal prvi dan praznih rok.

Medtem ko sta Bor Friulexport in Sloga na dobri poti, da se uvrstita v nadaljnji del tekmovanja, pa se bo moral Val danes močno potruditi, da bo ostal še v konkurenci.

IZIDI PRVEGA DNE MOŠKI

1. SKUPINA: Terni - Val 2:0 (15:2, 15:3); Piacenza - Val 2:0 (15:10, 15:1); Benevento - Val 2:0 (15:0, 15:7).

2. SKUPINA: Sloga - Reggione Emilia 2:1 (15:13, 5:15, 15:11), Sloga - Campobasso 2:0 brez boja; Sloga - Unicef 2:0 (15:12, 15:9).

ŽENSKE

3. SKUPINA: Bor Friulexport - Terni 2:0 (15:9, 15:4); Bor Friulexport - Como 2:0 (15:9, 15:2); Bor Friulexport - Pordenone 2:0 (15:4, 15:10).

kratke vesti - kratke vesti

Najhujša kazen za Mattheusa

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je najhujšo kazen v A ligi tokrat naložila Mattheusu (Inter), ki je bil izključen za tri kola. Za dve koli bo počival Ferri (Torino), po eno kolo pa ne bodo igrali: Borgonovo in Hysen (Fiorentina), Moriero in Paciocco (Lecce), Rossi in Sabato (Torino), Stringara in Villa (Bologna), Tassotti (Milan) ter Volpecina (Verona). V B ligi so bili po dodatnih tekmah izključeni za eno kolo: Grani in Monaco (Empoli), Avanzi (Cremonese) in Sasso (Reggina).

V 1. kolu A lige Olimpija - Vojvodina

ZAGREB — Včeraj so izžrebali pare za jugoslovansko nogometno 1. in 2. ligo. Tekme v 1. ligi se pričnejo že 30. julija, igrali pa bodo takole: Radnički - Velež, Borac - Partizan, Rijeka - Hajduk, Budućnost - Osijek, Sarajevo - Željezničar, Rad - Vardar, Olimpija - Vojvodina, Crvena zvezda - Sloboda ter Dinamo - Spartak.

Spored 1. kola v 2. ligi (pričetek 8. avgusta) je naslednji: Beograd - Rudar, Priština - Leotar, Iskra - Mačva, GOŠK - Šibenik, Zemun - Kikinda, Sloboda - Pelister in Napredak - Dinamo.

Procaccini (Stefanel) odšel k Sharpu

MONTECATINI TERME (Pistoia) — Košarkarski ligaš Sharp iz Montecatini (A-1 liga) je od tržaškega Stefanela odkupil playa Maura Procaccinija. Pri Sharpu imajo tako v glavnem sestavljeno ekipo, v kateri bodo poleg Procaccinija še Boni, Nicolai in Kne-go. Sedaj si skušajo zagotoviti še kakšnega »solidnega in izkušenega Američana«, kot so povedali pri Sharpu.

Napadli predsednika Reggine

REGGIO CALABRIA — Pri Reggini niso hoteli obnoviti pogodbe s trenerjem Scalo, kar je tako razburilo navijače, da so se spravili nad predsednika društva Benedetta. Slednji se ni mogel izogniti udarcem, a zažgali so mu tudi avtomobil.

Na lokostrelskem tekmovanju v soboto in nedeljo v Campobassu Katja Ražem tretja pri najmlajših

Komaj devetletna Zarjina lokostrelka iz Bazovice Katja Ražem je na vsedržavnem finalnem tekmovanju mladinskih iger za 4. trofejo Topolino osvojila odlično tretje mesto. Tekmovanje je bilo v soboto in nedeljo v Campobassu, uspeh pa je dosegla v kategoriji najmlajših (letnika 1978/79). Finala se je udeležilo 30 dečkov in 23 deklic, tekmovali so na razdalji 80 metrov, na razpolago pa so imeli 72 puščic (36 v soboto in 36 v nedeljo).

Prvo mesto in državni naslov mladinskih iger je osvojila Paola Sbraga (Lazio) s 616 točkami, le za tri točke je prehitela Silvio Sorrentino (Sicilija), za štiri pa prav Katja Ražem. Slednja bi se lahko prebila še više, če bi ne zapravila zadnjih treh puščic.

Katja Ražem se je v finale uvrstila z zmago v pokrajinskih ter tudi deželni selekcijah. Pokrajinsko tekmovanje je bilo 25. aprila v Bazovici, deželno pa 14. maja v Krmini.

Katja Ražem se je v zadnjem obdobju poleg kvalifikacij in finala mladinskih iger v začetku maja udeležila tudi tekmovanja »900 round« v Gorici, kjer je zasedla drugo mesto. Konec maja je nastopila na tekmah FITA, prav tako v Gorici, ko je ponovno pristala na drugem mestu.

Na sliki: Katja Ražem.



Na mladinskem odbojgarskem turnirju v Trstu

Tudi več naših predstavnikov

V organizaciji pokrajinskega odbojgarskega odbora FIPAV je bil pred dnevi v telovadnici CUS v Trstu zanimiv moški odbojgarski turnir. Organizator je sicer povabil vse štiri pokrajine, a žal ni nastopila reprezentanca Pordenona, tako da je bil trobojni mladih odbojkarjev letnika 1973 in mlajših, oziroma under 16.

Zmagali so mladi odbojkarji goriške pokrajine proti vrstnikom iz Vidma, in to šele po petih izredno izenačenih setih. Ta tekma je bila tudi najbolj izenačena. Da bo prišlo do takega razpleta, je bilo tudi pričakovati, saj so bili med prvenstvom under 16 ekipa Volley Balla iz Vidma in zastopniki Soče Čerimpexa najmanj za razred boljši. Kot je znano pa so postali deželni prvaki mladi slovenski odbojkarji.

Tudi ta turnir je še enkrat pokazal, da je moška odbojka na Tržaškem v hudi krizi. Nič boljše ni niti v Pordenonu, a v tej pokrajini niso imeli tudi v preteklosti kakovostnih moških šesterk kot v našem mestu. Pokrajinski odbor in nekateri posamezniki pa so po dolgem času le poskušali premak-

niti stvari z mrtve točke. Pred nastopom na Monte Cengiu so dober mesec in pol trenirali nekateri mladi fantje po dvakrat na teden z občasno tudi tremi trenerji - Drasič, Levatino, Seppi - in imeli skupaj 14 treningov. Skozi to "solo" je šlo 26 fantov in redno je treniralo 18, med katerimi je bilo tudi 5 zastopnikov Sloge in Bora. Le škoda, da sta iz objektivnih razlogov izpadla Riolino in Šavron, tako da so na turnirju nastopili samo Maver, Celiberto in Furlanič. Naj omenimo še, da so bili vsi trije igralci v prvi postavi, Maver pa proglašen za najboljšega igralca naše izbrane vrste. Obe tekmi najprej z Goričani in potem tudi z Videmčani sta pokazali neuigranost Tržčanov, tako da so obe srečanja izgubili z 0:2.

Za konec bi lahko rekli, da je vsak začetek težak, a z zavzetim delom, drugačnim pristopom do moške mladinske odbojke in podobnimi pobudami, se bo dalo marsikaj popraviti, pa čeprav je pot dokaj težka in zahtevna, ker v drugih okoljih odbojka nenehno napreduje in se pri društvi posveča

velika pozornost prav mladim in najmlajšim.

Barve Goriške je zastopalo kar pet igralcev Soče Čerimpex, in sicer Klede, Pellegrin, Milocco, Dorni in Terpin. Razen Pellegrina so tudi vsi stopili na igrišče v najboljši postavi, tako da je bil uspeh slovenske odbojke povsem zadovoljiv in spodbuden.

REZULTATI
Tržaška pokrajina - Goriška pokrajina 0:2 (8:15, 5:15), Videmska pokrajina - Tržaška pokrajina 2:0 (15:7, 15:7), Goriška pokrajina - Videmska pokrajina 3:2 (7:15, 15:5, 5:15, 15:9, 15:13).

POSTAVA TRŽAŠKE POKRAJINE: Maver (Sloga), Ciliberto in Furlanič (Bor), Bernobich in Fragiaco (Pallavolo Trst), Dardi in Cherin (DLF Trst), Norbedo in Ghersini (CUS Trst), Martellani, Marsich, Grandi in Spinelli (Inter 1904 Trst).

POSTAVA GORIŠKE POKRAJINE: Klede, Pellegrin, Milocco, Dorni in Terpin (Soča Čerimpex), Corelli in Macorini (Acli Ronchi), Popolini (San Luigi), Barea (Libertas Turjak).

G. FURLANIČ

Pred dnevi na košarkarskem kampu

Borovec M. Jogan v Veroni



Pred dnevi se je v Veroni odvijal zanimiv košarkarski kamp, na katerem so sodelovali minikošarkarji iz vse Italije. Vsako deželo je zastopalo pet igralcev, ki so jih izbrali v okviru pokrajinskih košarkarskih zvez. Furlanijo-Juljsko krajino sta zastopala tudi dva

tržaška igralca, to sta Luca Pesaresi, član Don Bosca, in Matija Jogan, letnik 1977 in član Bora.

Kar 200 otrok (100 fantkov in 100 deklic) se je udeležilo tega kampa z bogatim sporedom (košarkarski turnir, tekmovalja v košarkarskih elementih, atletske discipline in risanje). Vsak dan so morali izpolniti lasten dnevnik, zadnji dan pa so z nastopom pokazali, kaj so se po enotedenski vadbi naučili tudi v plesu in petju. En dan so namenili tudi izletu v Gardenland ob Gardskem jezeru, zadnji dan pa je bil posvečen predvsem finalnim tekmam turnirja.

Matija Jogan je bil s kampom zelo zadovoljen. Počutil se je namreč zelo dobro, spoznal je mnogo prijateljev iz vse države, ki so bili zelo prijetno presenečeni ob spoznanju, da je Matija Slovenec, ki živi v Italiji. Naj omenimo, da so Joga tudi izbrali za mednarodno tekmovalje, ki bo julija meseca v Abrucih.

Torej res lep uspeh za samega igralca in za vso zamejsko košarko.

V 6. povratnem kolu zamejskega balinarskega prvenstva

Mak poskrbel za veliko presenečenje

Gotovo bo 27. junij še dolgo časa ostal v spominu članov novoustanovljenega športnega društva Mak iz Štandreža, ki letos komaj drugič nastopajo na zamejskem balinarskem prvenstvu.

Ni minilo veliko časa od tega, ko smo predvidevali, da bo Mak v bližnji prihodnosti prebil led in se dokopal do prve zmage. In končno se je Štandrežcem po 28 nastopih v prvenstvu v terek pokazala zelena luč, saj jim je uspelo prisiliti k predaji nič manj kot vodilni Kras. Požrtvovalnim štandreškim balinarjem bo nedvomno ta dosežek dal novega elana, posebno v teh časih, ko prihajajo makovci do lastnih balinarskih stez v Štandrežu, saj so dejansko doslej vedno nastopili na tujem igrišču in je zato njihov dosedanji izkupiček na lestvici več kot zadovoljiv. Prvo točko je za Mak izbojevala četverka, ki je bila prvič uspešna v letošnjem prvenstvu in je na najboljši način izkoristila res črn dan Krasove postave. Izid pa je takoj izenačila gostujoča dvojica, ki pa nikakor ni imela lahkega dela, saj sta se v velike težave krasovca kar sama spravila in bi se lahko srečanje po njunem visokem vodstvu z 8:1 kaj

kmalu zasukalo v korist nasprotnikov. Povsem je razočaral Del'Anno, ki je odigral eno najslabših letošnjih srečanj in veliko zaslug, da je bil v ključnih trenutkih še v stanju, da zmaga, ima prav njegov nasprotnik Figel, ki mu je z nesprenoto potezo daroval kar tri točke in dopustil, da je Kraševac prišel v vodstvo z 9:6. Vendar je Ivo v zadnjih dveh lučajih dokazal, da je bil tokrat znatno boljši in na veliko veselje domačinov je zaslužno slavil v velikem slogu.

IZIDI 6. POVRATNEGA KOLA
Polet - Sokol 0:3 (8:11, 2:11, 6:11); Mak - Kras 2:1 (11:9, 6:11, 11:4); Kraški dom - Danica 3:0 (11:10, 11:10, 11:6); Zarja - Nabrežina 2:1 (8:11, 11:3, 11:5); prosta Gaja.

LESTVICA
Kras 29, Kraški dom 25, Sokol 23, Nabrežina in Danica 21, Zarja 19, Polet 18, Gaja 15, Mak 9.

DANAŠNJE KOLO
V Repnu ob 19:00: Kraški dom - Gaja; v Nabrežini (železniška postaja) ob 19:00: Nabrežina - Sokol; v Zgoniku ob 19:00: Kras - Polet; na Vrhu ob 19:30: Mak - Zarja; prosta Danica. (Z. S.)

primorske vesti

Razočaranje v Kopru

V finalni nogometni tekmi za jugoslovanski pokal na področju Slovenije so rumeno-modri na Bonifiki pred okrog 2.000 gledalci visoko izgubili proti Mariboru kar z 0:3.

Koprčani so dobro igrali le prvih 30 minut, ko so zapravili 5 do 6 zrelih priložnosti, potem pa povsem popustili (utrujenosti od igranja malega nogometa) in v nadaljevanju prejeli tri gole. Na tekmi je bilo tudi nekaj menežerjev in predstavnikov prvoligaških klubov, med njimi tudi Belin od Dinama, ki pa so vsi takoj po tekmi, razočarani nad igro rumeno-modrih odpovali iz Kopra. Gledalcem so razočaranje oblažili mladinci Kopra, ki so osvojili pokal, potem ko so v predtekmi premagali vrstnike Mure z 2:1.

Na seji izvršnega odbora nogometnega kluba Koper so potrdili dogovor, ki so ga sklenili z novim trenerjem rumeno-modrih Francem Sivkom iz Trbovlja, bivšim trenerjem Rudarja. Konec meseca junija namreč poteče pogodba z dosedanjim trenerjem rumeno-modrih Rosičem in Sivko bo njegov naslednik.

Republiške prvakinje namiznoteniške igralke Semele so na kvalifikacijskem turnirju v Izoli osvojile prvo mesto in se po dveh letih igranja v republiški ligi ponovno vrnile v medrepubliško ligo Zahod. Koprčanke so premagale prvakinje Hrvaške Varaždin s 5:1, ter Zadrugarja, prvaka Bosne in Hercegovine, s 5:2, največ po zaslugi pionirske državne prvakinje in reprezentantke Polone Čehovin, ki je dobila vseh pet nastopov. (J. Kreft)

V torek se je v Dolini začel košarkarski turnir 3 proti 3

Že prvi dan izenačena in tudi kakovostna srečanja



Trenutek s tekme na turnirju v Dolini

V torek se je v Dolini v organizaciji košarkarskih delavcev ŠD Breg začel zanimiv košarkarski turnir 3:3, na katerem nastopa 13 ekip (dve iz Kopra). Po mnenju organizatorjev je to lep uspeh in spodbuda za nadaljnje izvedbe podobnih prireditvev.

Že tekme prvega dne so potekale v znamenju dokajšnje izenačenosti in tudi kakovosti.

SKUPINA A
IZIDI: Sambario bordo Koper - Sokol A 41:8; Sokol B - Breg riba 41:13; Sokol A - Breg riba 42:11; Sokol A - Sokol B 41:34; Sambario bordo KP - Sokol B 42:23; Sambario bordo KP - Breg riba 41:7.

LESTVICA: Sambario bordo A 6; Sokol A 4, Sokol B 2; Breg riba 0.

V nadaljnji del sta se uvrstila Sambario bordo Koper in Sokol A.

SKUPINA B
IZIDI: Sambario beli Koper - Sokol C 42:39; Sambario beli KP - Jadran Farco 41:25; Jadran Farco - Sokol C 42:17.

LESTVICA: Sambario beli Koper 4; Jadran Farco 2; Sokol C 0.

V nadaljnji del sta se uvrstila Sambario beli Koper in Jadran Farco.

POLFINALNI IZIDI: Sambario bordo - Jadran Farco 42:14; Sambario beli - Sokol A 41:12; Jadran Farco - Sokol A 42:21; Sambario bordo - Sambario beli 41:28.

LESTVICA: 1. Sambario bordo Koper; 2. Sambario beli Koper; 3. Jadran Farco; 4. Sokol A.

V finalni del so se uvrstile prve tri ekipe.

L. KOREN

Nogometni turnir

Del Bello

Na turnirju v malem nogometu v Križu, za katerega je zanimanje zelo veliko, saj je na vseh tekmah prisotnih več kot sto gledalcev, so odigrali četrtfinalna srečanja.

IZIDI: Tenda Rossa - Pizzeria Cantinon 3:1; Bar San Carlo - Bar Fausta 5:4; Bar Deborah&Carlo - Anna Patrizia 8:1; Bar Marino - Bottega della Scarpa 3:2.

Danes bosta na sporedu polfinalni srečanja. Ob 19.45 bosta igrala San Marino in Bar San Carlo, ob 21.00 pa Tenda Rossa in Bar Deborah&Carlo.

obvestila

TRENERSKI KOŠARKARSKI AKTIV ZŠSDI
vabi vse ljubitelje košarke na predstavitve videokasete »ABC košarke«, ki bo danes, v četrtek, 29. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Uvodno besedo ob predstavitvi te videokasete bo imel doktor košarke Milutin Pavlovič.

ŠZ DOM
prireja teniški turnir v moški in ženski konkurenci. Tekmovalje bo od četrta, 6. julija, do petka, 14. julija, v Štandrežu in na Vrhu. Rok za vpis zapade 3. julija. Vpisujejo: ZŠSDI (tel. 33029), Marko Lutman (85348) in Bojan Makuc (20734).

SPDT
vabi svoje člane, da se čimprej vpišejo na enotedenski tabor v Dolomiti Brente, ki bo od 26. 8. do 2. 9. Vpisovanje še jutri, 30. t. m. v uradih ZŠSDI (tel. 767304), informacije tudi pri vodji pohoda Angelu Kermecu (tel. 44016).

ŠD SOVODNJE
sklicuje danes, 29. t. m. ob 20.00 v prvem ter ob 20.30 v drugem sklicanju redni občni zbor. Skupščina sovođenjskih športnih delavcev bo v Kulturnem domu v Sovodnjah.

ŠD VESNA
sklicuje jutri, 30. t. m. ob 20.30 v prvem in ob 21.00 v drugem sklicanju redni občni zbor, ki bo v dvorani Ljudskega doma v Križu. Dnevni red: izvolitev predsednika občnega zbora, poročila predsednika, tajnika, blagajnika in nadzornega odbora, razno ter volitve novega odbora. Vabljeni člani in simpatizerji.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
obvešča, da se je na sedežu društva (Vrdejska cesta 7, tel. št. 51377) začelo vpisovanje za začetniški odbojgarski tečaj, namenjen fantom in dekletom letnikov 1978, 1979, 1980. Tečaj bo v Borovem športnem centru na 1. maju od 4. do 12. septembra 1989. Cena tečaja znaša 50 tisoč lir. Dnevni program: 9.00 jutranji trening; 12.00 kosilo; do 15.00 organizirana animacija; 15.30 - 17.00 popoldanski trening in odhod. Možen je prihod otrok v center tudi pred 8. uro (po dogovoru). Rok za vpis zapade 15. julija.

ŠZ GAJA
obvešča, da sprejema vpisovanja za nočni tek Gaje do 1. 7. ter eno uro pred startom na športnem objektu na Padričah (tel. 226115) od 18. do 20. ure. Vabljeni!

ZŠSDI
obvešča, da od danes, 29. t. m., do nadaljnjega odgovarja na tel. št. 744426.

naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje - naše gore in ljudje

Ob 85-letnici SPDT
SPDT je, kot znano, v nedeljo praznovalo 85. obletnico svojega obstoja z dvojno slovesnostjo: prvo na vrhu Poldanjsnje špice nad Zajzero, drugo pa pred Domom Mangart v Žabnicah v Kanalski dolini, kjer je bil med drugim nagrajen z zlatim častnim znakom Planinske zveze Slovenije dolgoletni odbornik in podpredsednik Ugo Margon. Marsikdo se je pravzaprav vprašal, zakaj tako "nekrogla" obletnica? 85 let? Ni dosti slovenskih društev, ki se lahko pohvalijo s tako visokim jubilejem, ta propaganda pa je obrnjena predvsem navzven, k italijanski javnosti, ki nas še prevečkrat noče sprejemati v zamejstvu.

Pohod v Dolomite Brente
Počasi se zaključuje vpisovanje na enotedenski tabor v Dolomitih Brente, ki bo od 26. avgusta do 2. septembra. Ker so za uspeh tega tabora nujno potrebne rezervacije v planinskih

kočah, kjer bodo udeleženci prenočili, poziva SPDT vse tiste, ki se nameravajo udeležiti tega tabora, da se takoj vpišejo. Zadnji rok za vpisovanje je namreč jutri, 30. junija, v uradih ZŠSDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstr., tel. 767304).

SPDT prireja v nedeljo, 9. julija, izlet z osebnimi avtomobili na Creto D'Aip. Vpisovanje je na sedežu ZŠSDI, vse podrobnosti pa bomo še javili.

Erik Švab preplezal Staro smer v Ospu
Mladi alpinist AO SPDT Erik Švab je dne, 20. t. m., preplezal Staro smer v Ospu, katero je leta 1977 odprl nepozabni Lucijan Cergol. Švab je plezal sam, smer, ki je težka V+, A1, A2, pa je zmogel v desetih urah. Naslednji redni sestanek AO SPDT bo v petek, 7. julija, ob 20.30 na sedežu odseka (Ul. Carducci 8, 2. nadstr.).



Na nedeljskem slavlju na Poldanjsnji špici so prisotni naposled zapeli...



Nagrajeni Ugo Margon (levo) skupno s predsednikom Abramom in tajnikom Gombačem

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 3.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270. EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

29. junija 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska



Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Obtožba za Sofrija in sodelavce zaradi umora Calabresija

MILAN — Namestnik državnega pravdnika v Milanu Ferdinando Pomarici je zahteval, da se začne sodni postopek proti Leonardu Marinu, Adrianu Sofriju, Ovidiu Bompresiju in Giorgiu Pietrostefaniju zaradi domnevnega sodelovanja pri umoru policijskega komisarja Luigija Calabresija maja 1972 v Milanu. Po trditvah obtožbe naj bi bila Marino in Bompresi dejanska izvršilca umora, Sofri in Pietrostefani pa naročnika. Zaradi pomanjkanja dokazov je Pomarici ustavil postopek proti petemu domnevnemu sodelavcu pri umoru komisarja Calabresija Luigiju Noii. Tako je, kot kaže, tožilstvo skoraj v celoti sprejelo obtožbo Marina, ki so ga aretirali 28. julija lani in je nato za sodelovanje pri umoru obtožil nekdanje člane Lotte continue Sofrija, Bompresija in Pietrostefanija, ki pa so te obtožbe vedno odločno zanimali. Zaradi domnevnih ropov v obdobju med 1970 in 1981 pa je tožilstvo vložilo obtožnico še proti 14 osebam, med katerimi so tudi Marino, Pietrostefani in Bompresi.

Pri Alessandrii tragični epilog dirke z vlakom

ALESSANDRIA — Nerazumljiva dirka z vlakom je po vsem sodeč botrovala včerajšnji tragični nesreči na nekem avtomatskem železniškem prehodu pri Alessandrii, kjer so trije mladi izgubili življenje, tretji pa je v kritičnem stanju v bolnišnici. To vsaj trdi strojevodja krajevnega vlaka Alessandria-Savona in še nekaj očividcev.

Avtomobil ritmo s četverico je na cesti, ki teče vzporedno s progo, prehitel vlak in z drznim manevrom skušal med zaprtimi zapornicami prečkati progo. To pa soferju (Angelu Fusaru) ni uspelo, vlak je silovito trčil v vozilo in ga nekaj sto metrov dlje zagnal v električni drog.

Po pričevanju prijatelj četverice, ki so na kraj nesreče prišli le nekaj sekund kasneje, so skoraj do zore v nekem nočnem lokalu praznovali Fusarov 23. rojstni dan.

Florakisu mandat za sestavo nove vlade v Grčiji

ATENE — Kot so predvidevali je staremu socialističnemu voditelju Papandreou spodletel poskus, da bi sestavil novo vlado. Predsednik Sarcetakis je tako, v skladu z ustavnimi določili, poveril mandat za sestavo vlade komunistu Florakisu, ki vodi levičarsko koalicijo. Po zadnjih političnih volitvah, ki so v Grčiji potekale istočasno z evropskimi, nima nobena grška stranka absolutne večine. V koalicijo z desničarsko Novo demokracijo noče nihče, socialisti bi z levičarji še sklenili zvezo, vendar Florakis pri tem postavlja kot pogoj, da se Papandreou umakne. Voditelja Pasok pa ni lahko prepričati, da se kljub bolezni umakne iz političnega življenja.

Komunisti, ki imajo prvič v Grčiji priložnost, da sestavijo vlado, potem ko so bili od leta 1974 v ilegali, bi hoteli oblikovati vlado, v kateri bi bili predstavniki vseh političnih gibanj in katere prvenstvena naloga bi bila borba proti naraščajoči korupciji. Za naraščanje tega pojava obtožujejo komunisti v prvi vrsti starega socialističnega voditelja Papandreou in prav zato zahtevajo, da se umakne in da za krmilo Pasoka stopi druga osebnost, ki bi ne bila vpletena v dosedanje politične igre. Prav tako zahtevajo proces proti tistim dosedanjim socialističnim ministrom, ki so bili vpleteni v razne politično-finančne skandale.

Po anonimni prijavi o sumljivih smrtih v innichenski bolnišnici Krajevno zdravstveno vodstvo odločno zavrnilo obtožbe o uporabi evtanazije

BOCEN — Bocensko državno pravdnštvo je na podlagi anonimne prijave začelo s preiskavo o nekaterih smrtnih primerih, do katerih je prišlo v bolnišnici v Innichenu v Pustertalu. V anonimni prijavi, ki je že imela svoj odmev tudi v nekaterih sredstvih javnega obveščanja, je zdravstveno osebje obtoženo, da naj bi v primeru neozdravljivih bolezni uporabljalo evtanazijo.

Na reakcijo na te hude obtožbe ni bilo treba dolgo čakati in včeraj je zdravstvena direkcija innichenskega okrožja izdala posebno sporočilo, v katerem z nejevoljo ugotavlja, da je moralo iz krajevnega tiska izvedeti, da je v teku sodna preiskava o domnevnih skrivnostnih dogodkih v tamkajšnji bolnišnici. Direkcija ob vsem tem izjavlja, da v bolnišnici v Innichenu ni bilo niti enega primera sumljive smrti. Zdravstvena direkcija je tudi ogorčena nad dejstvom, da je bil dan tak poudarek anonimnim obtožbam, pri tem pa do včeraj po trditvah vodstva bolnišnice nihče ni pregledal niti enega zdravstvenega kartona, niti zaslíšal zdravstvenega osebja v bolnišnici. »Se več,« piše v sporočilu krajevne zdravstvene direkcije, »v bolnišnici s preiskavo niso bili niti seznanjeni, s tem pa jim je bila odvzeta tudi možnost, da bi neutemeljene obtožbe takoj demantirali.«



Tudi medicinsko osebje innichenske bolnišnice (na sliki dve izmed medicinskih sester) je bilo zaradi obtožb ogorčeno (Telefoto AP)

Samomor vzrok smrti vohuna Mihaila Jevgenjeviča Orlova

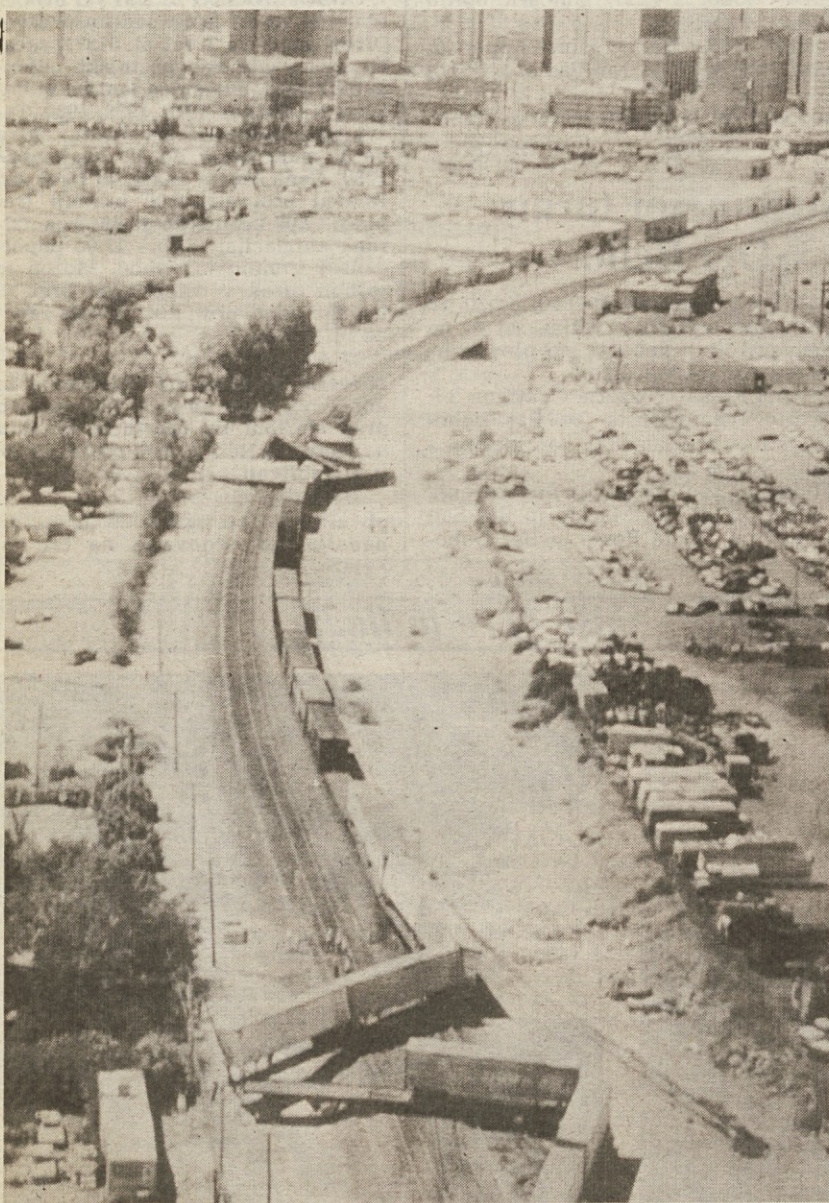


Arhivski posnetek vohuna Orlova, ko je kot Glenn Michael Souther končal licej Greely v Cumberlandu (Maine) (AP)

MOSKVA — Sovjetski vohun Mihail Jevgenjevič Orlov, bolje znan z ameriškim imenom Glenn Michael Souther, je napravil samomor. To je izjavil novi šef KGB general Vladimir Krjučkov, v včerajšnjem glasilu Rdeče armade Krasnaja zvezda pa so »kolegi iz KGB« objavili nekrolog.

General Krjučkov je o vsej zadevi povedal, da je bil major Orlov poštena oseba, ki je v zadnjem času delala v izredno težkih in umsko napetih pogojih. Vest o samomoru je prispela v ZDA prav v dneh, ko CIA ne ve več, katerega boga moliti, da bi javnost prepričala, da ni Orlov »odmrznjeni« sovjetski vohun, ki so ga še v rosnih mladosti poslali v ZDA. Za Američane je Orlov le 30. januarja 1957 rojeni Souther, ki je stopil v mornarico pri 18 letih, ko je dokončal licej, in je maja 1986 nenadoma izginil in zbežal v SZ. Kdo je bil torej pokojni Orlov-Souther, se bo baje izvedelo v prihodnjih dneh.

Iztirjenje v Las Vegasu



Na severnem vstopu v Las Vegas je iztirilo več vagonov tovornega vlaka. Nihče ni bil ranjen, na progo pa so se izlile precejšnje količine goriva za letala in bencina, tako da imajo gasilci polne roke dela (Telefoto AP)

Zaradi politike na Kosovu trpi jugoslovanski ugled

Problematika človekovih pravic je, hote ali ne-hote, zmeraj bolj prisotna na številnih sestankih, na katerih v Jugoslaviji razpravljajo o mednarodnih vprašanjih, ali pa tudi o vprašanjih, ki zadevajo njeno notranje stanje in razvoj. To vprašanje čedalje bolj nestrpno trka med drugim na vrata komisij in drugih organov, ki se ukvarjajo z ustavnimi spremembami.

Problem Kosova izstopa s svojo ostrino in grobstvo. Slišati je, da gre v tem primeru za kolektivne in človekove pravice hkrati. Vprašanja so vzeli v precep tudi na zadnjem simpoziju o mednarodnih vprašanjih Jugoslavije, ki ga je v Ljubljani organiziralo predsedstvo Slovenije (govor je bil zlasti o bližnji konferenci neuvrščenih), dotaknili pa so se ga tudi na koprskem srečanju o "Osimu in Evropi", na katerem so med drugim ugotavljali, kako Jugoslavija žal še ni sprejela vrste konvencij, ki zadevajo človekove pravice.

Jugoslavija je zavoljo položaja na Kosovu in tamkajšnje politike tako imenovane diferenciacije (beri: diskriminacija) v zadnjem času ne le pogosto, marveč kar nepretrgoma tudi na mednarodni tapeti. Očitek, da govorijo eno, delajo pa drugo, je že vsakdanji in kajpak utemeljen.

Na konferenci o človekovih pravicah v Parizu (na kateri obravnavajo izvajanje resolucije o človekovih pravicah, sprejete na marčni konferenci KVSE na Dunaju) so jugoslovanskim predstavnikom zadnje dni kar odkrito očitali, da mora Jugoslavija »predvsem počistiti lastno dvorišče« (francoski predstavnik).

Žal je še vrsta mednarodnih listin o človekovih pravicah, h katerim Jugoslavija še ni pristopila seveda zategadelj, ker nima mirne vesti. Sem spada na primer Evropska konvencija o človekovih pravicah, ki je eden temeljnih dokumentov za vstop v Evropsko skupnost.

Tu je še mednarodna konvencija proti mučenju, ali pa konvencija o odpravi prisilnega dela, ki ju Jugoslavija prav tako še ni ratificirala, dasiravno so to listine Združenih narodov, Jugoslavija pa se ima za eno najbolj aktivnih članic svetovne organizacije.

Že dolgo je v navadi (tudi to jim zadnje dni očitajo v Parizu), da jugoslovanski predstavniki

preprosto ne odgovarjajo na pozive organov Združenih narodov v zvezi s tem ali onim primerom kršenja človekovih pravic. Dejstvo je, da Jugoslavija še ni pristopila k znanemu Opcijskemu protokolu mednarodnega dogovora o civilnih in političnih pravicah, katerega pomembnost je v tem, da se zavzema ne le za deklarativni sprejem, marveč tudi za resnično izvajanje politike človekovih pravic.

Še pred leti so na mednarodnih forumih včasih izrekli diskretne pripombe na račun tega, kako Jugoslavija uresničuje človekove pravice, zdaj pa so te pripombe kar odkrite, javne. V pripravi na beograjsko konferenco neuvrščenih si nekateri prizadevajo, da bi problematiki človekovih pravic namenili kar posebno mesto (kar bi bilo dragoceno), soočajo pa se kajpak s problemom moralne kvalifikacije. Politika na Kosovu žal ruši temelje jugoslovanske iskrene privrženosti načelom Združenih narodov.

Človekove pravice niso več vprašanje ene države, marveč so postale mednarodna obveznost. V mednarodni politiki sodijo zmeraj bolj med vrvine, ki naj bi uravnale bodoče medsebojne odnose. Tudi niso več, kakor smo te dni brali v beograjski "Borbi", orožje v korist te ali one politične grupacije, kakor je bil svojčas, marveč so že postale preizkusni kamen za pridobitev izkaznice rednega člana mednarodne skupnosti.

Dejstvo je, da je danes problem Kosova takorekoč internacionaliziran. Čimprejšnja normalizacija razmer v tej pokrajini je napotilo, ki naj bi izhajalo ne le iz načel in potreb notranje politike, marveč tudi iz prizadevanja za napredno in sodobno mednarodno politiko Jugoslavije. Potreben je prelom. Na bližnji konferenci neuvrščenih naj bi človekove pravice res imele primarno mesto. Vse bolj pa se tudi sliši, da bi še kako ustrezalo, če bi se Jugoslavija včlanila v "Amnesty international". Med drugim bi s tem pričela popravljati tudi žalosten vtis, ki ga je zapustila pri delegaciji Evropske skupnosti, ki je nedavno obiskala Kosovo, ji pa niso dali, da bi svobodno opravila svoje delo, pa čeprav so jo jugoslovanske oblasti povabile na obisk.

MIRO KOCJAN